సూర్యోపాసన

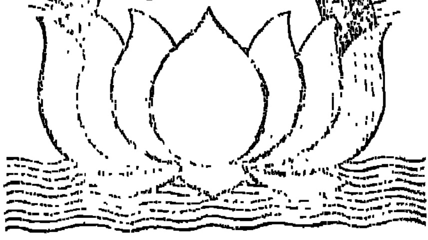
పూజా విధానములు, సూర్యజన్మవృత్తాంతము,
మాహాత్మ్యసమేతము

Phone No. : 28112.

'శతాధిక గ్రంథకర్త' 'జ్యోతిషాగమ వాస్తు పండిట్' 'బ్రహ్మశ్రీ'

M. సత్యనారాయణ సిద్ధాంతి

శ్రీ విద్యా జ్యోతిష కేంద్రము,
D. No. 1-86-89, మల్లాదివారి వీధి,
నాజర్ పేట, తెనాలి-522 201.

☎ 08644-23037

జనప్రియ పబ్లికేషన్స్,
అగ్నికుల క్షత్రియుల బడి వీధి-II,
గంగానమ్మపేట, తెనాలి-522 201.

SURYOPAASANA

By : M. Satyanarayana Siddhanty

ముద్రణ : జూలై, 1998.	Edition : July, 1998.
అన్ని హక్కులు : జనప్రియ పబ్లికేషన్స్, తెనాలి-వారివి.	All rights reserved by : Janapriya Publications-Tenali.
వెల : రూ॥ 18-00.	Price : Rs. 18-00.
ముఖ చిత్రము : ఎల్. రమేష్‌బాబు, విజయవాడ-2.	Cover design : L. Ramesh Babu, Vijayawada-2.
ముద్రణ : జనప్రియ ప్రింటర్స్, తెనాలి.	Printed at : Janapriya Printers, Tenali.
ముఖచిత్ర ముద్రణ : దేవీ ఆఫ్-సెట్, విజయవాడ-2.	Cover Printers : Devi Off-set, Vijayawada-2.

ప్రతులకు : *Phone No.* **23037.** *For Copies* :

JANAPRIYA PUBLICATIONS,

Agnikula kshatriyula vari Street-II,

Ganganammapet, TENALI-522 201.

విషయానుక్రమణిక

విషయము :	పుట	విషయము :	పుట
ముందుమాట	7	త్రిచ విధాన పూజ	44
షడంగ పూజా విషయములు	9	సూర్య కవచము	48
పూజా ద్రవ్యములు	11	సౌర అష్టాక్షరీ జపవిధి	50
సూర్య పూజా విధానము	**11**	త్రిచ సంపుటీ నమస్కార విధి	51
కలశార్చన	15	త్రిచ విధాన ప్రసన్నార్ఘ్య విధి	56
షోడశోపచార పూజ	16	సౌర స్తవము	61
అంగ పూజ	18	పునఃపూజ	63
అష్టోత్తర పూజ	18	ధారా దత్తము	63
మంత్ర పుష్పమ్	21	దేవతోద్వాసన	64
సూర్య మంత్ర జపము	23	శాంతి వాచకము	64
1] అష్టాక్షరీ మంత్రము	23	యజమాన మార్జనము	65
2] నవాక్షరీ మంత్రము	25	తీర్థ సేవనము	65
3] దశాక్షరీ మంత్రము	26	ప్రసాద, నిర్మాల్య స్వీకరణము	65
వివిధ సూర్య మంత్రములు	27	ఆశీర్వచనము	66
అర్ఘ్య ప్రదానము	28	**సూర్య జన్మ వృత్తాంతము**	**67**
ప్రదక్షిణ-నమస్కారములు	30	క్షోణాదిత్య క్షేత్ర విశిష్టత (కోణార్క)	69
త్రిచ విధానము	**37**	సూర్య గమనము - కాలస్వరూపము	71
సూర్య భగవానుని పూజా యంత్రము	38		
త్రిచ సంకల్పము	40		
త్రిచ న్యాసము	42		

విషయము :	పుట	విషయము :
సూర్య చక్ర నిర్మాణము- అర్చన	73	సూర్య ఆరోగ్య-స్తోత్రము
ద్వాదశాదిత్యుల ప్రత్యేకత	77	ఆదిత్య హృదయ స్తోత్రము
మహారోగ హరశాంతి	80	
ప్రధాన హోమ మంత్రములు	82	సూర్య స్తోత్రము
బ్రహ్మస్నానము- శాంతి సూక్తము	84	సౌరార్చనా విశేషములు
సూర్య ప్రార్థన	87	సూర్యవ్రత విశేషముల
ఋగ్వేద మహా సౌరసూక్తము	87	
శ్రీ సూర్య కవచ స్తోత్రము	89	శాక సప్తమీ వ్రతము- ద్రవ్యము
బ్రహ్మ పురాణోక్త సూర్య అష్టోత్తర శతనామ స్తోత్రము	94	రథసప్తమీ వ్రతము
ఏకవింశతినామ విశిష్టత	97	సిద్ధార్థ సప్తమీ వ్రతము
,, స్తవము	98	వాస్తుదోష నివారక సూర్య యంత్ర
శివప్రోక్త సూర్య స్తోత్రము	99	

[illegible]

[illegible]

సుఖ-దుఃఖమయమై, కర్మబద్ధమైన మానవ జీవిత
రాధనము అతి ముఖ్యమైనది. పంచ భూతాత్మకమైన మా
వలయు జీవశక్తి ననుగ్రహించువాడు సూర్యుడు! సూర
పొందుటకు- పెద్దలు వేదోక్త పద్ధతులద్వారా అర్చనా వి
యించి యున్నారు. అందు షడంగోపేతమైన ఉపాసన
నొసంగగలదు. "అర్చన, జపము, ప్రదక్షిణ-నమస్కార
ధ్యానము, నిష్ఠ" అనునవి షడంగములు! ప్రస్తుత
దట్టి షడంగ విధానములను అనగా.... సూర్యదేవుని పూ
ఆవరణ దేవతలు, అష్టాక్షరీ జపవిధి, ఇతర మంత్రములు
స్కార విధి, అర్ఘ్యవిధి, ధ్యానములు, కవచము, నియమ
వానితోపాటుగా.... సూర్యజన్మ వృత్తాంతము, ద్వాదశాది
కాలమునకు, సూర్యునికి గల సంబంధము; సూర్యగమన
రోగహరమైన శాంతి ప్రయోగము, బ్రహ్మస్నాన విధి
మంత్రము మొదలగు అతి ముఖ్య విషయముల ననేక గ్రం
సేకరించి; పాఠకులకు సులభముగా గ్రాహ్యమగు రీతి
చుంటిమి. పూర్వ ప్రచురణయందు లేని ఋగ్వేద త్రిచ విధ
నమస్కార పూజావిధి నిందు చేర్చుటకూడా జరిగినది. ఈ
యందలి పూజాక్రమములు- వర్ణవివక్షత లేక.... నెల్లరు స్త్రీ
వృద్ధులు సైతము నెట్టి సందియమును లేక నాచరింపవచ్చు
సాధనకు మాత్రము గురువులు యుండుట చాల అవసరము!
పరమైన విషయము లనేకములు బహురహస్యములై యున
మున కీ చిన్ని గ్రంథమును మాత్రమే మీ కందజేయుచునా
విషయము లందఱికీ ఆచరణాత్మకమైనచో.... మా కృ
నేకులు గలదు.

ఓమ్ !

శ్రీ శివాయ గురవే నమః !!

సూర్యోపాసన

షడంగ పూజా విషయములు

ప్రత్యక్ష త్రిమూర్తి స్వరూపుడగు సూర్యభగవానుని ఉపాసించుటకు- మనో నిర్మలత్వము, చిత్తశుద్ధి చాల అవసరము ! ప్రాతఃకాలము నందే మేల్కాంచి, కాలకృత్యములను నిర్వర్తించుకొని; ప్రవాహముల యందుగాని; చెరువులు, కోనేళ్ళు మొదలగు వాటియందుగాని స్నానము గావించి; పరిశుభ్రములైన వస్త్రములను ధరించి, లలాటమునందు తిలకము (బొట్టు)ను పెట్టుకొని, సదాచారయుతులై, నియమ-నిష్ఠలతోడి సూర్యదేవుని ఆరాధింపవలెను. ప్రతిదినము క్రమము తప్పక.... "పూజ, జపము, అర్ఘ్యము, ప్రదక్షిణము, నమస్కారము, స్తోత్రపారాయణము" అను షడంగములను సూర్యప్రీతిగా నెఱవేర్చు మానవులకు- సర్వ కార్యములు నెఱవేఱుటయే గాక.... ఓజస్సు, తేజస్సు, జ్ఞానము, కీర్తి, గౌరవము, ఐశ్వర్యము, ఆయువు, ఆరోగ్యము, భోగ-భాగ్యములు, సుఖ-శాంతులు తప్పక లభించగలవు. దేహారోగ్యమునకు సూర్యోపాసనను మించినది మరొకటి కానరాదు. కుష్ఠువు, అపస్మారము, పాండువు, క్షయ, హృద్రోగము మొదలగు సమస్త వ్యాధులు పరిహారమై; ఆరోగ్యవంతులగుట అనుభవసిద్ధము ! నేత్రరోగములకు సూర్యారాధనము దివ్యౌషధము !!

పురుషులతోపాటు- స్త్రీలుగూడా ప్రతిదినము సూర్యారాధన మొనర్పవచ్చును. ప్రతిదినము అవకాశము లేనివారు- ప్రతి ఆదివారమునందైననూ.. ఈ వ్రతమును నెఱవేర్చుచుండుటవలన సత్ఫలితముల నంద

గలరు. సూర్యోపాసకులు ఆదివారములయందు కొన్ని నిం
తప్పక పాటించుట చాల అవసరము ! అవి ఏమన.... "
హారము, 2] మద్యపానము, 3] నూనెను వాడుట, 4] రాత్రి
5] మంచముమీద శయనించుట, 6] స్త్రీ సంసర్గము, 7]
బ్రాహ్మణ-గో-మహిషాన్య దేవతానిందన, 8] పరుల ఇంటి
9] అసత్యము, 10] కోపము" అనునవి పూర్తిగా వద
శుచి, నిర్మలత్వము, శాంతము, దైవధ్యానము, పరోపకారము
యుండవలెను.

సూర్యోపాసన షడంగయుతముగా గలదైననూ....
సులభసాధ్యముగా.... ఎవరికేది (ఆయా విధములలో) ఇష్టమో
నాచరించుటవలన నే దోషము నుండదు. ఐతే.... షడంగల
నర్చించిన విశేషఫలము నందగలరు. ఈ గ్రంథమునందు అని
ములు విపులముగా సులభపద్ధతులలో వ్రాయబడియున్ననూ....
గురుముఖముగా విషయము లన్నియు గ్రహించి, ఆచరించుట ఉ
తమ శక్తికొలది బంగారముతో సూర్య ప్రతిమను చేయించి, త
మందు సూర్యకాంతి ప్రసరించునట్టి - తూర్పు, ఈశాన్య ప్రదేశము
స్థలశుద్ధి గావించి; పన్నెండంగుళములు నలుచదరముగా
మండలము గావించి (ఆకృతి); అందు- బిందువు, త్రికోణము,
ణము, వృత్తద్వయము, అష్టకోణము, వృత్త సహిత ద్వాదశద
పిమ్మట వృత్త చతుష్కము, భూపురముతో కూడిన సూర్యయంత్ర
బియ్యపుపిండిచే లిఖించి లేదా యంత్రముగల రాగిరేకును- ఆ మ
నందుంచి, యంత్రమునకు పైభాగమునం దొక రాగిపళ్ళెరము
దాని యందు స్వర్ణ నిర్మితమగు సూర్య ప్రతిమను పెట్టి, ఉ
ఆసనమునందు తూర్పు ముఖముగా స్థిరచిత్తులై కూర్చుని, దీ
గావించి పిమ్మట.... ఈ సూర్యోపాసన ప్రారంభించదగియున్నది.

ప్రతిదినము లేదా ప్రతి ఆదివారము సూర్యార్చనకు కావలసిన ద్రవ్యములను ముందుగా తనవద్ద ఉంచుకోవలెను. పూజ మధ్యలో లేచి వెళ్ళగూడదు. పూజ ప్రారంభమునుండి, చివరి వఱకు- ఇతరులతో మాట్లాడుట; అన్యమనస్కులై యుండుట కూడదు. పూజ మధ్యలో- ఆవులింత, తుమ్ము, అపానవాయువు గలిగినయెడల....ఆచమనము గావించి, ముమ్మారు ప్రాణాయామమును ఆచరించి, గోవింద స్మరణ మొనర్చిన ఆ దోషము శమింపగలదు.

పూజా ద్రవ్యములు :- పసుపు, కుంకుమ, తాంబూలము, ఫలములు, పుష్పములు, మంచిగంధము, ఎఱ్ఱచందనము, బియ్యపుపిండి, నూనె లేదా ఆవునెయ్యి, వత్తులు, అగ్గిపెట్టె, అగరువత్తులు, కర్పూరము, అక్షతలు, సూర్యప్రతిమ, రాగిపళ్ళెరము, పూజకు రాగిచెంబు, పంచపాత్ర, అరివేణము, ఉద్ధరిణె, దీపపుకుంది, హారతిపాత్ర, గంట, ఆసనము (అనగా.... జింకచర్మము లేదా దర్భాసనము), జపమాల, మడి వస్త్రములు (పట్టుగుడ్డలు, ధావళి) ఈ మొత్తము సామాగ్రి యంతయు తన కందుబాటునం దుంచుకొని; పూజ కుపక్రమింపవలెను.

సూర్య పూజావిధానము

శ్లో॥ గురుర్బ్రహ్మ గురుర్విష్ణు ర్గురుర్దేవో మహేశ్వరః
గురుస్సాక్షా త్పరబ్రహ్మ తస్మైః శ్రీగురవే నమః॥

శ్లో॥ సుముఖ శ్చైక దంతశ్చ కపిలో గజకర్ణ కః
లంబోదరశ్చ వికటో విఘ్నరాజో గణాధిపః॥
ధూమ కేతు ర్గణాధ్యక్షః ఫాలచంద్రో గజాననః
వక్రతుండః శూర్పకర్ణో హేరంబ స్కంద పూర్వజః॥
షోడశైతాని నామాని యః పఠే చ్ఛృణుయా దపి
విద్యారంభే వివాహే చ ప్రవేశే నిర్గమే స్తథా
సంగ్రామే స్సర్వకార్యేషు విఘ్న స్తస్య న బాధ్యతే॥

శ్లో॥ భానోభాస్కరః మార్తాండ చండ రశ్మి ర్దివాకర
ప్రసీద పూజ యిష్యామి అనుజ్ఞాం దేహి మే ప్ర

ఆచమనము :- పంచపాత్రలోని నీరు ఉద్ధరిణతో- తన కుడి మధ్యభాగమునందు పోసికొని, ఈ క్రిందిగల కేశవనామములం మొదటి మూడు నామములను నుచ్చరింపుచూ.... లోపలికి పు తరువాతగల నామములను పఠించవలెను.

ఓం కేశవాయ స్వాహా! ఓం నారాయణాయ స్వ
ఓం మాధవాయ స్వాహా! (స్త్రీలు చివరగల "స్వాహా" ముఁనకు బదులు "నమః" అని చెప్పుకోవలెను.)

ఓం గోవిందాయనమః! ఓం విష్ణవేనమః! ఓం మధుసూద నమః! ఓం త్రివిక్రమాయనమః! ఓం వామనాయనమ శ్రీధరాయనమః! ఓం హృషికేశాయనమః! ఓం పద్మనా నమః! ఓం దామోదరాయ నమః! ఓం సంకర్షణాయ ఓం వాసుదేవాయ నమః! ఓం ప్రద్యుమ్నాయ నమః! అనిరుద్ధాయ నమః! ఓం పురుషోత్తమాయ నమః! ఓం జాయనమః! ఓం నారసింహాయనమః! ఓం అచ్యుతాయ ఓం జనార్ధనాయ నమః ఓం ఉపేంద్రాయ నమః! ఓం హ నమః! ఓం శ్రీకృష్ణాయ నమః! (త్రిరాచమేత్) పూర్వము తిరిగి మూడుమారులు నీరు లోపలికి పుచ్చుకొని, తన కుడిచేతి వ్రేలితో- రెండు పెదవులు తుడుచుకొని, చేతులను కడుగుకొని జలములతో- ముందుగా కుడిచేతి మీద, పిమ్మట ఎడమచేతి మీ ప్రకారమే రెండు పాదములపైన, శిరముపైన, నేత్రములపైన, ము పైన, చెవులపైన, హృదయము పైన వరుసగా చల్లుకోవలయును. ప్రకారము గావించిన...., శరీరమునకు అంతఃశుద్ధి, బాహ్యశుద్ధి చే పూజించుటకు అర్హు లయ్యెదరు.

ఉత్తిష్ఠంతు, భూతపిశాచాః, ఏతే భూమిభారకాః, ఏ
ము విరోధేన బ్రహ్మకర్మ సమారభే॥

శ్లో॥ అపసర్పంతు యే భూతాః యే భూతా భూమి సంస్థితాః
యే భూతా విఘ్నకర్తారో, తే నశ్యంతి శివాజ్ఞయా॥

పై శ్లోకము నుచ్చరింపుచూ.... అక్షతలను నలుదిశలా చల్ల వలెను. దైవపూజ కంతరాయములైన- భూతగణములు, విఘ్నములు తొలగిపోగలవు.

ప్రాణాయామము :- స్థిరముగా- సుఖాసనమునందు కూర్చొని, శరీర మును వంగనీయక నిట్టనిలువుగానుంచి; కుడిచేతి బొటనవ్రేలు, ఉంగరపు వ్రేలు, చిటికెన వ్రేలు వీటిని కలిపి; ముక్కును పట్టుకొని; కుడి నాసికా రంధ్రమును మూసి, ఎడమ రంధ్రముద్వారా గాలిని- 16 లేదా 20 క్షణముల కాలము లోపలికి పీల్చి, రెండు రంధ్రములను మూసి, తాము ఆ గాలిని లోపల నిలుప గలిగినంత కాలమువఱకునుంచి, తరువాత కుడి నాసికా రంధ్రముద్వారా- నెమ్మదిగా గాలిని వదలి, తిరిగి కుడి నాసికా రంధ్రముద్వారా- వాయువును పూరించి, ఎడమ రంధ్రముద్వారా వదలవలెను. ఈ ప్రకారముగా ముమ్మారు చేసిన.... *ప్రాణాయామ మగును. వాయువును లోపల బంధించినప్పు డీ క్రింది మంత్రములను మానసికముగా ధ్యానించవలెను.

మంత్రము : ఓం భూః ఓం భువః ఓగ్ం సువః ఓం మహః ఓం జనః ఓం తపః ఓగ్ం సత్యం॥ ఓం తత్సవితుర్వ రేణ్యం భర్గో దేవస్య ధీమహి ధియోయోనః ప్రచోదయాత్॥ ఓం ఆపో జ్యోతి రసోఽమృతం బ్రహ్మ భూర్భువ స్సువరోమ్॥

సంకల్పము : ప్రతి దైవకార్యమును ప్రారంభించుటకు ముందు- "ఆచమనము, భూతోచ్చాటనము, ప్రాణాయామము, సంకల్పము" అనునవి

---

*ప్రాణాయామము గుఱించిన ఇతర వివరములు- "యోగ-సాధన-కుండలినీ శక్తి" అను గ్రంథమునందు చూడగలరు. ప్రతులకు- "జనప్రియ పబ్లికేషన్స్, తెనాలి-522 201" వారికి Rs. 80-00లను M.O. చేయగలరు.

ద్యనేకరూప నానావిధ వ్యాధినివారణద్వారా, క్షిప్రమేవ సంపూర్ణారోగ్య, ఓజస్తేజో ప్రజ్ఞాబల సిద్ధ్యర్థం, సర్వాప మృతుదోష నివారాణార్థం, అండజ, పిండజ, రశ్మిజాది షడ్విధ సంపూర్ణాయుర్దాయ సిద్ధర్థ్యం, ఋణ, దారిద్ర్య, శత్రు నిర్మూలనద్వారా, అఖండ యశో ధన కనక, వస్తువాహన భూషణ, భూగృహక్షేత్రారామా ద్యతులి తైశ్వర్య సంప్రా ప్త్యర్థం, కల్పోక్త ప్రకారేణ యథాశక్తి, పద్మినీ ఛాయ ఉషాసమేత శ్రీ సూర్యనారాయణదేవతా పూజార్ఘ్య ప్రదక్షిణ నమస్కారా ద్యుపచారాణి కరిష్యే॥ (నీరు, అక్షతలను కలిపి "కరిష్యే" అని అలివేణములో వదలవలెను.

కలశార్చన :- అచమనమున కుపయోగించిన పాత్ర/గాక.... వేరొక రాగి లేదా ఇత్తడి చెంబునకు- పసుపురాచి; గంధ, కుంకుమలను బెట్టి; అందు నీరుబోసి; ఆ నీటిలో- గంధము, పుష్పాక్షతలు, రక్తచందనము లను వైచి; ఒక తమలపాకు తీసికొని, ఈ క్రింది మంత్రము చెప్పుచూ.... ఆ నీటిని అభిమంత్రించవలెను.

మంత్రము :- ఓం ఆ కలశేషుధావతి, పవిత్రే పరిషిచ్యతే,
ఉక్థై ర్యజ్ఞేషు వర్ధతే॥

శ్లో॥ కలశస్యముఖే విష్ణుః కంఠేరుద్రః సమాశ్రితాః
మూలే తత్రస్థితో బ్రహ్మ మధ్యే మాతృగణాః స్మృతాః॥
కుక్షౌతు సాగరా స్సర్వే సప్తద్వీపా వసుంధరా
ఋగ్వేదోఽథ యజుర్వేద స్సామవేదో హ్యథర్వణః॥
అంగైశ్చ సహితా స్సర్వే కలశాంబు సమాశ్రితాః
గంగే చ యమునే కృష్ణే గోదావరి సరస్వతి
నర్మదే సింధుకావేరీ జలేస్మిన్ సన్నిధిం కురు॥

ఆయాంతు శ్రీ సూర్యనారాయణ పూజార్థం మమ దురితక్షయకారకాః కలశోదకేన పూజాద్రవ్యాణి దేవ

పూతాత్మాసనం చ సంప్రోక్షయేత్॥ (తమలపాకుతో - కలశములోని నీటిని పూజాద్రవ్యములపైన, దేవునిమీద, తనమీద చల్లుకొనవలెను.)

షోడశోపచార పూజ

యథాశక్తిగా సంభవద్రవ్యములతో భక్తిగా ప్రతిమా యంత్రములను ఈ క్రింది విధముగా పూజింపవలెను.

మంత్రము - సప్తతురంగాయ విద్మహే, సహస్రకిరణాయ ధీమహి, తన్నో సూర్యః ప్రచోదయాత్॥ ఓం అం ఘృణి సూర్య ఆదిత్య ఓం॥

పద్మినీచాయా ఉషాసమేత శ్రీ సూర్యనారాయణ స్వామినేనమః॥ సుముఖోభవ! సుప్రసన్నో భవ! మమాభిముఖోభవ! స్థిరాసనం కురు॥ (అక్షతలను చల్లవలెను.)

శ్లో॥ పద్మాసనః పద్మకరః పద్మగర్భ సమద్యుతిః
సప్తాశ్వ రథసంస్థశ్చ, ద్విభుజస్స్యాత్సదా రవిః॥

శ్లో॥ నమః పవిత్రే జగదేక చక్షుషే, జగత్ప్రసూతిస్థితి నాశహేతవే
త్రయీమయాయ త్రిగుణాత్మధారిణే, విరిఞ్చినారాయణ శంకరాత్మనే॥

1] పద్మిని ఛాయా ఉషాసమేత శ్రీ సూర్యనారాయణ స్వామినే నమః॥ ధ్యానం సమర్పయామి॥ ఓం అం ఘృణి సూర్య ఆదిత్య ఓం॥

2] పద్మినీ... ...స్వామినే నమః! ఆవాహనం సమర్పయామి॥ ఓం ఇం ఘృణి సూర్య ఆదిత్య ఓం॥

3] పద్మినీ ...... స్వామినేనమః! రత్నసింహాసనం సమర్పయామి॥ ఓం ఈం ఘృణిసూర్య ఆదిత్య ఓం॥

4] పద్మినీ .... స్వామినేనమః! హస్తయోః అర్ఘ్యం సమర్పయామి॥ ఓం ఉం ఘృణి సూర్య ఆదిత్య ఓం॥

5] పద్మినీ ఛాయ ఉషాసమేత శ్రీ సూర్యనారాయణ స్వామినే నమః! పాదయోః పాద్యం సమర్పయామి॥ ఓం ఊం ఘృణి స్సూర్య ఆదిత్య ఓం॥

6] పద్మినీ ...... స్వామినే నమః॥ ముఖే ఆచమనీయం సమర్పయామి॥ ఓం ఋం ఘృణి సూర్య ఆదిత్య ఓం॥

7] పద్మినీ ...... స్వామినే నమః! మధుపర్కం సమర్పయామి॥

శ్లో॥ దధిసర్పి మధుక్షీరై శ్శర్కరేణ ఫలై స్సహ
ప్రక్షాళనం ప్రకుర్వీత సూర్యదేవ నమోస్తుతే॥
పద్మినీ ...... స్వామినే నమః! పంచామృత స్నానం సమర్పయామి॥ ఓం ౠం ఘృణి స్సూర్య ఆదిత్య ఓం॥ (పంచామృతములు దొరికిన వాడవచ్చును. లేకున్ననూ.... దోషము లేదు.)

8] పద్మినీ ...... స్వామినే నమః! శుద్ధోదకస్నానం సమర్పయామి॥ స్నానానంతరం ఆచమనీయం సమర్పయామి॥ ఓం ౡం ఘృణి స్సూర్య ఆదిత్య ఓం॥

9] పద్మినీ ...... స్వామినే నమః॥ వస్త్రయుగ్మం సమర్పయామి॥ ఓం ౡం ఘృణి స్సూర్య ఆదిత్య ఓం॥

10] పద్మినీ ...... స్వామినే నమః॥ యజ్ఞోపవీతం సమర్పయామి॥ వస్త్రయజ్ఞోపవీతానంతరం ఆచమనీయం సమర్పయామి॥ ఓం ఏం ఘృణి స్సూర్య ఆదిత్య ఓం॥

11] పద్మినీ .... స్వామినే నమః! శ్రీగంధం సమర్పయామి॥ ఓం ఐం ఘృణి స్సూర్య ఆదిత్య ఓం॥

12] పద్మినీ........ స్వామినే నమః॥ పుష్పం సమర్పయామి॥

అంగపూజ

(అంగా అవయవములను - పుష్పాక్షతలతోటి పూజింపవలెను.)

ఓం భాస్కరాయ నమః। పాదౌ పూజయామి॥ ఓం మార్తాండాయ నమః। జానునీ పూజయామి॥ ఓం దివాకరాయ నమః! ఊరుం పూజయామి॥ ఓం హిరణ్యగర్భాయ నమః। గర్భం పూజయామి॥ ఓం సవిత్రే నమః! కంఠం పూజయామి॥ ఓం ఆదిత్యాయ నమః। ముఖం పూజయామి॥ ఓం కాంతిమంతాయ నమః। వక్త్ర పూజయామి॥ ఓం సహస్ర కిరణాయ నమః! శిరః పూజయామి॥ ఓం భానవే నమః! గుల్ఫౌ పూజయామి॥ ఓం [illegible]రశ్మయే నమః। జంఘే పూజయామి॥ ఓం అరుణాయ నమః! కటిం పూజయామి॥ ఓం అర్కాయ నమః। హృదయం పూజయామి॥ ఓం మిత్రాయ నమః। హస్తౌ పూజయామి॥ ఓం త్రిగుణాత్మకాయ నమః। నేత్రాన్ పూజయామి॥ ఓం ఖగాయ నమః॥ ఫాలం పూజయామి॥ ఓం సూర్యాయ నమః। సర్వాణ్యంగాని పూజయామి॥

అష్టోత్తర పూజ

అథ అష్టోత్తర శతనామార్చనం కరిష్యే॥ (ప్రతి నామము నకు మొదట- "ఓం" అనియు, చివర "నమః" అనియు చేర్చి చదువుచూ.. పుష్పాక్షతలతో పూజింపవలెను తులసి, గరిక కూడా పూజకు యోగ్యములే! బిల్వపత్రములు అసలు.... పారేడు పత్రము సూర్యదేవుని పూజకు పనికిరాదు)

ఓం అరుణాయ నమః	ఆదిత్యాయ
శరణ్యాయ	ఆదిభూతాయ
కరుణారస సింధవే	అఖిలాగమవేదినే
అసమానబలాయ	అచ్యుతాయ
ఆర్తరక్షకాయ	అఖిలజ్ఞాయ 10

ఓం అనన్తాయ నమః
ఇనాయ
విశ్వరూపాయ
ఇజ్యాయ
ఇన్ద్రాయ
భానవే
ఇన్దిరా మన్దిరాప్తాయ
వన్దనీయాయ
ఈశాయ
సుప్రసన్నాయ 20
సుశీలాయ
సువర్చసే
వసుప్రదాయ
వసవే
వాసుదేవాయ
ఉజ్జ్వలాయ
ఉగ్రరూపాయ
ఊర్ధ్వగాయ
వివస్వతే
ఉద్యత్కిరణజాలాయ 30
హృషీకేశాయ
ఊర్జస్వలాయ
వీరాయ
నిర్జరాయ
జయాయ
ఊరుద్వయాభావరూపయుక్త
సారథయే

ఓం ఋషివన్ద్యాయ నమః
రుగ్ఘన్త్రే
ఋక్షచక్రచరాయ
ఋజుస్వభావ
చిత్తాయ 40
నిత్యస్తుత్యాయ
ఋకారమాతృకావర్ణ
రూపాయ
ఉజ్జ్వలతేజసే
ఋక్షాధినాథమిత్రాయ
పుష్కరాక్షాయ
లుప్తదన్తాయ
శాన్తాయ
కాన్తిదాయ
ఘనాయ
కనత్కనక
భూషాయ 50
ఖద్యోతాయ
లూనితాఖిలదైత్యాయ
సత్యానన్దస్వరూపిణే
అపవర్గప్రదాయ
ఆర్తశరణ్యాయ
ఏకాకినే
భగవతే
సృష్టిస్థిత్యన్తకారిణే
గుణాత్మనే
ఘృణిభృతే 60

ఓం బృహతే నమః
బ్రహ్మణే
ఐశ్వర్యదాయ
శర్వాయ
హరిదశ్వాయ
శౌరయే
దశదిక్సంప్రకాశాయ
భక్తవశ్యాయ
ఓజస్కరాయ
జయినే 70
జగదానన్దహేతవే
జన్మమృత్యుజరావ్యాధి
వర్జితాయ
ఉచ్చస్థాన సమారూఢ
రథస్థాయ
అసురారయే
కమనీయకరాయ
అబ్జవల్లభాయ
అన్తర్బహిః ప్రకాశాయ
అచిన్త్యాయ
ఆత్మరూపిణే
అచ్యుతాయ 80
అమరేశాయ
పరస్మై జ్యోతిషే
అహస్కరాయ
రవయే
హరయే
పరమాత్మనే

ఓం తరుణాయ నమః
వరేణ్యాయ
గ్రహాణాంపతయే
భాస్కరాయ 90
ఆదిమధ్యాన్తరహితాయ
సౌఖ్యప్రదాయ
సకల జగతాంపతయే
సూర్యాయ
కవయే
నారాయణాయ
పరేశాయ
తేజోరూపాయ
శ్రీంహిరణ్యగర్భాయ
హ్రీం సంప
త్కరాయ 100
ఐం ఇష్టార్థదాయ
అనుప్రసన్నాయ
శ్రీమతే
శ్రేయసే
భక్తకోటి సౌఖ్య
ప్రదాయినే
నిఖిలాగమవేద్యాయ
నిత్యానన్దదాయ
ఓం ఛాయా ఉషాసమేత
శ్రీ సూర్యనారాయణ
స్వామినే నమః॥ 108

నానావిధ పరిమళ పత్ర పుష్పాక్షతాని సమర్పయామి॥
ఓం ఓం ఘృణి సూర్య ఆదిత్య ఓం॥
13] పద్మాసి ఛాయ ఉషాసమేత శ్రీ సూర్యనారాయణ స్వామినే నమః! ధూప మాఘ్రాపయామి॥ ఓం ఔం ఘృణి సూర్య ఆదిత్య ఓం॥
14] పద్మినీ .... . స్వామినే నమః! దీపం దర్శయామి॥ ఓం అం ఘృణి సూర్య ఆదిత్య ఓం॥
15] పద్మినీ . . . .. స్వామినే నమః! నానావిధ మధుర ఫలాన్ నివేదయామి॥ ఓం ప్రాణాయ నమః! ఓం అపానాయ నమః!ఓం వ్యానాయ నమః!ఓం ఉదానాయ నమః! ఓం సమానాయ నమః! మధ్యే మధ్యే పానీయం సమర్పయామి॥ అమృతాపిధానమసి॥ ఉత్తరాపోశనం సమర్పయామి॥ హస్తౌ ప్రక్షాళయామి! పాదౌ ప్రక్షాళయామి! ఆచమనీయం సమర్పయామి॥ ఓం ఆం ఘృణి సూర్య ఆదిత్య ఓం॥
16] పద్మినీ ...... స్వామినే నమః! తాంబూలం సమర్పయామి॥ తాంబూల చర్వణానంతరం ఆచమనీయం సమర్పయామి॥ ఓం శ్రీం హ్రీం ఘృణి సూర్య ఆదిత్య ఓం॥
17] పద్మినీ . . . స్వామినే నమః! కర్పూర నీరాజనం సమర్పయామి॥ నీరాజనానంతరం ఆచమనీయం సమర్పయామి॥

మంత్ర పుష్పమ్ :- (దోసిలియందు- పుష్పములను గైకొని, నిలబడి, ఈ క్రింది మంత్రములను చదివి; ఆ పుష్పములను- స్వామివారి కర్పించవలెను.)

మంత్రము :- ఓం అథాదిత్యస్యాష్ట పురుషస్య వసూనామాదిత్యానాగ్ం స్థానే స్వతేజసాభాని, రుద్రాణా మాదిత్యా

నాగ్ం స్థానే స్వతేజసా భాని, ఆదిత్యానా మాదిత్యానాగ్ం స్థానే స్వతేజసా భాని, సతాగ్ం సత్యానాం వాతా వతం పురుతాప్ ఆదిత్యా నాగ్ం స్థానే స్వతేజసా భాని, ఋషీణా మాదిత్యానాగ్ం స్థానే స్వతేజసా భాని, విశ్వేషాం దేవానామ్ ఆదిత్యానాగ్ంస్థానే స్వతేజసా భాని సంవత్సరస్య సవితుః ఆదిత్యస్థానే స్వతేజసా భాని. ఓం సూర్యాయ స్వాహా॥

అతనుష్య త్రి తనుష్య ఉద్యమంధమ సప్తమ ఆదిత్య చన్ద్రి వర్ణానామ్ గర్భమాదేహి యః పుమాన్ ఇతస్సిక్తగ్ం సూర్య గతమ్ చన్ద్రమసే రసంకృధి వారాదక్ష నయామ్రగ్నిమ్ య ఏకో రుద్ర ఉచ్యతే అసంఖ్యాతా స్సహస్రాణి స్మర్యతే సచ దృశ్యతే॥

భాస్కరాయ విద్మహే మహాద్యుతి కరాయ ధీమహి తన్నో ఆదిత్యః ప్రచోదయాత్॥ పద్మినీ ఛాయ ఉషాసమేత శ్రీసూర్యనారాయణస్వామినే నమః। సువర్ణ దివ్య మన్త్ర పుష్పం సమర్పయామి॥

శ్లో॥ యానికాని చ పాపాని జన్మాంతర కృతాని చ
తానితాని ప్రణశ్యంతి ప్రదక్షిణ పదేపదే॥
పాపోఽహం పాపకర్మాహం పాపాత్మా పాపసంభవః
త్రాహిమాన్ కృపయాదేవ శరణాగత వత్సల॥
అన్యథా శరణంనాస్తి త్వమేవ శరణం మమ
తస్మాత్ కారుణ్య భావేన రక్షరక్ష దివాకర॥
పద్మినీ . . . స్వామినే నమః। ఆత్మప్రదక్షిణ నమ స్కారం సమర్పయామి॥

శ్రీ సూర్యనారాయణస్వామినేనమః। ఛత్రం ధారయామి! చామరం వీజయామి। నృత్యం దర్శయామి। గీతం శ్రావయామి! అశ్వానారోహయామి! గజానారోహయామి! సమస్త రాజోప

హార, శక్త్యుపచార, భక్త్యుపచార ప్రకార పూజాం సమర్పయామి॥

శ్లో॥ యస్య స్మృత్యా చ నామోక్త్యా తపః పూజాక్రియాదిషు
న్యూనం సంపూర్ణతాం యాంతి సద్యోవందే ప్రభాకర॥

అనేన ధ్యానావాహనాది షోడశోపచార పూజనేన భగవాన్ సర్వాత్మకః ఏతత్ఫలం పద్మినీభాయి ఉషాసమేత శ్రీ సూర్యనారాయణ దేవతార్పణమస్తు॥

ఓం తత్సత్ బ్రహ్మార్పణ మస్తు॥

సూర్య మంత్ర జపము

శ్రీ సూర్యదేవుని మహామంత్రములలో ముఖ్యమైనవి మూడు గలవు. అవి- 1] అష్టాక్షరీ మంత్రము, 2] నవాక్షరీ మంత్రము, 3] దశాక్షరీ మంత్రము! ఇవి సాధకులకు ఐహికాముష్మిక సుఖములను ప్రసాదించుటలో సమర్థవంతములై యున్నవి. ఇందే మంత్రమునైనను- యోగ్యకాలమునందు గురూపదేశమునొంది, ప్రతి దినము యథాశక్తిగా జపించవలసి యున్నది. పూజ పూర్తి యగు పిదప; తిరిగి ఆచమనము గావించి, ప్రాణాయామము చేసి, సంకల్పము చెప్పుకోవలెను. సంకల్పము చివరిలో- "శ్రీ సూర్యనారాయణ దేవతా ముద్దిశ్య శ్రీ సూర్యనారాయణ దేవతా ప్రీత్యర్థం మమ ఇహజన్మని జన్మాంతరేషు సంపాదిత సకలపాప పరిహారార్థం ఆయు ర్వర్చో యశో బలాభివృద్ధి పూర్వక అతులిత అఖండైశ్వర్య సుఖశాంతి సమృద్ధ్యర్థం శ్రీసూర్యనారాయణ మహామంత్ర జపం కరిష్యే॥" అని చెప్పి, నీటిని- పళ్ళెములో వదలవలెను.

1] అష్టాక్షరీ మంత్రము

అస్య శ్రీ సౌర అష్టాక్షరీ మహామంత్రస్య, బ్రహ్మా ఋషిః। గాయత్రీ ఛందః। శ్రీసవితా దేవతా। ఘృణిరితి బీజం। సూర్య ఇతి శక్తిః। ఆదిత్య ఇతి కీలకం। మమాభీష్టసిద్ధ్యర్థే జపే వినియోగః॥

అంగన్యాస-కరన్యాసములు

ఓం సత్య తేజో జ్వాలామణే హుంఫట్ స్వాహా॥
అంగుష్ఠాభ్యాం నమః! —హృదయాయ నమః॥
ఓం బ్రహ్మ తేజో జ్వాలామణే హుంఫట్ స్వాహా॥
తర్జనీభ్యాం నమః! —శిరసే స్వాహా॥
ఓం విష్ణు తేజో జ్వాలామణే హుంఫట్ స్వాహా॥
మధ్యమాభ్యాం నమః! —శిఖాయై వషట్॥
ఓం రుద్ర తేజో జ్వాలామణే హుంఫట్ స్వాహా॥
అనామికాభ్యాం నమః —కవచాయహుం॥
ఓం అగ్ని తేజో జ్వాలామణే హుంఫట్ స్వాహా॥
కనిష్ఠికాభ్యాం నమః! —నేత్రత్రయాయ వౌషట్॥
ఓం సర్వ తేజో జ్వాలామణే హుంఫట్ స్వాహా॥ కరతల కర
పృష్ఠాభ్యాం నమః! —అస్త్రాయఫట్॥

ఓం భూర్భువ స్సువరో మితి దిగ్బంధః॥

ధ్యానము

శ్లో॥ రక్తాబ్జ యుగ్మాభయ దానహస్తం కేయూర హారాంగద కుండలాఢ్యం
మాణిక్య మౌళిం దిననాథ మీడే బంధూక కాంతిం విలస త్త్రినేత్రమ్॥

పంచ పూజలు

లం పృథ్వీతత్వాత్మనే సవిత్రే నమః! గంధం పరికల్పయామి॥

హం ఆకాశ "	"	పుష్పం	"
యం వాయు "	"	ధూపం	"
రం తేజో "	"	దీపం	"
వం అమృత "	"	అమృతనైవేద్యం	"
సం సర్వ "	"	సర్వోపచారాన్	"

గురు ధ్యానము

శ్లో॥ గురుర్బ్రహ్మా గురుర్విష్ణుః గురుర్దేవో మహేశ్వరః
గురుస్సాక్షాత్పరబ్రహ్మా తస్మై శ్రీ గురవే నమః॥

శ్లో॥ నారాయణ సమారంభాం వ్యాసశంకర మధ్యమాం
అస్మదాచార్య పర్యంతాం వందే గురు పరంపరాం॥

ఓం హ్రీం గుం. అస్మద్గురు పరమగురు పరాపర గురుదేవతాభ్యో నమః॥

మహామంత్రము :- ఓం ఘృణి సూర్య ఆదిత్యోం॥

ప్రతిదినము పై మంత్రమును- 1088 తగ్గకుండా జపము చేయుట మంచిది. జపానంతరము సంధు- తిరిగి పంచపూజలు చేసి, న్యాసము ను ఆచరింపవలెను తదుపరి "ఏతత్ఫలం శ్రీ సూర్యనారాయణ దేవతార్పణమస్తు" అని నీటిని పళ్ళెరములో వదలి, నమస్కరింపవలెను.

2] నవాక్షరీ మంత్రము

మొదటి మంత్రమునకు చెప్పిన విధముగానే ప్రారంభము లో- సంకల్పము గావించి ప్రారంభించవలెను.

అస్య శ్రీ సౌర నవాక్షరీ మహామంత్రస్య- బ్రహ్మా ఋషిః- గాయత్రీ ఛందః- శ్రీసవితా దేవతా- ఖం బీజం- స్వాహా శక్తిః- ఖోల్కాయ కీలకం- మమ సర్వాభీష్ట సిద్ధ్యర్థే జపే వినియోగః॥

అంగన్యాస-కరన్యాసములు

ఓం సూక్ష్మరూపాయ స్వాహా॥ అంగుష్ఠాభ్యాం నమః!
—హృదయాయ నమః॥

ఓం సూక్ష్మకాలాయ స్వాహా॥ తర్జనీభ్యాం నమః!
— శిరసే స్వాహా॥

ఓం సూక్ష్మబలాయ స్వాహా! మధ్యమాభ్యాం నమః!
— శిఖాయై వషట్॥

ఓం సూక్ష్మబలాయ స్వాహా॥ అనామికాభ్యాం నమః! - కవచాయ హుం

ఓం సూక్ష్మాకారాయ స్వాహా॥ కనిష్ఠికాభ్యాం నమః! —నేత్రత్రయాయ వౌషట్

ఓం సూక్ష్మరూపాయ స్వాహా॥ కరతల కరపృష్ఠాభ్యాం నమః అస్త్రాయ ఫట్

ఓం భూర్భువ స్సువరో మితి దిగ్బంధః॥

ధ్యానము

శ్లో॥ రక్త పద్మద్వయుం హస్తై ర్బిభ్రతం వరదాభయే
బంధూకాభం త్రినేత్రం చ రవిం ధ్యాయే త్సుభూషితమ్

పిమ్మట పంచపూజలు, గురుధ్యానము చేయవలెను

మహామంత్రము :- ఓం హ్రాం ఖం ఖః ఖో ల్కాయ స్వాహా॥

పై మంత్రమును యథాశక్తిగా జపము గావించిన పిదప.... పూజలు జరిపి, పునఃన్యాసము గావించి, "ఏతత్ఫలం సవితా దేవతార్పణమస్తు" అని ధారాగ్రస్తము చేయవలెను.

3] దశాక్షరి మంత్రము

(ప్రారంభములో పూర్వప్రకారముగా సంకల్పము చేయవలెను.)

అస్యశ్రీ సౌర దశాక్షరీ మహామంత్రస్య- దేవభాగ ఋషిః- గాయత్రీ ఛందః- శ్రీ సూర్యనారాయణో దేవతా- హ్రాం బీజం- శ్రీం శక్తిః- ఘృణిరితి కీలకం- మమాభీష్ట సిద్ధ్యర్థే జపే వినియోగః॥

అంగన్యాస-కరన్యాసములు

హ్రీం ఓం శ్రీం అంగుష్ఠాభ్యాం నమః! హృదయాయ నమః॥
హ్రీం ఘృం శ్రీం తర్జనీభ్యాం నమః! శిరసే స్వాహా॥
హ్రీం ణిం శ్రీం మధ్యమాభ్యాం నమః! శిఖాయై వషట్॥
హ్రీం సూం శ్రీం అనామికాభ్యాం నమః! కవచాయ హుం॥

హ్రైం వర్గం శ్రీం కనిష్ఠికాభ్యాం నమః!

నేత్రత్రయాయ వౌషట్॥

హ్రః ఆదిత్య శ్రీం కరతల కరపృష్ఠాభ్యాం నమః!

అస్త్రాయఫట్॥

ఓం భూర్భువ స్సువరోమితి దిగ్బంధః॥

ధ్యానము

శ్లో॥ శోణాంభోరుహ సంస్థితం త్రినయనం వేదత్రయీ విగ్రహం
దానాంభోజ యుగాభయాని దధతం హస్తైః ప్రవాళ ప్రభం॥
కేయూరాంగద హార కంకణ ధరం కర్ణోల్లసత్కుండలం
లోకోత్పత్తి వినాశ పాలనకరం సూర్యం గుణాబ్ధిం భజే॥

పంచపూజలు, గురుధ్యానము పూర్వప్రకారముగానే ఆచరింపవలెను.

మహామంత్రము :- ఓం హ్రీం ఘృణి సూర్య ఆదిత్య శ్రీం॥

పై మంత్రమును- యథాశక్తిగా జపించి, పంచపూజలు చేసి, పునః న్యాసము గావించి "ఏతత్ఫలం శ్రీ సూర్యనారాయణ దేవతార్పణమస్తు!" అని ధారాదత్త మొనర్పవలెను.

వివిధ సూర్య మంత్రములు

1| ఆకృష్ణేన రజసా వర్తమానో నివేశయ న్నమృతం మర్త్యం చ హిరణ్యయేన సవితా రథేనా దేవో యాతి భువనాని పశ్యన్॥ (వేదమంత్రము)

2| ఓం హ్రాం హ్రీం హ్రూం గ్రహరాజాయ ఆదిత్యాయ స్వాహా॥

3| ఓం హ్రాం హ్రీం హ్రౌం సః సూర్యాయ నమః॥

4| ఓం హ్రీం తిగ్మరశ్మయే దినాధిపతయే నమః॥

5| ఓం ఖషోల్కాయ నమః॥

6| ఓం ఐం ఐం హ్రీం, క్లీం శ్రీం, మార్తాండాయ స్వాహా॥

అర్ఘ్య ప్రదానము

రక్త (ఎఱ్ఱ) చందనము, గంధము, పుష్పములు, అక్షతలు వీటిని జలముల యందు కలిపి, ఆ జలములను దోసిలి నిండుగా తీసికొని, ఈ క్రింది శ్లోకములను పఠింపుచూ.. సూర్యునికి చూపించి, పూజ చేయబడిన సూర్యప్రతిమ యందుగాని లేదా ఒక పళ్ళెరము నందుగాని వదలవలెను. ప్రతి శ్లోకమునకు ఒకమారు అర్ఘ్య మీయవలెను.

పూర్వోక్త ఏవంగుణ విశేషణ విశిష్టాయాం శుభతిథౌ పద్మినీ ఛాయా ఉషాసమేత శ్రీ సూర్యనారాయణ దేవతా ప్రీత్యర్థం గంధ, చందన, పుష్పాక్షత సహిత అర్ఘ్యప్రదానం కరిష్యే॥

శ్లో॥ నక్షత్రగ్రహ తారాణాం మధిపో విశ్వపావనః
తేజసామపి తేజస్వీ ద్వాదశాత్మన్నమోస్తుతే॥

మిత్ర, రవి, సూర్య, భాను, ఖగ, పూష, హిరణ్యగర్భ, మరీచి, ఆదిత్య, సవితృ, అర్క, భాస్కరేభ్యో నమః। పద్మినీ ఛాయా ఉషాసమేత శ్రీ సూర్యనారాయణ స్వామినే నమః। ఇద మర్ఘ్యం సమర్పయామి॥

శ్లో॥ నమః పూర్వాయ గిరయే పశ్చిమే గిరయే నమః।
జ్యోతిర్గణానాం పతయే దినాధిపతయే నమః॥

మిత్ర, రవి, ... స్వామినే నమః। ఇద మర్ఘ్యం సమర్పయామి॥

శ్లో॥ జయాయ జయభద్రాయ హర్యశ్వాయ నమో నమః।
నమో నమ స్సహస్రాంశో ఆదిత్యాయ నమో నమః॥

మిత్ర, రవి,...... స్వామినే నమః। ఇద మర్ఘ్యం సమర్పయామి॥

శ్లో॥ నమ ఉగ్రాయ వీరాయ సారంగాయ నమో నమః।
నమః పద్మప్రబోధాయ మార్తాండాయ నమో నమః॥

మిత్ర, రవి,... ...స్వామినే నమః। ఇద మర్ఘ్యం సమర్పయామి॥

శ్లో॥ బ్రహ్మేశా నాచ్యుతేశాయ సూర్యా యాదిత్య వర్చసే
భాస్వతే సర్వభక్షాయ రౌద్రాయ వపుషే నమః॥
మిత్ర, రవి, ...స్వామినే నమః॥ ఇదమర్ఘ్యం సమర్పయామి॥

శ్లో॥ తమోఘ్నాయ హిమఘ్నాయ శత్రుఘ్నా యామితాత్మనే
కృతఘ్నఘ్నాయ దేవాయ జ్యోతిషాం పతయే నమః॥
మిత్ర, రవి,......స్వామినే నమః! ఇదమర్ఘ్యం సమర్పయామి॥

శ్లో॥ తప్తచామీ కరాభాయ వహ్నయే విశ్వకర్మణే
నమ స్తమోఽభినిఘ్నాయ రుచయే లోకసాక్షిణే॥
మిత్ర, రవి,......స్వామినేనమః! ఇదమర్ఘ్యం సమర్పయామి॥

శ్లో॥ నమస్తే రుద్రరూపాయ రసానాం పతయే నమః
అరుణాయ నమస్తేఽస్తు హరిదశ్వ నమోస్తుతే॥
మిత్ర, రవి,......స్వామినే నమః! ఇదమర్ఘ్యం సమర్పయామి॥

శ్లో॥ ఏకచక్ర రథోయస్య దివ్యః కనక భూషితః
సహస్ర కిరణో భానుః పద్మహస్తో దివాకరః॥
మిత్ర, రవి,......స్వామినే నమః! ఇదమర్ఘ్యం సమర్పయామి॥

శ్లో॥ నమస్తే దేవ దేవేశ భక్తానా మభయ ప్రద
అఘనాశయ కాలేశ త్రయీ మూర్తి ర్నమోస్తుతే॥
మిత్ర, రవి,.... స్వామినే నమః! ఇదమర్ఘ్యం సమర్పయామి॥

శ్లో॥ దివాం పతి ర్నమస్తేఽస్తు సర్వసిద్ధి ప్రదాయక
సర్వసంపత్క రాధ్యక్షం గ్రహాధ్యక్షం నమోస్తుతే॥
మిత్ర, రవి . ....స్వామినే నమః! ఇదమర్ఘ్యం సమర్పయామి॥

శ్లో॥ నమః కాలాయ దేవాయ సూర్యాయ కర్మసాక్షిణే
పాహిమాం కృపయా దేవ ప్రసీద మమ భాస్కర॥
మిత్ర, రవి ....స్వామినే నమః! ఇదమర్ఘ్యం సమర్పయామి॥

శ్లో॥ ఆదిత్యస్సవితా సూర్యః ఖగ పూషా గభస్తిమాన్
సువర్ణ సదృశో భాను ర్హిరణ్య రేతా దివాకరః॥

శ్లో॥ సంసారపీడా వ్యథితం హి మాం సదా సంకష్టభూతం
సుముఖం ప్రసీద సత్వం హి మే నాశయ పాపజాలమ్॥

శ్లో॥ వేదాశ్చ క్రతవశ్చైవ క్రమానాం ఫలమేవ చ
యాని కృత్యాని లోకేషు సర్వఏష రవిః ప్రభుః॥

వేదములు, యజ్ఞములు, యజ్ఞములచే పొంద దగిన ఫలములు మరియు లోకమునందు ఆచరించు సర్వకర్మలు కూడా సూర్య స్వరూపములై యున్నవి. అట్టి కర్మస్వరూపుడైన సూర్యదేవునికి నిత్యము పది రెండు అర్ఘ్యములను భక్తితో నిచ్చువారికి- ఆ సూర్యదేవుని ప్రసాదము వలన సకల కష్టములు తొలగి, పాపములు నశింపగలవు. సంసార సాగరమును దాటుటకు కావలసిన తత్వజ్ఞానము లభింపగలదు. ఆయుషు, ఆరోగ్యము, కీర్తి, ధనము, సుఖములు యొసగూడి, తేజోవంతులై యుండ గలరు.

ప్రదక్షిణ నమస్కారములు

ఈ క్రింది శ్లోకములను పఠింపుచూ ... ప్రతి శ్లోకమున కొక ప్రదక్షిణ మొనరించి, సాష్టాంగ నమస్కారము చేయవలెను. (కొందఱు ఒంటికాలిమీదనే ఈ ప్రదక్షిణ నమస్కారములను చేయుదురు ఇంకొందఱు యోగాసనముల యందలి కొన్ని అసన ప్రక్రియల ద్వారా ప్రదక్షిణ నమస్కారములు నొనర్తురు. ఎట్లు చేసినను ఫలితము లందు భేద ముండదు గనుక స్థిర చిత్తులై సూర్యునికి ప్రదక్షిణ నమస్కార ములను చేయు టుత్తమము!)

పూర్వోక్త ఏవంగుణ విశేషణ విశిష్టాయాం శుభతిథౌ పద్మినీ ఛాయా ఉషాసమేత శ్రీ సూర్యనారాయణ దేవతా ప్రీత్యర్థం ప్రదక్షిణ నమస్కారాణి కరిష్యే॥

శ్లో॥ నారాయణ సమారంభాం వ్యాసశంకర మధ్యమాం
అస్మ దాచార్య పర్యంతాం వందే గురు పరంపరామ్॥
శ్లో॥ అస్మద్గురు, పరమగురు, పరాపరగురు దేవతాభ్యో
నమః। నమస్కారం సమర్పయామి॥
శ్లో॥ జన్మాంతర కృతైః దోషైః శరీరే మే సముద్భితాం
వ్యాధిం వినాశయ క్షిప్రం భాస్కరాయ నమోనమః॥

పద్మినీధాయ ఉషాసమేత శ్రీసూర్యనారాయణ స్వామినేనమః
ప్రదక్షిణ నమస్కారం సమర్పయామి॥ (క్రింది ప్రతి శ్లోకమునకు చివర- పైవిధముగా "పద్మినీ .... స్వామినే నమః" అను వాక్యమును చెప్పుకొనవలెను.)

శ్లో॥ జ్వరపీడా సముద్భూత దేహపీడా నివృత్తయే
వ్యాధిం వినాశయ క్షిప్రం భాస్కరాయ నమోనమః॥
శ్లో॥ అపస్మార గదోపేత దేహపీడా నివృత్తయే
వ్యాధిం వినాశయ క్షిప్రం భాస్కరాయ నమోనమః॥
శ్లో॥ క్షయవ్యాధి సమాక్రాంత నితాంత క్లిన్న మానసః
వ్యాధిం వినాశయ క్షిప్రం భాస్కరాయ నమోనమః॥
శ్లో॥ దుష్టపీడా పరిక్షీణ శరీరవ్యాధి బాధితః
వ్యాధిం వినాశయ క్షిప్రం భాస్కరాయ నమోనమః॥
శ్లో॥ జలోదర గదాక్రాంత నిత్యం క్లిన్న మానసః
వ్యాధిం వినాశయ క్షిప్రం భాస్కరాయ నమోనమః॥
శ్లో॥ పాండురోగ సమాక్రాంత శుష్కీభూత శరీరకః
వ్యాధిం వినాశయ క్షిప్రం భాస్కరాయ నమోనమః॥
శ్లో॥ మారిమసూచి కాదీనిన్ సర్వరోగ నివృత్తయే
వ్యాధిం వినాశయ క్షిప్రం భాస్కరాయ నమోనమః॥
శ్లో॥ వ్రణ వ్యాధి మహాపీడా నితాంత క్లిన్న మానసః
వ్యాధిం వినాశయ క్షిప్రం భాస్కరాయ నమోనమః॥

శ్లో|| వాతోష్ణ పైత్య కఫాది వ్యాధి బంధాని పీడితః
వ్యాధిం వినాశయ క్షిప్రం భాస్కరాయ నమోనమః ||

శ్లో|| సంతాన హీన చింతాయా నితాంత క్లిన్న మానసః
వ్యాధిం వినాశయ క్షిప్రం భాస్కరాయ నమోనమః ||

శ్లో సర్వ సంపత్ప్రదానాయ సమర్థోసి దివాకర
వ్యాధిం వినాశయ క్షిప్రం భాస్కరాయ నమోనమః ||

శ్లో|| సర్వముఖ్య క్రియారంభ సాధనోసి మహాతరో
వ్యాధిం వినాశయ క్షిప్రం భాస్కరాయ నమోనమః ||

శ్లో|| బ్రహ్మ విష్ణు స్వరూపోసి సర్వ దేవ మయో హ్యపి
వ్యాధిం వినాశయ క్షిప్రం భాస్కరాయ నమోనమః ||

శ్లో|| ఋగ్యజు స్సామ రూపోసి సర్వ శాస్త్ర మయో హ్యపి
వ్యాధిం వినాశయ క్షిప్రం భాస్కరాయ నమోనమః ||

శ్లో|| పిశాచాది మహాభూత సదా పీడిత మానసః
వ్యాధిం వినాశయ క్షిప్రం భాస్కరాయ నమోనమః ||

శ్లో|| బ్రహ్మరాక్షస పీడాప హారీకరణ శక్తిమాన్
వ్యాధిం వినాశయ క్షిప్రం భాస్కరాయ నమోనమః ||

శ్లో|| సర్వ తీర్థ మయోవృక్ష అశ్వత్థ ఇతి చ స్మృతః
వ్యాధిం వినాశయ క్షిప్రం భాస్కరాయ నమోనమః ||

శ్లో|| సర్వ ప్రయోగ జాతాయః పీడాయాః క్లిన్న మానసః
వ్యాధిం వినాశయ క్షిప్రం భాస్కరాయ నమోనమః ||

శ్లో|| సర్వామయ నివృత్త్యైత్వం సమర్థోసి తరూత్తమ
వ్యాధిం వినాశయ క్షిప్రం భాస్కరాయ నమోనమః ||

శ్లో|| దుస్స్వప్న దుర్నిమిత్తాది దోషసంఘ నివృత్తయే
వ్యాధిం వినాశయ క్షిప్రం భాస్కరాయ నమోనమః ||

శ్లో|| భవార్ణవ నిమగ్నస్య సముద్ధరణ శక్తిమాన్
వ్యాధిం వినాశయ క్షిప్రం భాస్కరాయ నమోనమః ||

శ్లో॥ పాపానిల ప్రదగ్ధస్య శాంత్యై త్విపుల వారిద॥
వ్యాధిం వినాశయ క్షిప్రం భాస్కరాయ నమోనమః॥
శ్లో॥ గవాం కోటి ప్రదానేన యత్ఫలం లభతే జనః
వ్యాధిం వినాశయ క్షిప్రం భాస్కరాయ నమోనమః॥
శ్లో॥ సర్వ వ్రత విధానాచ్చ సర్వ దేవాభి పూజనాత్
వ్యాధిం వినాశయ క్షిప్రం భాస్కరాయ నమోనమః॥
శ్లో॥ సుమంగళత్వ సౌభాగ్య సౌశీల్యాది గుణాప్తయే
వ్యాధిం వినాశయ క్షిప్రం భాస్కరాయ నమోనమః॥
శ్లో॥ పూరయ మే యదత్ర దిష్టం తత్సర్వ సఫలం కురు
వ్యాధిం వినాశయ క్షిప్రం భాస్కరాయ నమోనమః॥
శ్లో॥ దివాకర నమస్తుభ్యం పాపా జ్ఞాన ప్రణాశన
వ్యాధిం వినాశయ క్షిప్రం భాస్కరాయ నమోనమః॥
శ్లో॥ నారాయణ పరం జ్యోతి రాత్మా నారాయణః పరః
నారాయణ పరం బ్రహ్మ నారాయణ నమోస్తుతే॥
శ్లో॥ నారాయణ పరోదేవో ధాతా నారాయణః పరః
నారాయణ పరం ధ్యాత్వా నారాయణ నమోస్తుతే॥
శ్లో॥ నారాయణ పరంధామ ధ్యానం నారాయణః పరః
నారాయణః పరోధర్మో నారాయణ నమోస్తుతే॥
శ్లో॥ నారాయణః పరోదేవో విద్యా నారాయణః పరః
విశ్వం నారాయణ స్సాక్షా న్నారాయణ నమోస్తుతే॥
శ్లో॥ నారాయణా ద్విధిర్జాతో జాతో న్నారాయణోద్భవః
జాతో నారాయణా దింద్రో నారాయణ నమోస్తుతే॥
శ్లో॥ రవి ర్నారాయణ స్తేజ శ్చంద్రో నారాయణో నమః
వహ్ని ర్నారాయణ స్సాక్షా న్నారాయణ నమోస్తుతే॥
శ్లో॥ నారాయణ ఉపాస్యస్స్యా ద్గురు ర్నారాయణః పరః
నారాయణః పరోబోధో నారాయణ నమోస్తుతే॥

శ్లో॥ నారాయణ ఫలం ముఖ్యం సిద్ధి ర్నారాయణః పరః
హరి ర్నారాయణ బ్బుద్ధి నారాయణ నమోస్తుతే॥
శ్లో॥ నిగమాగమ వేదాంత కల్యాణగుణ వారిధే
నారాయణ నమస్తేఽస్తు నరకార్ణవ తారక॥
శ్లో॥ జన్మమృత్యు జరావ్యాధి పారతంత్ర్యాదిభి స్సదా
దోషై రస్పృష్ట రూపాయ నారాయణ నమోస్తుతే॥
శ్లో॥ వేద శాస్త్రార్థ విజ్ఞాన సాధ్య భక్త్యేక గోచర
నారాయణ నమస్తేఽస్తు మాముద్ధర భవార్ణవాత్॥
శ్లో॥ నిత్యానంద మహోదార పరాత్పర జగత్పతే
నారాయణ నమస్తేఽస్తు మోక్షసామ్రాజ్య దాయినే॥
శ్లో॥ ఆ బ్రహ్మ స్తంభ పర్యంతం అఖిలాత్మ మహాశ్రయ
సర్వభూతాత్మ భూతాత్మన్ నారాయణ నమోస్తుతే॥
శ్లో॥ పాలితాశేష లోకాయ పుణ్య శ్రవణ కీర్తన
నారాయణ నమస్తేఽస్తు ప్రళయోదక శాయినే॥
శ్లో॥ నిరస్త సర్వ దోషాయ భక్త్యాది గుణదాయినే
నారాయణ నమస్తేఽస్తు త్వాం వినా నహి మే గతిం॥
శ్లో॥ ధర్మార్థ కామ మోక్షాఖ్య పురుషార్థ ప్రదాయినే
నారాయణ నమస్తేఽస్తు పునస్తేఽస్తు నమోనమః॥
శ్లో॥ ఆదిత్య స్సవితా సూర్యః ఖగః పూషా గభస్తిమాన్
సువర్ణ స్తపనో భాను హిరణ్య రేతా దివాకరః॥
శ్లో॥ హరిదశ్వ స్సహస్రార్చి స్సప్తి సప్తి ర్మరీచి మాన్
తిమిరో న్మథన శ్శంభు స్త్వష్టా మార్తాండ అంశుమాన్॥
శ్లో॥ హిరణ్య గర్భ శ్శిశిర స్తపనో భాస్కరో రవిః
అగ్ని గర్భోఽదితేః పుత్ర శ్శంఖ శ్శిశిర నాశనః॥
శ్లో॥ వ్యోమనాథ స్తమో భేదీ ఋగ్యజు స్సామ పారగః
ఘనవృష్టి రపాం మిత్రో వింధ్య వీధీ ప్లవంగమః॥

శ్లో॥ ఆతపీ మండలీ మృత్యుః పింగళ స్సర్వ తాపనః
కవి ర్విశ్వో మహాతేజా రక్త స్సర్వ భవోద్భవః॥
శ్లో॥ నక్షత్ర గ్రహ తారాణా మధిపో విశ్వభావనః
తేజసామపి తేజస్వి ద్వాదశాత్మ న్నమోస్తుతే॥
శ్లో॥ నమః పూర్వాయ గిరయే పశ్చిమే గిరయే నమః
జ్యోతిర్గణానాం పతయే దినాధిపతయే నమః॥
శ్లో॥ జయాయ జయభద్రాయ హర్యశ్వాయ నమోనమః
నమోనమ స్సహస్రాంశో ఆదిత్యాయ నమోనమః॥
శ్లో॥ నమ ఉగ్రాయ వీరాయ సారంగాయ నమోనమః
నమః పద్మప్రబోధాయ మార్తాండాయ నమోనమః॥
శ్లో॥ బ్రహ్మేశా నాచ్యుతేశాయ సూర్యా యాదిత్య వర్చసే
భాస్వతే సర్వ భక్షాయ రౌద్రాయ వపుషే నమః॥
శ్లో॥ ఏతానేవ పునర్వారం పఠిత్వా చ ప్రదక్షిణాం
కుర్యాచ్ఛేద్భక్తి సహితో హ్యష్టోత్తర శతం భవేత్॥

ఈ ప్రకారముగా సూర్య భగవానునికి ప్రదక్షిణ నమస్కారములను భక్తి సమేతముగా రెండుమారులు (అనగా ఈ శ్లోకముల తోడనే రెండవ మారు) ఆచరించిన ఎడల ... 108 ప్రదక్షిణ నమస్కారములు కాగలవు

శ్లో॥ సర్వ వ్యాధి ప్రశమనం దీర్ఘమాయుష్య ముత్తమం
సర్వకార్య సుసాధనం లభతే నాత్ర సంశయః॥
శ్లో॥ విద్యార్థీ లభతే విద్యా పుత్రార్థీ పుత్రవా న్భవేత్
మోక్షార్థీ లభతే మోక్షం సూర్యాస్యాస్య ప్రసాదతః॥
శ్లో॥ సర్వ కామ లభే న్మర్త్యో సూర్యోపాసన తత్పరః
ఇహలోకే సుఖం భుక్త్వా అంత్యే చ పరమం పదమ్॥

ఈ సూర్య నమస్కారములను శ్రద్ధగా ప్రతి దినము నాచరించెడు వారికి- దుర్భేద్యములైన ఏ ఔషధము చేతను కుదరని అన్ని వ్యాధులు

సైతము నశించి పోగలవు. ఆరోగ్యవంతులై, పరిపూర్ణాయుర్దాయమును బడయగలరు. "సమస్త కార్యములు, వ్యవహారములు సులభముగా నెరవేరి, అనుకూలము గలుగున"నుటలో- సందియమేమియును లేదు. మరియు విద్యను కోరినవారికి- విద్యయందు ప్రతిభ కలిగి, అఖండ పాండితీ ప్రకర్ష కలుగ గలదు. సంతానమును గోరి ఆచరించిన- తప్పక సంతానవంతులు కాగలరు. మోక్షాసక్తులై ఉపాసించువారు సూర్య దేవుని అనుగ్రహము వలన... ముక్తి బడయగలరు. నిష్కామోపాసకులైన వారికి- సమస్త కోరికలు తక్షణమే నెరవేరగలవు. ఇహ లోకమునందు- జీవితాంతము వరకు అనేక సుఖములననుభవించి, అంత్య కాలమునందు- దుర్లభమైన పరమపదమును పొందగలరు.

మానవులకు ఇహ-పరములు- ఫలలాభములు గలుగుటకు సూర్యోపాసనయే ముఖ్యమైనది. పవిత్రులైన బ్రాహ్మణ- క్షత్రియ- వైశ్యుల నిత్య గాయత్రీ మంత్ర జపమునకు మూలదైవము 'సవితా' యనబడు సూర్య భగవానుడై యున్నాడు. *సంధ్యా వందనమునకు గల ప్రాశస్త్యమును గమనించిన అందు నిగూఢమైన సూర్యోపాసన గోచరించగలదు. వేదమునందలి యరుణ పారాయణము- సూర్యుని యొక్క విశిష్టతను వేనోళ్ళ కొనియాడినది. సూర్యగ్రహ బలమునకై యొనరించు '[illegible]నము' అన్ని కార్యములకు శుభప్రదమై, పుణ్యప్రదమై యుండునని అందరకు తెలిసిన విషయమే! అందువలన ... సర్వవర్ణముల వారు, స్త్రీలు, పురుషులు కూడా ఈ 'సూర్యోపాసన'ను తప్పక ఆచరింపవలసి యున్నది.

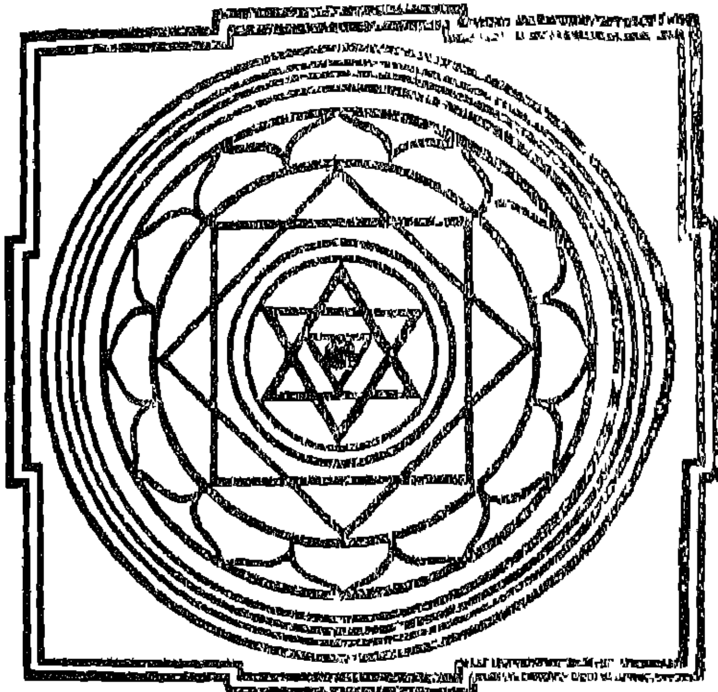
* 'సంధ్యా వందనము'ను గురించిన పూర్తి వివరములకు 'జ్యోతిష్యాగమ వాస్తు పండిట్' 'బ్రహ్మశ్రీ' M. సత్యనారాయణ సిద్ధాంతిగారు వ్రాసిన... "సంధ్యా వందనము (కృష్ణ యజుర్వేదీయము)" అను గ్రంథమును చూడగలరు. ప్రతులకు:- "అనుప్రియ పబ్లికేషన్స్, తెనాలి- 522 201" వారికి- Rs. 15-00లు M.O. చేయగలరు.

త్రిచవిధానము

వేదోక్తము, సనాతనమునైన ఈ త్రిచవిధానము సూర్యారాధనము నందు బహుముఖ విశిష్టమై యున్నది. ఋగ్వేదాంతర్గతమగు సూర్య సూక్త మంత్రములతో - సంస్కార, అధ్యాపిధులను తెలియజేయు ఈ త్రిచ విధానమును - ఆదిత్య అష్టాక్షరీ మంత్రదీక్ష గలిగిన సౌరాధ్యయన పరులగు వేద విదులు మాత్రమే నిర్వహించుటకు అర్హత గలిగియుందురు. తదన్యులు - యోగ్యులగు దీక్షాపరులచే విధి విధానముగా ఋత్విగ్వరణము నిర్వర్తన గోత్ర - నామములతో వారి చేత సూర్యార్చన జరిపించుకొన వచ్చును.

ఈ త్రిచ విధానము ననుసరించి ఆచరించు సూర్యార్చన వలన పూర్వజన్మార్జితమగు సమస్త పాపములు పారద్రోలబడి, తద్వారా సంప్రాప్తమైన అనేక కారణములచే నేర్పడినట్టి సమస్త వ్యాధులు నివారించబడగలవు. శీఘ్రముగా ఆరోగ్యవంతులు కాగలరు. మరియు ఈ వేదోక్త సౌరార్చన గావించువారి మనోభీష్టములు సిద్ధించగలవు. అపమృత్యుభయ నశించి, ఆయుష్మంతులు కాగలరు. వంధ్యాదోషము అంతరించి, సంతానవంతులు కాగలరు. వ్యాధి పీడలు పరిహరించబడి, దివ్యారోగ్యమును పొందగలరు. దరిద్రబాధలు తొలగి, సుఖజీవనులు కాగలరు. శత్రు బాధలు నశించి, కార్యములయందు, వృత్తి-వ్యాపారముల యందు జయమును బడయగలరు. సంచిత, ప్రారబ్ధ, ఆగామిక దుష్కర్మ లంతరించి, జ్ఞానప్రాప్తి నందగలరు. విద్యా సముపార్జనకు, బుద్ధిశుద్ధికి, మేధా-ప్రజ్ఞా ప్రాభవములకు; తుష్టికి, పుష్టికి, సమస్త మనోవాంఛలు తీరుటకు- ఈ 'త్రిచ విధానము'తో కూడిన 'సూర్యార్చనము' అత్యంత విశిష్టమైనది. దీనికి సాటిగలది మరొక్కటి లేదు. (వేదోక్తమగు 'ఆదిత్య దీక్ష' లేనివారు, సౌరాధ్యయనము గావించనివారు ఈ త్రిచ విధాన సూర్యార్చనకు అనర్హులుగా శాస్త్రములు నిర్ణయించినవి.)

సూర్య భగవానుని పూజా యంత్రము

సూర్య పూజా యంత్ర చిత్రము

శ్లో॥ బిందు త్రికోణ వృత్తం చ షట్కోణం వృత్త యుగ్మకమ్।
వసుకోణం తథా వృత్తం ద్వాదశారం తథైవ చ॥
భూపుర త్రయ సంయుక్తం సూర్యయంత్రం విధీయతే॥

సూర్యదేవుని పూజాయంత్రమును నిర్మించుటకు- బంగారము, వెండి ప్రశస్తము! రాగిరేకు మధ్యమము!! ధ్యానాయగణితమునకు సరిపద్దు

విధముగా- రేకును తయారు చేయించుకొని, దాని మధ్యభాగమునందు బిందువును చిత్రీకరించి, తరువాత త్రికోణము, దాని పైభాగములో వృత్తము, అటుపిమ్మట- అష్టకోణము, దానిపైన వృత్తము, తరువాత- పదిరెండు దళములు, పిమ్మట- మూడు వరుసలు గల భూపురములను చిత్రీకరించిన.... అది "సూర్య పూజా యంత్రము"నబడును. ఈ యంత్రమునందు బీజాక్షరము లుండవు ఇది త్రిచ విధానమునం దర్చన కుపయోగించుటకు యోగ్యమైనది.

యజమానులకు తారాబలము, చంద్రబలము అనుకూలముగానున్న శుభప్రదమగు- తిథి, వార, నక్షత్రముల యందు- 'త్రిచ విధానము'ను ప్రారంభించుట యోగ్యము ("కృత్తిక, పూర్వఫల్గుణి, ఉత్తర ఫల్గుణి, హస్త, అనూరాధ నక్షత్రములు కూడా ప్రశస్తమైనవ"ని కొందరు ఋషుల అభిప్రాయము)! "సంక్రమణము, హస్త-ఆదివారము, పుష్యమీ-ఆదివారము, అమావాస్య-ఆదివారము, సప్తమీ-ఆదివారము" అను యోగములు విశేష యోగ్యప్రదము! సూర్యారాధన- పగటికాలమునందే నిర్వర్తించుట ముఖ్యము! ఈ విధానమును- మండలము (40 రోజులు) గానీ, అర్ధమండలము (20 రోజులు) గానీ, ద్వాదశ దినములు (12 రోజులు) గానీ జరుపవలసి వుంటుంది. కనీస పక్షము- పదిరెండు దినములుగా గుర్తించగలరు. దీక్షాకాలమునందు- ఋత్విక్కులు, యజమానులు కూడా నియమములను తప్పకుండ పాటించుట ముఖ్యము! నియమోల్లంఘనము వలన ఫలప్రాప్తి కలుగదు. "త్రికాల స్నానము, నిత్యకర్మాచరణము, శాంతము, దయ, మితభాషణము, బ్రహ్మచర్యము, ఏకభుక్తము, సాత్త్వికాహార సేవనము, అన్యవిషయ విసర్జన, ఏకాగ్రత, భక్తి-శ్రద్ధలు, భూతల్పము, దీపారాధనము; అతిథి-అభ్యాగతుల నాదరించి, పూజించుట" అనునవి సాధారణ ముఖ్య నియమములు! ఈ దీక్షాకాలమునందు సూర్యోదయమునకు ముందే మేల్కొని, సూర్యు డుదయించునరికి- స్నానాదులను పూర్తి చేసికొని యుండుట చాల ముఖ్యము! అను యొక్క గృహము

నందలి మధ్యభాగమున బిందు త్రికోణస్థ, ఆగ్నేయ భాగముల యందు ప్రత్యేక భాగమును సూర్యార్చన గావించుట కేర్పఱచవలెను.

భూమిని- గోమయాది పవిత్ర ద్రవ్యములచే శుద్ధి గావించి, 81 లేదా 54 అంగుళములు గల సమ చతురస్ర మండలమునందు- బియ్యపు పిండిచే బిందు, త్రికోణ, షట్కోణ, వృత్తద్వయ, అష్టకోణ, వృత్త, ద్వాదశదళ, వృత్త పంచక, భూపురద్వయములు గల 'మండల యంత్రము'ను లిఖించవలెను. ఇందలి బిందువును- సిందూర వర్ణము గాను, త్రికోణమును- రక్తవర్ణము (ఎఱుపు) గానూ; షట్కోణమును- హరితవర్ణము (పసుపు) గాను, వృత్తద్వయములను- శ్వేత వర్ణముగాను, అష్టకోణమును- హరితవర్ణముగాను, వృత్తమును- శ్వేతవర్ణముగాను, ద్వాదశారమును- రక్తవర్ణముగాను; వృత్త ద్వయమును- శ్వేతవర్ణము గానూ, పిమ్మట వృత్తమును- సింధూర వర్ణముగానూ, తరువాతి వృత్త ద్వయమును- రక్త-హరిత వర్ణములుగానూ, భూపురములను- శ్వేతవర్ణము గానూ లిఖించవలెను. ఈ మండల యంత్రము యొక్క బిందు త్రికోణ ముల పైభాగములో- సూర్యదేవుని పూజాయంత్రమును నెట్టి, త్రిచ విధా నముచే నర్చించవలెను. ఈ మండలమునకు పశ్చిమ భాగములో- యజ మానులు తూర్పుముఖముగా కూర్చుండవలెను. ఋత్విక్కులు- దక్షిణ భాగ ములో ఉత్తరాభిముఖులై కూర్చుండవలెను. అసక్తిగల ఇతర భక్తులు- తూర్పు భాగములో పశ్చిమాభిముఖులై యుండవలెను. దక్షిణాభిముఖముగా నెవ్వరూ కూర్చోకూడదు.

త్రిచ సంకల్పము

ప్రారంభ దినమునందు- అఘమర్షణ స్నానము గావించి, శుచిర్భూతులై; అంతఃకరణ శుద్ధికొఱకు- పంచగవ్యప్రాశన గావించిన పిమ్మట.... ముందుగా సకల విఘ్న నివృత్తికొఱకై- గణపతిని పూజించి; గృహ, ద్రవ్యాదుల శుద్ధికొఱకు- పుణ్యాహవాచనము జరిపి; తరువాత .. త్రిచ విధానార్చనకొఱకై- ఆచమనము గావించి, సంకల్పమును చేయవలెను.

సంకల్పము .- ఓం అచమ్య! ఓం కేశవాయ స్వాహా.......హరయే నమః! ఓం శ్రీ కృష్ణాయ నమః॥ ఉత్తిష్ఠంతు భూతపిశాచాః........బ్రహ్మ కర్మ సమారభే॥ (భూశుద్ధి, భూతశుద్ధి గావించిన పిమ్మట.... ఆత్మశుద్ధికై- ముమ్మారు ప్రాణాయామమునుగావించవలెను). ఓం దైవీ గాయత్రీ ఛందః॥ ప్రాణాయామే వినియోగః॥ ఓం భూః, ఓం భువః .... బ్రహ్మ భూర్భువ స్సువరోమ్॥

మమ ఉపాత్త దురితక్షయ ద్వారా శ్రీ పరమేశ్వర ముద్దిస్య శ్రీ పరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం శుభే శోభనే అభ్యుదయ ముహూర్తే శ్రీ మహా విష్ణోరాజ్ఞేయ ప్రవర్త మానస్య .... పశిష్టాయాం శుభతిథౌ శ్రీమాన్ గోత్రః .... నామధేయః .... శ్రీమతః గోత్రస్య .... నామ ధేయస్య ... .. . అస్మాకం సహకుటుంబానాం క్షేమ స్థైర్య విజయాభ యాయు రారోగ్యైశ్వర్యాభి వృద్ధ్యర్థం, ధర్మార్థ కామ మోక్ష చతుర్విధ ఫల పురుషార్థ సిద్ధ్యర్థం, సంజ్ఞా చ్ఛాయా ఉషాసమేత శ్రీ సూర్యనారాయణ దేవతా ముద్దిస్య, శ్రీ సూర్యనారాయణ దేవతా ప్రీత్యర్థం, ఆదిత్య పురాణోక్త త్రిచవిధానేన హరిహర బ్రహ్మాత్మ కస్య మిత్రాది ద్వాదశ నామాత్మకస్య, అరుణాది ద్వాదశ మాసాధి పస్య, ద్వాదశావరణ సహితస్య, త్రయీమూర్తే ర్భగవతః సంజ్ఞా ఛాయా ఉషాసమేత శ్రీ సూర్యనారాయణస్య సుప్రీతి ద్వారా, మమ శరీరే వర్తమాన వర్తిష్య మాణ వాత, పిత్త, శ్లేష్మ, కఫోద్భవ నానాకారణ నిమిత్త జ్వర, క్షయ, పాండు, కుష్ఠ, శూలాతిసార ధాతుక్షయ వ్రణ, ప్రమేహ, భగందరాది నానామేహ దృశ్యా దృశ్య సమస్తామయ నిదాన హేతుర్భూత దురితక్షయ ద్వారా క్షిప్రమేవ, అయురారోగ్య ఐశ్వర్య దీర్ఘాయురవాప్తయే, ఉద్యన్న ద్యేతి త్రిచమంత్రేణ రక్తచందన మిశ్ర తిల, తండుల, యవ, దూర్వాం కుర, కుశకుసుమ జలపూరిత తామ్రపాత్రేణ పాదార్ఘ్యర్చే త్రిచైశ్చ త్రిరా వృత్తి న్యాసపూర్వకాఽర్ఘ్య ప్రదాన సహిత శ్రీ సూర్య నమస్కారాణి కరిష్యే॥ (అక్షతలను, నీటిని- పళ్ళెరములో వదలవలెను) షడంగ త్రిచన్యాస జపం కరిష్యే॥

త్రిచ న్యాసము :- అస్యశ్రీ త్రిచ మహామంత్రస్య। కణ్వపుత్ర। ప్రస్కణ్వ ఋషిః। అనుష్టుప్ ఛందః। మిత్ర, రవి, సూర్య, భాను, ఖగ, పూష, హిరణ్యగర్భ, మరీచ, ఆదిత్య, సవితృ, అర్క, భాస్కరాదేవతా॥ ఉదాత్త స్వరః। జ్ఞానం నేత్రం। సూర్యస్తత్వం। హ్రాం బీజం। హ్రీం శక్తి॥ క్రోం కీలకం। మమ శ్రీ సూర్యనారాయణ ప్రసాద సిద్ధ్యర్థే త్రిచ న్యాస జపే వినియోగః॥

కరన్యాసము

ఓం భూర్భువ స్వః ఓం హ్రాం ఉద్యన్నద్య మిత్రమ।— హ్రాం ఓం మిత్రాయ నమః! అంగుష్ఠాభ్యాం నమః॥

ఓం భూర్భువ స్వః ఓం హ్రీం ఆరోహన్నుత్తరాం దివం— హ్రీం ఓం రవయే నమః! తర్జనీభ్యాం నమః॥

ఓం భూర్భువ స్వః ఓం హ్రూం హృద్రోగం మమ సూర్య—హ్రూం ఓం సూర్యాయ నమః! మధ్యమాభ్యాం నమః॥

ఓం భూర్భువ స్వః ఓం హ్రైం హరిమాణం చ నాశయ — హ్రైం ఓం భానవే నమః! అనామికాభ్యాం నమః॥

ఓం భూర్భువ స్వః ఓం హ్రౌం శుకేషు మే హరిమాణం — హ్రౌం ఓం ఖగాయ నమః! కనిష్ఠికాభ్యాం నమః॥

ఓం భూర్భువ స్వః ఓం హ్రః రోపణా కాసుదధ్మసి— హ్రః ఓం పూష్ణే నమః! కరతల కర పృష్ఠాభ్యాం నమః॥

హృదయన్యాసము

ఓం భూర్భువ స్వః ఓం హ్రీం అథో హారిద్రవేషుమే —హ్రాం ఓం హిరణ్య గర్భాయ నమః! హృదయాయ నమః॥

ఓం భూర్భువ స్వః ఓం హ్రీం హరిమాణం నిదధ్మసి —హ్రీం ఓం
మరీచయే నమః! శిరసే స్వాహా॥

ఓం భూర్భువ స్వః ఓం హ్రూం ఉదగాదయ మాదిత్యః— హ్రూం ఓం
ఆదిత్యాయ నమః! శిఖాయై వషట్

ఓం భూర్భువ స్వః ఓం హ్రైం విశ్వేన సహసాసహ— హ్రైం ఓం
సవిత్రే నమః! కవచాయ హుం॥

ఓం భూర్భువ స్వః ఓం హ్రౌం ద్విషంతం మహ్యం రంధయన్—
హ్రౌం ఓం అర్కాయ నమః! నేత్రత్రయాయ వౌషట్॥

ఓం భూర్భువ స్వః ఓం హ్రః మో అహం ద్విషతే రథం— హ్రః ఓం
భాస్కరాయ నమః! అస్త్రాయఫట్

ఓం భూర్భువ స్సువరోమితి దిగ్బంధః॥

ధ్యానము

శ్లో॥ ఉదయగిరి ముపేతం భాస్కరం పద్మ హస్తమ్।
సకల భువన నేత్రం సూత్న రత్నోప ధేయం।
తిమిర కరి మృగేంద్రం బోధకం పద్మినీ నామ్।
సురవర మభివంద్యం సుందరం విశ్వరూపమ్॥

అంగన్యాసము

ఓం భూర్భువ స్వః ఓం హ్రాం హ్రీం ఉద్యన్నద్య మిత్ర మహ ఆరోహ న్నుత్తరాం దివం— హ్రాం హ్రీం ఓం మిత్ర రవిభ్యాం నమః! ప్రకోష్ఠాభ్యాం నమః॥

ఓం భూర్భువ స్వః ఓం హ్రూం హ్రైం హృద్రోగం మమ సూర్య హరిమాణం చ నాశయ— హ్రూం హ్రైం ఓం సూర్య భానుభ్యాం నమః! మణి బంధాభ్యాం నమః॥

ఓం భూర్భువ స్వః ఓం హ్రేం హ్రః శుకేషుమే హరిమాణం రోపణా కాసుదధ్మసి— హ్రేం హ్రః ఓం ఖగ పూషాభ్యాం నమః! కూర్పరాభ్యాం నమః॥

ఓం భూర్భువ స్వః ఓం హ్రాం హ్రీం అథో హరిద్ర వేషుమే హరి మాణం నిదధ్మసి— హ్రాం హ్రీం ఓం హిరణ్యగర్భ మరీచిభ్యాం నమః! కరస్థలాభ్యాం నమః॥

ఓం భూర్భువ స్వః ఓం హ్రూం హ్రైం ఉదగాదయ మాదితోక్త విశ్వేనసహసా సహ — హ్రూం హ్రైం ఓం ఆదిత్య సవితృభ్యాం నమః! కరతల కరపృష్ఠాభ్యాం నమః॥

ఓం భూర్భువ స్వః ఓం హ్రేం హ్రః ద్విషంతం మహ్యం రంధ యన్మో అహం ద్విషతే రథమ్— హ్రేం హ్రః ఓం అర్క భాస్కరాభ్యాం నమః! అస్త్రాయఫట్॥

ఓం భూర్భువ స్సువరోమితి దిగ్బంధః॥

ధ్యానము

శ్లో॥ రక్తాంబరం రక్త వర్ణం రక్త నేత్రాబ్జ యుగ్మకమ్।
ఛాయా శక్తి సమాయుక్తం ఘృణి స్సూర్య మహం భజే॥

త్రిచవిధాన పూజ :- ఆచమ్య! ... పూర్వోక్త ఏవంగుణ విశేషణ విశిష్టాయాం శుభతిథౌ సంజ్ఞా ఛాయా ఉషాసమేత శ్రీ సూర్యనారాయణ ప్రీత్యర్థం, త్రిచ విధానేన షోడశోపచార పూజాం కరిష్యే॥ తదంగ కలశ పూజాం కరిష్యే॥ (రాగిచెంబు నిండా శుద్ధ జలమును నింపి; అందు- రక్తచందనము, రక్తాక్షతలు, పుష్పములు, గరికచిగుళ్ళు, దర్భలను వేసి; చెంబును కూడా అలంకరించి, పూజించవలెను.)

కలశ పూజ

శ్లో॥ కలశస్య ముఖే విష్ణుః కంఠే రుద్ర స్సమాశ్రితః।
మూలే తత్ర స్థితో బ్రహ్మా మధ్యే మాతృ గణా స్స్మృతాః।
కుక్షౌతు సాగరా స్సర్వే సప్తద్వీపా వసుంధరా,
ఋగ్వేదోఽథ యజుర్వేద స్సామవేదో హ్యథర్వణః।
అంగైశ్చ సహితా స్సర్వే కలశాంబు సమాశ్రితాః॥

మంత్రము :- ఓం అ కలశేషు ధావతి పవిత్రే పరిషిచ్యతే। ఉక్థై ర్యజ్ఞేషు ర్ధతే॥ ఓం ఆపోవా ఇదగ్ం సర్వం విశ్వాభూతాన్యాపః ప్రాణావా ఆపః శవ ఆపోన్న మాపోఽమృత మాప స్సంమ్రాడాపో విరాడాప స్స్వరాడాప చ్ఛందాగ్ స్యాపో జ్యోతీగ్ం ష్యాపో యజూగ్ ష్యాప స్సత్యమాప స్సర్వా దేవతా ఆపో భూర్భువ స్సువరాప ఓమ్॥

శ్లో॥ గంగే చ యమునే చైవ గోదావరి సరస్వతీ।
నర్మదే సింధు కావేరి జలేస్మిన్ సన్నిధిం కురు॥

ఆయాంతు శ్రీ సూర్యనారాయణ దేవతా పూజార్థం మమ దురిత క్షయ కారకా, కలశోదకేన పూజాద్రవ్యాణి దేవమాత్మానం చ సంప్రోక్ష్య॥ పూజించిన కలశములోని జలములను — పూజాద్రవ్యములపైన, సూర్య యంత్రము మీద, తన శిరము (యజమానుల) పైన చల్లుకోవలెను.

ఓం హ్రాం హ్రీం హ్రూం హ్రైం హ్రౌం హ్రః ఉద్యన్నద్య మిత్ర మహః॥ ఆరోహ న్నుత్తరాం దివం। హృద్రోగం మమ సూర్య హరిమాణం చ నాశయ। శుకేషుమే హరిమాణం రోపణా కాసు దధ్మసి। అథో హారిద్ర వేషుమే హరిమాణం నిదధ్మసి। ఉదగాదయ మాదిత్యో విశ్వేన సహసాసహ। ద్విషంతం మహ్యం రంధయన్మోఽఅహం ద్విషతే రథమ్॥ మిత్ర, రవి, సూర్య, భాను, ఖగ, పూష, హిరణ్యగర్భ, మరీ చ్యాదిత్య సవిత్రార్క భాస్కరేభ్యో నమః॥ ఓం అసునీతే పునరస్మా సుచక్షుః పునః ప్రాణ మిహానో దేహిభోగం జ్యోక్పశ్యేమ సూర్య ముచ్చరంత మనుమతే మృడ యాన స్వస్తి॥

సంజ్ఞా ఛాయా ఉషాసమేత శ్రీ సూర్యనారాయణం సాంగం సాయుధం సవాహనం సశక్తి పరివార సహితం, అస్యయంత్రే సుఖం చిరం తిష్ఠంతు — ఓం భూర్భువ స్వః స్థిరో భవ! వరదో భవ! సుముఖో భవ! అభి ముఖో భవ! సుప్రసన్నో భవ! స్థిరాసనం కురు॥ (పుష్పాక్షతలను - సూర్య యంత్రముమీద చల్లి, నమస్కరించవలెను) — షోడశోపచార పూజాం కరిష్యే॥

ధ్యానము

శ్లో॥ ధ్యాయేత్సూర్య మనంతకోటి కిరణం —తేజోమయం భాస్కరం
భక్తానా మభయప్రదం దినకరం—జ్యోతిర్మయం శంకరమ్
ఆదిత్యం జగదీశ మచ్యుతమజం—త్రైలోక్యచూడామణిం
భక్తాభీష్ట వరప్రదం దినమణిం—మార్తాండ మాద్యంశుభమ్॥

మిత్ర, రవి, సూర్య, భాను, ఖగ, పూష, హిరణ్యగర్భ, మరీ చ్యాదిత్య, సవిత్రార్క భాస్కరేభ్యో నమః! సంజ్ఞా ఛాయా ఉషాసమేత శ్రీ సూర్యనారాయణ స్వామినే నమః! ధ్యానం సమర్పయామి॥ (పుష్పము లుంచి, నమస్కరించవలెను.)

ఓం హ్రాం ఉద్యన్నద్య మిత్ర మహః॥ మిత్రాయ నమః! ఆవాహనం సమర్పయామి॥

ఓం హ్రీం అరోహ న్నుత్తరాం దివం॥ రవయే నమః! రత్నసింహాసనం సమర్పయామి॥

ఓం హ్రూం హృద్రోగం మమ సూర్య॥ సూర్యాయ నమః! పాద్యం సమర్పయామి॥

ఓం హ్రైం హరిమాణం చ నాశయ॥ భానవే నమః! అర్ఘ్యం సమర్పయామి॥

ఓం హ్రౌం శుకేషుమే హరిమాణం॥ ఖగాయ నమః! ఆచమనీయం "

ఓం హ్రః రోపణా కాసు దధ్మసి॥ పూష్ణే నమః! పంచామృత స్నానం సమర్పయామి॥

ఓం హ్రాం అథో హారిద్ర వేషుమే॥ హిరణ్య గర్భాయ నమః! శుద్ధోదక స్నానం సమర్పయామి॥

ఓం హ్రీం హరిమాణం నిదధ్మసి॥ మరీచయే నమః! వస్త్రం సమర్పయామి॥

ఓం హ్రూం ఉదగాదయ మాదిత్య॥ ఆదిత్యాయ నమః! యజ్ఞోపవీతం ,,

ఓం హ్రైం విశ్వేన సాహసా సహ॥ సవిత్రే నమః! శ్రీ గంధం ,,

ఓం హ్రౌం ద్విషంతం మహ్యం రంధయన్॥ అర్కాయ నమః!
అక్షతాన్ సమర్పయామి॥

ఓం హ్రః మో అహం ద్విషతే రథం॥ భాస్కరాయ నమః॥
పుష్పాణి సమర్పయామి॥

(పుష్పైః పూజయామి)

ఓం హ్రాం మిత్రాయ నమః! ఓం హ్రః హిరణ్య గర్భాయ నమః!
ఓం హ్రీం రవయే నమః! ఓం హ్రాం మరీచయే నమః!
ఓం హ్రూం సూర్యాయ నమః! ఓం హ్రీం ఆదిత్యాయ నమః!
ఓం హ్రైం భానవే నమః! ఓం హ్రూం సవిత్రే నమః!
ఓం హ్రౌం ఖగాయ నమః! ఓం హ్రీం అర్కాయ నమః!
ఓం హ్రః పూష్ణేన నమః! ఓం హ్రాం భాస్కరాయ నమః!

ఓం హ్రాం హ్రీం హ్రూం హ్రైం హ్రౌం హ్రః సంజ్ఞా ఛాయా ఉషా సమేత శ్రీ సూర్యనారాయణ స్వామినే నమః! నానావిధ పరిమళ పుష్పాక్షతాని సమర్పయామి॥

ఓం హ్రాం ఉద్యన్నద్య మిత్ర మహః ఆరోహ న్నుత్తరాం దివం॥ మిత్ర రవిభ్యాం నమః! ధూపం సమర్పయామి॥

ఓం హ్రీం హృద్రోగం మమ సూర్య హరిమాణం చ నాశయ॥ సూర్య భానుభ్యాం నమః! దీపం సమర్పయామి॥

ఓం హ్రూం శుకేషుమే హరిమాణం రోపణా కాసు దధ్మసి॥ ఖగ పూషాభ్యాం నమః! నైవేద్యం సమర్పయామి॥

ఓం హ్రైం అథో హరిద్ర వేషుమే హరిమాణం నిదధ్మసి॥ హిరణ్యగర్భ మరీచిభ్యాం నమః! తాంబూలం సమర్పయామి॥

ఓం హ్రౌం ఉదగాదయ మాదిత్యో విశ్వేన సహసా సహ॥ ఆదిత్య సవితృభ్యాం నమః! కర్పూరనీరాజనం సమర్పయామి॥

ఓం హ్రః ద్విషంతం మహ్యం రంధయ న్మో అహం ద్విషతే రథం॥ అర్క భాస్కరాభ్యాం నమః! మంత్రపుష్పం సమర్పయామి॥

మాణిక్యరత్న ఖచిత స్సర్వాభరణ భూషితం।
సప్తాశ్వ రథ వాహంతు మేరుం చైవ ప్రదక్షిణమ్॥
దేవా సుర వరై ర్వంద్యం ఘృణిభిః పరిసేవితం।
ధ్యాయే త్పఠే త్సువర్ణాభం సూర్యస్య కవచం ముదా॥

పంచోపచారై స్సంపూజ్య॥

పూర్వతో మాం మిత్రః పాతు పశ్చాద్రవి శ్చ దక్షిణే।
సూర్యశ్చ పశ్చిమాం పాతు భానుర్పాతు తథోత్తరే॥
ఆగ్నేయాం పాతు మే ఖగో పూషః నైరృతి రేవచ।
భువో హిరణ్య గర్భశ్చ మరీచిః పాతు మే శివా॥
ఆదిత్యో పాతుమాం ఊర్ధ్వే పాతాళే స్సవిత స్తథా।
రక్షే సర్వ దిశా మర్కో భాస్కరో శ్చాత్ర సర్వశః॥
ఘృణిః పాతు శిరోదేశే సూర్యః పాతు లలాటకం।
ఆదిత్యో లోచనే పాతు శ్రుతిపాతు దివాకరః॥
ఘ్రాణం పాతు సదా భానుః ముఖం పాతు సదా రవిః।
జిహ్వాం పాతు జగన్నేత్రః కంఠం పాతు విభావసుః॥
స్కంధౌ గ్రహపతిః పాతు భుజౌ పాతు ప్రభాకరః।
కరావబ్జకరః పాతు హృదయం పాతు భానుమాన్॥
మధ్యం పాతు సు సప్తాశ్వో నాభిం పాతు నభోమణిః।
ద్వాదశాత్మా కటిం పాతు సవితా పాతు సక్థినీ॥
ఊరూ పాతు సుర శ్రేష్ఠో జానునీ పాతు భాస్కరః।
జంఘే మే పాతు మార్తాండో గుల్ఫౌ పాతు త్విషాంపతిః॥
పాదౌ దిన రత్నః పాతు పాతు మిత్రోఽఖిలం వపుః॥
ఆదిత్య కవచం పుణ్య మభేద్యం వజ్ర సన్నిభం॥
సర్వరోగ భయాదిభ్యో ముచ్యతే నాత్ర సంశయః।
సంవత్సర ముపాసిత్వా సామ్రాజ్య పదవీం లభేత్॥
అన్యో రత్న సంయుక్తం స్వర్ణ మాణిక్య భూషణమ్॥

శ్లో॥ కల్పవృక్ష సమాకీర్ణం రథంయ కుసుమ ప్రియమ్।
అశేష రోగ శాంత్యర్థం ధ్యాయే దాదిత్య మండలమ్॥
శ్లో॥ సిందూర వర్ణాయ సుమండలాయ సువర్ణ రత్నాభరణాయ తుభ్యం
పద్మాది నేత్రే చ సుపంకజాయ బ్రహ్మేంద్ర నారాయణ శంకరాయ
సం రక్త చూర్ణం స సువర్ణ తోయం స కుంకుమాభం స కుశం స పుష్పం
ప్రదత్త మాదాయ చ హేమపాత్రే ప్రశస్తనాదం భగవన్ ప్రసీద
శ్రీ మదాదిత్య కవచ స్తోత్ర పారాయణేన ఏతత్
శ్రీ సూర్యనారాయణ దేవతార్పణ మస్తు॥

సౌర అష్టాక్షరీ జప విధి

అస్య శ్రీ సౌరాష్టాక్షరీ మహా మంత్రస్య। బ్రహ్మా ఋషిః గాయత్రీ ఛందః। శ్రీ సవితా దేవతా। ఘృణి ఇతి బీజం। సూర్య ఇతి శక్తిః। ఆదిత్య ఇతి కీలకం। త్రిచార్చ సార్ఘ్య నమస్కారార్చనే వినియోగః॥

ఓం సత్యతేజో జ్వాలామణే హుంఫట్ స్వాహా అం ఆం అంగుష్ఠాభ్యాం నమః
ఓం బ్రహ్మ తేజో జ్వాలామణే హుంఫట్ స్వాహా ఇం ఈం తర్జనీభ్యాం నమః
ఓం విష్ణు తేజో జ్వాలామణే హుంఫట్ స్వాహా ఉం ఊం మధ్యమాభ్యాం నమః
ఓం రుద్ర తేజో జ్వాలామణే హుంఫట్ స్వాహా ఏం ఐం అనామికాభ్యాం నమః

అగ్నితేజో జ్వాలామణే హుంఫట్ స్వాహా ఓం హ్రౌం
కనిష్ఠికాభ్యాం నమ
సర్వతేజో జ్వాలామణే హుంఫట్ స్వాహా అం అః
కరతల కర పృష్ఠాభ్యాం నమః
ఏవం ప్రకారేణ హృదయాది న్యాసం కుర్యాత్
ఓం భూర్భువ స్సువరోమితి దిగ్బంధః॥

ధ్యానము

రక్తాబ్జ యుగ్మాభయ దానహస్తం
కేయూర హారాంగద కుండలాఢ్యం
మాణిక్య మౌళిం దిన నాథ మీడే
బంధూక కాంతిం విలస త్త్రినేత్రమ్॥
పోపచారై స్సంపూజ్య॥ గురుత్రయం విభావ్య॥ (మూలా
శక్తిం జపేత్)
మంత్రము : "ఓం ఘృణి సూర్య ఆదిత్యోమ్" జపాంతే
ధ్యాన, పంచోపచారాని కృత్వా హృదయాది న్యాస
చరేత్॥ అనేన యథాశక్తి సౌరాష్టాక్షరీ మహామంత్ర
న ఏ తత్ఫలం శ్రీ సూర్యనారాయణార్పణ మస్తు॥

త్రిచ సంపుటి నమస్కార విధి

ఆచమ్య ... పూర్వోక్త ఏవంగుణ విశేషణ విశిష్టాయాం
తిథౌ, మమ యజమాన స్సహ సమస్త దురిత క్షయ
ర్వక పూర్వోక్త సంకల్ప ప్రకారేణ ఇష్ట కామ్యా వాప్త్యర్థం-
సూర్యనారాయణ దేవతా ప్రీతయే కల్పోక్త ప్రకారేణ
దార్థర్చై త్రిచైశ్చ త్రిరావృతి శ్రీ సూర్య నమస్కారాణి
ష్యే॥
అస్యశ్రీ త్రిచ మంత్రస్య। కణ్వపుత్ర ప్రస్కణ్వ
షిః। అనుష్టుప్ ఛందః। మిత్ర, రవి, సూర్య, భాను, ఖగ,

పూష, హిరణ్యగర్భ, మరీ చ్యాదిత్య సవి త్రార్క భాస్కర
దేవతాః। ఉదాత్త స్వరః। జ్ఞానం నేత్రం। సూర్యస్తత్వ
హ్రాం బీజం। హ్రీం శక్తిః। క్లీం కీలకం। శ్రీ సంజ్ఞా ఛాయ
ఉషా సమేత సూర్యనారాయణ ప్రసాద సిద్ధ్యర్థే త్రిచ న్యా
విధానేన సూర్య నమస్కారే వినియోగః॥

హ్రా మితి కర-హృదయాది న్యాసం కుర్యాత్॥
భూర్భువ స్సువః ఇతి దిగ్బంధః॥

ధ్యానము

రక్తాంబరం రక్త వర్ణం రక్త నేత్రాబ్జ యుగ్మకమ్।
ఛాయా శక్తి సమాయుక్తం ధ్యాయే త్సూర్యం మహాం ప్రభుం॥

పంచోపచారాని కృత్వా॥

1] ఓం భూర్భువ స్సువః ఓం హ్రాం ఉద్యన్నద్య మిత్ర మహ
హ్రాం ఓం మిత్రాయ నమః!
నమస్కారం సమర్పయామి॥
2] " " " ఓం హ్రీం ఆరోహన్నుత్తరాం దివ
హ్రీం ఓం రవయే నమః!
నమస్కారం సమర్పయామి॥
3] " " " ఓం హ్రూం హృద్రోగం మమ సూర్య
హ్రూం ఓం సూర్యాయ నమః!
నమస్కారం సమర్పయామి॥
4] " " " ఓం హ్రైం హరిమాణం చ నాశయ
హ్రైం ఓం భానవే నమః!
నమస్కారం సమర్పయామి॥
5] " " " ఓం హ్రౌం శుకేషు మే హరిమాణం
హ్రౌం ఓం ఖగాయ నమః!
నమస్కారం సమర్పయామి॥

6] ఓం భూర్భువ స్వః ఓం హ్రాః రోషణా కాసు దధ్మసి
హ్రాః ఓం పూష్ణే నమః!
నమస్కారం సమర్పయామి॥

7] " " " ఓం హ్రాం అపో హరిద్ర వేషమే
హ్రాం ఓం హిరణ్యగర్భాయ నమః!
నమస్కారం సమర్పయామి॥

8] " " " ఓం హ్రీం హరిమాణం నిదధ్మసి
హ్రీం ఓం మరీచయే నమః!
నమస్కారం సమర్పయామి॥

9] " " " ఓం హ్రూం ఉదగాదయ మాదిత్యః
హ్రూం ఓం ఆదిత్యాయ నమః!
నమస్కారం సమర్పయామి॥

10] " " " ఓం హ్రైం విశ్వేన సహసాసహ
హ్రైం ఓం సవిత్రే నమః!
నమస్కారం సమర్పయామి॥

11] " " " ఓం హ్రౌం ద్విషంతం మహ్యం రంధ
యన్మ్న హ్రౌం ఓం అర్కాయ
నమః! నమస్కారం సమర్పయామి॥

12] " " " ఓం హ్రః మో అహం ద్విషతే
రథమ్ హ్రః ఓం భాస్కరాయ నమః!
నమస్కారం సమర్పయామి॥

13] ఓం భూర్భువ స్వః ఓం హ్రాం హ్రీం ఉద్యన్నద్య మిత్ర
మహః ఆరోహ న్నుత్తరాం దివం హ్రాం హ్రీం ఓం
మిత్ర రవిభ్యాం నమః! నమస్కారం సమర్పయామి॥

14] ఓం భూర్భువ స్వః ఓం హ్రూం హ్రైం హృద్రోగం
మమ సూర్య హరిమాణం చ నాశయ హ్రూం హ్రైం ఓం
సూర్య భానుభ్యాం నమః! నమస్కారం సమర్పయామి॥

15] ఓం భూర్భువ స్వః ఓం హ్రాం హ్రః శుకేషుమే హరి
మాణం రోపణా కాసు దధ్మసి హ్రాం హ్రః ఓం ఖగ
పూషాభ్యాం నమః! నమస్కారం సమర్పయామి॥

16] ఓం భూర్భువ స్వః ఓం హ్రాం హ్రీం అథో హారిద్ర
వేషుమే హరిమాణం నిదధ్మసి హ్రాం హ్రీం ఓం హిరణ్య
గర్భ మరీచిభ్యాం నమః! నమస్కారం సమర్పయామి॥

17] ఓం భూర్భువ స్వః ఓం హ్రూం హ్రైం ఉదగాదయ
మాదిత్యో విశ్వేన సహసాసహ హ్రూం హ్రైం ఓం ఆదిత్య
సవితృభ్యాం నమః! నమస్కారం సమర్పయామి॥

18] ఓం భూర్భువ స్వః ఓం హ్రాం హ్రః ద్విషంతం మహ్యం
రంధ యన్మో అహం ద్విషతే రధమ్ హ్రాం హ్రః ఓం
అర్క భాస్కరాభ్యాం నమః!
నమస్కారం సమర్పయామి॥

19] ఓం భూర్భువ స్వః ఓం హ్రాం హ్రీం హ్రూం హ్రైం
ఉద్యన్నద్య మిత్ర మహః ఆరోహ న్నుత్తరాం దివం
హృద్రోగం మమ సూర్య హరిమాణం చ నాశయ।
హ్రాం హ్రీం హ్రూం హ్రైం ఓం మిత్ర రవి సూర్య
భానుభ్యో నమః! నమస్కారం సమర్పయామి॥

20] ఓం భూర్భువ స్వః ఓం హ్రాం హ్రః హ్రాం హ్రీం శుకే
షుమే హరిమాణం రోపణా కాసు దధ్మసి అథో హారిద్ర
వేషుమే హరిమాణం నిదధ్మసి। హ్రాం హ్రః హ్రాం
హ్రీం ఓం ఖగ పూష హిరణ్యగర్భ మరీచిభ్యో నమః!
నమస్కారం సమర్పయామి॥

21] ఓం భూర్భువ స్వ ఓం హ్రూం హ్రైం హ్రాం హ్రః। ఉదగా
దయ మాదిత్యో విశ్వేన సహసాసహ ద్విషంతం మహ్యం

రంధయన్మో అహం ద్విషతే రథమ్। హ్రూం హ్రైం హ్రౌం హ్రః ఓం ఆదిత్య సవిత్రార్క- భాస్కరేభ్యో
నమః! నమస్కారం సమర్పయామి॥

22] ఓం భూర్భువ స్వః ఓం హ్రాం హ్రీం హ్రూం హ్రైం హ్రౌం హ్రః। హ్రః హ్రౌం హ్రైం హ్రూం హ్రీం హ్రాం ఉద్యన్నద్య మిత్ర మహః। ఆరోహన్నుత్తరాం దివం। హృద్రోగం మమ సూర్య। హరిమాణం చ నాశయ। శుకేషుమే హరిమాణం। రోపణా కాసుదధ్మసి। అథో హరిద్ర వేషుమే। హరిమాణం నిదధ్మసి। ఉదగాదయ మాదిత్యో। విశ్వేన సహసాసహ। ద్విషంతం మహ్యం రంధయన్మో। అహం ద్విషతే రథమ్॥ హ్రః హ్రౌం హ్రైం హ్రూం హ్రీం హ్రాం। హ్రాం హ్రీం హ్రూం హ్రైం హ్రౌం హ్రః ఓం॥

మిత్ర రవి సూర్య భాను ఖగ పూష హిరణ్యగర్భ మరీచ్యాఽదిత్య సవిత్రార్క భాస్కరేభ్యో నమః!

నమస్కారం సమర్పయామి॥

23] పైన తెలిపిన No. 22 విధానముగానే చేయవలెను.

24] పైన తెలిపిన No. 23 విధానముగానే చేయవలెను.

ఈ విధముగా తిరిగి ఒకటి నుండి, 24వ నంబర్ వరకు ఉన్న నమస్కారములను- రెండవ పర్యాయము, మూడవ పర్యాయము కూడా చేయవలెను. అటుపిమ్మట.... మహాసౌర పారాయణముతో ఒక మారు, అరుణ పారాయణముతో ఒకమారు నమస్కరించవలెను.)

ఓం భాస్కరాయ విద్మహే। మహాద్యుతికరాయ ధీమహి। తన్నో ఆదిత్యః ప్రచోదయాత్॥ (ఏవం దశవారం జపేత్) అనేన త్రిచ విధాన సూర్య నమస్కారేన ఏతత్ఫలం శ్రీ సూర్య నారాయణ దేవతార్పణ మస్తు॥

త్రిచవిధాన ప్రసన్నార్ఘ్య విధి

పూర్వోక్త ఏవంగుణ విశేషణ విశిష్టాయాం శుభతిథౌ-మమ యజమానస్య సహ సహకుటుంబానాం సర్వాభీష్ట సిద్ధ్యర్థం సంజ్ఞా ఛాయా ఉషా సమేత శ్రీ సూర్యనారాయణ ప్రీత్యర్థం త్రిచవిధానేన ప్రసన్నార్ఘ్య ప్రదానాని కరిష్యే॥

శ్లో॥ ప్రకోష్ఠే మణిబంధౌ చ కూర్పరే చ కరస్తలే।
తత్పృష్ఠే చ తదగ్రే చ కరన్యాస ముదాహృతమ్॥
అర్ఘ్యాదౌ విహితం న్యాసం అర్ఘ్యాంతే చ యథాక్రమమ్।
అర్ఘ్యం న్యాస ద్వయోర్మధ్యా షడంగాది వివర్జయేత్॥

(త్రిచవిధాన అర్ఘ్య ప్రదానము నందు- ముందుగా కరన్యాసము నాచరించి, పిమ్మట అర్ఘ్య ప్రదానము నొసంగి, అనంతరము తిరిగి కరన్యాసము గావించవలెను.)

ధ్యానము

శ్లో॥ రక్తాంబరం రక్తవర్ణం రక్త నేత్రాబ్జ యుగ్మరం।
ఛాయాశక్తి సమాయుక్తం ఘృణి సూర్యం మహం భజే॥
అనేక మండలోపేతం ద్వాదశాదిత్య రూపిణం।
సర్వేషాము ప్రదాతారం భాస్కరం చింతయే హృది॥

కరన్యాసము

ఓం భూర్భువ స్వః ఓం హ్రాం హ్రీం ఉద్యన్నద్య మిత్ర మహః ఆరోహన్నుత్తరాం దివం హ్రాం హ్రీం ఓం మిత్ర రవిభ్యాం నమః। ప్రకోష్ఠాభ్యాం నమః॥

ఓం భూర్భువ స్వః ఓం హ్రూం హ్రైం హృద్రోగం మమ సూర్య హరిమాణం చ నాశయ హ్రూం హ్రైం ఓం సూర్య భానుభ్యాం నమః। మణిబంధాభ్యాం నమః॥

ఓం భూర్భువ స్వః ఓం హ్రౌం హ్రః శుకేషుమే హరిమాణం రోపణా కాసుదధ్మసి హ్రౌం హ్రః ఓం ఖగ పూషాభ్యాం నమః। కూర్పరాభ్యాం నమః॥

ఓం భూర్భువ స్వః ఓం హ్రాం హ్రీం అద్యో హరిద్ర వేమమే
హరిమాణాం నిదధ్మసి హ్రాం హ్రీం ఓం హిరణ్యగర్భ మరీ
చిభ్యాం నమః! కర స్తలాభ్యాం నమః॥
ఓం భూర్భువ స్వః ఓం హ్రూం హ్రైం ఉదగాదయ మాదిత్యో
విశ్వేన సహసౌనహ హ్రూం హ్రైం ఓం ఆదిత్య సవితృభ్యాం
నమః! కరపృష్ఠాభ్యాం నమః॥
ఓం భూర్భువ స్వః హ్రౌం హ్రః ద్విషంతం మహ్యం రంధ
యన్మో అహం న్విషతే రథమ్ హ్రౌం హ్రః ఓం అర్క భాస్క
రాభ్యాం నమః! కరాగ్రాభ్యాం నమః॥

ధ్యానము

శ్లో॥ వినతా తనయో దేవ కర్మసాక్షి సురేశ్వరా।
సప్తాశ్వ స్సప్త రజ్జుశ్చ అరుణో మే ప్రసీదతు॥

1] ఓం భూర్భువ స్వః ఓం హ్రాం ఉద్యన్నద్య మిత్ర మహః
హ్రాం ఓం మిత్రాయ నమః।
ఇదమర్ఘ్యం సమర్పయామి॥

(ఎఱ్ఱని అక్షతలు, యవలు, తిలలు, తెల్లని గరికకొనలు, కుశలు, పుష్పములు, మంచిగంధము, రక్తచందనము, సుగంధ ద్రవ్యములు కలిపిన రాగిపాత్రలోని నీటిని- దోసిలి నిండుగా తీసికొని, సూర్య భగవానునికి- 24 అర్ఘ్యములను సమర్పించవలెను.)

2] ఓం భూర్భువ స్వః ఓం హ్రీం ఆరోహన్నుత్తరాం దివం
హ్రీం ఓం రవయే నమః।
ఇదమర్ఘ్యం సమర్పయామి॥

3] ” ” ” ఓం హ్రూం హృద్రోగం మమసూర్య
హ్రూం ఓం సూర్యాయ నమః।
ఇదమర్ఘ్యం సమర్పయామి॥

4| ” ” ” ఓం హ్రైం హరిమాణం చ నాశయ
హ్రైం ఓం భానవే నమః।
ఇదమర్ఘ్యం సమర్పయామి॥

5| ” ” ” ఓం హ్రౌం శుకేషుమే హరిమాణం
హ్రౌం ఓం ఖగాయ నమః।
ఇదమర్ఘ్యం సమర్పయామి॥

6| ఓం భూర్భువ స్వః ఓం హ్రః రోపణా కాసు దధ్మసి
హ్రః ఓం పూష్ణే నమః।
ఇదమర్ఘ్యం సమర్పయామి॥

7| ” ” ” ఓం హ్రాం అథో హరిద్రవేషుమే
హ్రాం ఓం హిరణ్యగర్భాయ నమః।
ఇదమర్ఘ్యం సమర్పయామి॥

8| ” ” ” ఓం హ్రీం హరిమాణం నిదధ్మసి
హ్రీం ఓం మరీచయే నమః।
ఇదమర్ఘ్యం సమర్పయామి॥

9| ” ” ” ఓం హ్రూం ఉదగాదయ మాదిత్యః
హ్రూం ఓం ఆదిత్యాయ నమః।
ఇదమర్ఘ్యం సమర్పయామి॥

10| ” ” ” ఓం హ్రైం విశ్వేన సహసాసహ
హ్రైం ఓం సవిత్రే నమః।
ఇదమర్ఘ్యం సమర్పయామి॥

11| ” ” ” ఓం హ్రౌం ద్విషంతం మహ్యం రంధ
యన్మో హ్రౌం ఓం అర్కాయ
నమః। ఇదమర్ఘ్యం సమర్పయామి॥

12| ” ” ” ఓం హ్రః మో, అహం ద్విషతే
రథమ్ హ్రః ఓం భాస్కరాయ నమః।
ఇదమర్ఘ్యం సమర్పయామి॥

13] ఓం భూర్భువ స్వః ఓం హ్రాం హ్రీం ఉద్యన్నద్య మిత్ర
మహః ఆరోహ న్నుత్తరాం దివం హ్రాం హ్రీం ఓం
మిత్ర రవిభ్యాం నమః। ఇదమర్ఘ్యం సమర్పయామి॥

14] ఓం భూర్భువ స్వః ఓం హ్రూం హ్రైం హృద్రోగం
మమ సూర్య హరిమాణం చ నాశయ హ్రూం హ్రైం ఓం
సూర్య భానుభ్యాం నమః। ఇదమర్ఘ్యం సమర్పయామి॥

15] ఓం భూర్భువ స్వః ఓం హ్రౌం హ్రః శుకేషుమే హరి
మాణం రోపణా కాసు దధ్మసి హ్రౌం హ్రః ఓం ఖగ
పూషాభ్యాం నమః। ఇదమర్ఘ్యం సమర్పయామి॥

16] ఓం భూర్భువ స్వః ఓం హ్రాం హ్రీం అథో హరిద్ర
వేషుమే హరిమాణం నిదధ్మసి హ్రాం హ్రీం ఓం హిరణ్య
గర్భ మరీచిభ్యాం నమః! ఇదమర్ఘ్యం సమర్పయామి॥

17] ఓం భూర్భువ స్వః ఓం హ్రూం హ్రైం ఉదగాదయ
మాదిత్యః విశ్వేన సహసాసహ హ్రూం హ్రైం ఓం ఆదిత్య
సవితృభ్యాం నమః! ఇదమర్ఘ్యం సమర్పయామి॥

18] ఓం భూర్భువ స్వః ఓం హ్రౌం హ్రః ద్విషంతం మహ్యం
రంధయన్మో అహంద్విషతేరథమ్ హ్రౌం హ్రః ఓం అర్క
భాస్కరాభ్యాం నమః! ఇదమర్ఘ్యం సమర్పయామి॥

19] ఓం భూర్భువ స్వః ఓం హ్రాం హ్రీం హ్రూం హ్రైం
ఉద్యన్నద్య మిత్ర మహః ఆరోహ న్నుత్తరాం దివం
హృద్రోగం మమ సూర్య హరిమాణం చ నాశయ।
హ్రాం హ్రీం హ్రూం హ్రైం ఓం మిత్ర రవి సూర్య
భానుభ్యో నమః। ఇదమర్ఘ్యం సమర్పయామి॥

20] ఓం భూర్భువ స్వః ఓం హ్రౌం హ్రః హ్రాం హ్రీం శుకే
షుమే హరిమాణం రోపణా కాసు దధ్మసి అథో హరిద్ర
వేషుమే హరిమాణం నిదధ్మసి। హ్రౌం హ్రః హ్రాం

హ్రీం ఓం ఖగ పూష హిరణ్యగర్భ మరీచిభ్యో నమః।
ఇదమర్ఘ్యం సమర్పయామి॥

21] ఓం భూర్భువ స్సువః ఓం హ్రూం హ్రైం హ్రౌం హ్రః। ఉదగా దయ మాదిత్యః విశ్వేన సహసాసహ ద్విషంతం మహ్యం రంధయన్మో అహం ద్విషతే రథమ్। హ్రూం హ్రైం హ్రౌం హ్రః ఓం ఆదిత్య సవిత్రార్క భాస్కరేభ్యో నమః! ఇదమర్ఘ్యం సమర్పయామి॥

22] ఓం భూర్భువ స్సువః ఓం హ్రాం హ్రీం హ్రూం హ్రైం హ్రౌం హ్రః। హ్రః హ్రౌం హ్రైం హ్రూం హ్రీం హ్రాం ఉద్యన్నద్య మిత్ర మహః। ఆరోహన్నుత్తరాం దివం। హృద్రోగం మమ సూర్య। హరిమాణం చ నాశయ। శుకేషుమే హరిమాణం। రోపణాకాసు దధ్మసి। అథో హారిద్రవేషుమే। హరిమాణం నిదధ్మసి। ఉదగాదయ మాదిత్యః। విశ్వేన సహసాసహ। ద్విషంతం మహ్యం రంధయన్మో। అహం ద్విషతే రథమ్॥ హ్రః హ్రౌం హ్రైం హ్రూం హ్రీం హ్రాం। హ్రాం హ్రీం హ్రూం హ్రైం హ్రౌం హ్రః ఓం॥ మిత్ర రవి సూర్య భాను ఖగ పూష హిరణ్యగర్భ మరీచ్యాదిత్య సవిత్రార్క భాస్కరేభ్యో నమః! ఇదమర్ఘ్యం సమర్పయామి॥

23] పైన తెలిపిన No. 22 విధానముగానే అర్ఘ్య మొసంగవలెను.

24] పైన తెలిపిన No. 23 విధానముగానే అర్ఘ్య మొసంగవలెను.

శ్లో॥ కాలాత్మా సర్వభూతాత్మా వేదాత్మా విశ్వతో ముఖః।
జన్మ మృత్యు జరావ్యాధి సంసార భయ నాశనః॥

శ్లో॥ నమః పుణ్యతే జగదేక చక్షుసే। జగత్ప్రసూతి స్థితి నాశ హేతవే।
త్రయీ మయాయ త్రిగుణాత్మ ధారిణే। విరించి నారాయణ శంకరాత్మనే॥

మంత్రము :- ఓం సవితా పశ్చాత్తా త్సవితా పురస్తా త్స విత్తో త్తరాత్తా త్సవితా ధరాత్తాత్। సవితా న స్సువతు సర్వతాతిం సవితా నో రాసతాం దీర్ఘమాయుః॥

అనేన త్రిచ విధాన సూర్యార్ఘ్య ప్రదానేన భగవన్ సర్వాత్మకః ఏతత్ఫలం సంజ్ఞాఛాయా ఉషాసమేత శ్రీసూర్యనారాయణదేవతార్పణమస్తు॥

పునః పూర్వవత్ క్రమేణ కరన్యాస మాచరేత్॥

సౌ ర స్త వ ము

అస్యశ్రీ సౌర స్తోత్ర మహా మంత్రస్య। బ్రహ్మ ఋషిః। అనుష్టుప్ ఛందః। సవితా దేవతా। సౌం బీజం। హ్రీం శక్తిః। శ్రీం కీలకం। త్రిచ సంపుటి యుక్త శ్రీ సూర్య నమస్కారార్ఘ్య ప్రదానార్చన ఫల సాంగతా సిద్ధ్యర్థే సౌర స్తవ పఠనే వినియోగః॥

ఓం హ్రాం సాం అంగుష్ఠాభ్యాం నమః। హృదయాయ నమః

" హ్రీం సీం తర్జనీభ్యాం నమః! శిరసే స్వాహా

" హ్రూం సూం మధ్యమాభ్యాం నమః! శిఖాయై వషట్

" హ్రైం సైం అనామికాభ్యాం నమః! కవచాయ హుం

" హ్రౌం సౌం కనిష్ఠికాభ్యాం నమః! నేత్రత్రయాయ వౌషట్

" హ్రః సః కరతల కరపృష్ఠాభ్యాం నమః! అస్త్రాయఫట్

ఓం భూర్భువ స్సువః ఇతి దిగ్బంధః॥

శ్లో॥ ద్విభుజం పద్మహ స్తం చ వరదం మకుటాన్వితమ్।
ధ్యాయే ద్దివాకరం దేవం సర్వాభీష్ట ప్రదాయకమ్॥
ఇతిత్యాది పంచపూజాం కృత్వా॥

బ్రహోవాచ

శ్లో॥ ఆది దేవో౽సి దేవానా మైశ్వర్యాచ్చ త్వమీశ్వరః।
ఆది కర్తాసి భూతానాం దేవదేవో దివాకరః॥
2] జీవనః సర్వ భూతానాం దేవ గంధర్వ రక్షసాం।
ముని కిన్నర సిద్ధానాం తథై వోరగ పక్షిణామ్॥

3] త్వం బ్రహ్మ త్వం మహాదేవ స్త్వం విష్ణు స్త్వం ప్రజాపతిః।
వాయు రింద్రశ్చ సోమశ్చ వివస్వాన్ వరుణ స్తథా॥
4] త్వం కాలః సృష్టికర్తా చ హర్తా భర్తా తథా ప్రభుః।
సరితః సాగరాః శైలా విద్యుదింద్ర ధనూంషి చ॥
5] ప్రళయ ప్రభవ శ్చైవ వ్యక్తా వ్యక్తః సనాతనః।
ఈశ్వరా త్పరతో విద్యాఽవిద్యాయా పరతః శివః॥
6] శివా త్పరతో దేవ స్త్వమేవ పరమేశ్వరః।
సర్వతః పాణి పాదాంతః సర్వత్రోఽక్షి శిరో ముఖం॥
7] సహస్రాంశుః సహస్రాస్యః సహస్ర చరణేక్షణః।
భూతాది ర్భూర్భువః స్వశ్చ మహః సత్యం తపో జనః॥
8] ప్రదీప్తం దీపనం దివ్యం సర్వలోక ప్రకాశకమ్।
దుర్నిరీక్షం సురేంద్రాణాం యద్రూపం తస్యతే నమః॥
9] సురసిద్ధ గణైర్జుష్టం భృగ్వత్రి పులహాదిభిః।
స్తుతం పరమవ్యక్తం యద్రూపం తస్యతే నమః।
10] వేద్యం వేదవిదం నిత్యం సర్వజ్ఞాన సమన్వితమ్।
సర్వదేవాది దేవస్య యద్రూపం తస్యతే నమః॥
11] విశ్వకృ ద్విశ్వ భూతం చ వైశ్వానర సురార్చితమ్।
విశ్వస్థిత మచింత్యం చ యద్రూపం తస్యతే నమః॥
12] పరం యజ్ఞాత్ పరం వేదాత్ పరం లోకాత్ పరం దివః।
పరమాత్మే త్యభిఖ్యాతం యద్రూపం తస్యతే నమః॥
13] అవిజ్ఞేయ మనాలక్ష్య మధ్యాన గత మవ్యయమ్।
అనాది నిధనం చైవ యద్రూపం తస్యతే నమః॥
14] నమో నమః కారణ కారణాయ నమో నమః పాప విమోచనాయ।
నమో నమస్తే దితిజార్దనాయ నమో నమో రోగ విమోచనాయ॥
15] నమో నమః సర్వ వరప్రదాయ నమోనమః సర్వ సుఖప్రదాయ।
నమో నమః సర్వ ధనప్రదాయ నమో నమః సర్వ మతిప్రదాయ॥

16] తతః సాంఖ్యాశ్చ యోగాశ్చ యే చాన్యే మోక్షకాంక్షిణః।
ధ్యాయంతి ధ్యాయినో దేవం హృదయస్థం దివాకరమ్॥

17] సర్వలక్షణ హీనోఽపి యుక్తోవా సర్వపాతకైః।
సర్వం చ తరతే పాపం దేవమర్కం సమాశ్రితః॥

18] అగ్నిహోత్రం చ వేదాశ్చ యజ్ఞాశ్చ బహుదక్షిణాః।
భానో ర్భక్తి నమస్కార కలాం నార్హంతి షోడశీమ్॥

19] తీర్థానాం పరమం తీర్థం మంగళానాం చ మంగళమ్।
పవిత్రం చ పవిత్రాణాం ప్రపద్యంతే దివాకరమ్॥

20] శక్రాద్యైః సంస్తుతం దేవం యే నమస్యంతి భాస్కరమ్।
సర్వ కిల్బిష నిర్ముక్తాః సూర్యలోకం వ్రజంతితే॥
అనేన శ్రీ సౌర స్తవ పఠనేన భగవాన్ సర్వాత్మకః శ్రీ సంజ్ఞా ఛాయా ఉషాసమేత సూర్యనారాయణ దేవతార్పణ మస్తు॥

పునఃపూజ

పూర్వోక్త ఏవంగుణ విశేషణ విశిష్టాయాం శుభతిథౌ మమ యజమాన స్సహ సర్వాభీష్ట సిద్ధ్యర్థం సంజ్ఞా ఛాయా ఉషాసమేత శ్రీ సూర్యనారాయణ ప్రీతయే పునః పూజాం కరిష్యే॥

యథాశక్తి ధ్యానా వాహనాది పూజాం కృత్వా॥ క్షీరాన్న నివేదనం కుర్యాత్॥

శ్లో॥ ప్రయాతు భగవానీశ సర్వదేవ నమస్కృతః।
అనేన హవిషా తృప్తః అభీష్టం యచ్ఛమే ప్రభో॥

ధారాదత్తము :- అనయా ధ్యానావాహనాది త్రిచవిధాన షోడశోపచారార్చనా- అష్టాక్షరీ మహామంత్ర జప- త్రిచ మంత్ర సంపుటీ యుక్త సూర్య నమస్కారార్ఘ్య ప్రదాన కవచ స్తోత్ర పారాయణ పునఃపూజయా- సర్వ దేవాత్మకః శ్రీ సూర్యనారాయణ స్సుప్రీణాతు- ఏతత్ఫలం పరమేశ్వరార్పణ మస్తు॥ మమ, యజమానస్య, సర్వ మనోరథ ఫలసిద్ధి రస్తు॥

దేవతోద్వాసన

మంత్రము :- ఓం యజ్ఞేన యజ్ఞ మయజంత దేవాః। తాని ధర్మాణి ప్రథమా న్యాసన్। తేహనాకం మహిమానస్సచతే। యత్ర పూర్వే సాధ్యాస్సంతి దేవాః॥ ఆవాహిత సూర్య యంత్రాధిష్ఠిత సర్వేభ్యో దేవేభ్యో నమః! సంజ్ఞా ఛాయా ఉషాసమేత శ్రీ సూర్యనారాయణ స్వామినే నమః! యథా స్థానం ప్రవేశయామి॥ శోభనార్థం క్షేమాయ పునరాగమనాయ చ॥

(పుష్పాక్షతలను - యంత్రమునకు సమర్పించి, నమస్కరించవలెను.)

శాంతి పాఠము

మంత్రము :- భద్రం కర్ణేభి శ్శృణుయామ దేవాః। భద్రం పశ్యేమాక్షభిర్య జత్రాః। స్థిరై రంగై స్తుష్టువాగ్ం సస్తనూభిః। వ్యశేమ దేవహితం యదాయుః। స్వస్తిన ఇంద్రో వృద్ధ శ్రవాః। స్వస్తినః పూషా విశ్వవేదాః। స్వస్తిన స్తార్క్ష్యో అరిష్టనేమిః। స్వస్తినో బృహస్పతి ర్దధాతు॥ ఓం శాంతి శ్శాంతి శ్శాంతిః॥

ఓం శంనో మిత్రశ్శం వరుణః। శంనో భవత్వర్యమా। శంన ఇంద్రో బృహస్పతిః। శంనో విష్ణు రురుక్రమః। నమో బ్రహ్మణే। నమస్తే వాయో। త్వమేవ ప్రత్యక్షం బ్రహ్మాసి। త్వమేవ ప్రత్యక్షం బ్రహ్మ వదిష్యామి। ఋతం వదిష్యామి। సత్యం వదిష్యామి। తన్మామవతు। తద్వక్తారమవతు। అవతు మామ్। అవతు వక్తారమ్॥ ఓం శాన్తి శ్శాన్తి శ్శాన్తిః॥

ఓం తచ్ఛం యోరా వృణీ మహే। గాతుం యజ్ఞాయ। గాతుం యజ్ఞపతయే। దైవీ స్వస్తి రస్తునః। స్వస్తి ర్మానుషేభ్యః। ఊర్ధ్వం జిగాతు భేషజం॥ శంనో అస్తుద్విపదే। శం చతుష్పదే॥ ఓం శాంతి శ్శాంతి శ్శాంతిః॥

ఓం నమో బ్రహ్మణే నమో అస్త్వగ్నయే నమః పృథివ్యై నమ ఓషధీభ్యః। నమో వాచే నమో వాచస్పతయే నమో విష్ణవే బృహతే కరోమి॥ ఓం శాంతి శ్శాంతి శ్శాంతిః॥

ఓం సహనా వవతు। సహనౌ భునక్తు సహవీర్యం కరవావహై। తేజస్వినా వధీత మస్తు మావి ద్విషావహై॥ ఓం శాంతి శ్శాంతి శ్శాంతిః॥

యజమాన మార్జనమ్

(యజమాని శిరము మీద- గరిక చిగుళ్ళతో అర్ఘ్యోదకమును మూడు పర్యాయములు ప్రోక్షించవలెను.)

మంత్రములు

1] శాంతాపృథివీ శివ మంతరిక్షం ద్యౌర్నో దేవ్యభయన్నో అస్తు। శివాదిశః ప్రదిశ ఉద్దిశోన ఆపో విశ్వతః పరిపాంతు॥ ఓం శాంతి శ్శాంతి శ్శాంతిః॥

2] ఆపమాపా మపస్సర్వాః। అస్మా దస్మాదితోఽముతః। అగ్ని ర్వాయుశ్చ సూర్యశ్చ। సహసం చ స్కరద్ధియా। వాయ్వశ్వా రశ్మి పతయః మరీచ్యాత్మనో అద్రుహః। దేవీర్భువన సూవరీః। పుత్రి వత్త్వాయ మే సుత। మహానామ్నీ ర్మహా మానాః। మహసో మహస స్స్వః॥ ఓం శాంతి శ్శాంతి శ్శాంతిః॥

3] పునర్మామై త్వింద్రియం। పునరాయుః పునర్భగః। పునర్బ్రాహ్మణ మైతుమా। పునర్ద్రవిణ మైతుమా। యన్మేఽద్యరేతః పృథివీ మస్కాన్। యదోషధీ రప్య సరద్యదాపః ఇదం తత్పున రాదదే। దీర్ఘాయు త్వాయ వర్చసే। యన్మేరేతః ప్రసిచ్యతే। యన్మ ఆజాయతే పునః। తేన మా మమృతం కురు। తేన సుప్రజనం కురు॥ ఓం శాంతి శ్శాంతి శ్శాంతిః॥

తీర్థ సేవనము :- (స్వామికి అర్ఘ్య మొసగిన నిర్మాల్యోదకములను- ముమ్మారులు కనుల కద్దుకొని, తీర్థముగా సేవించవలెను.)

శ్లో॥ భానో భాస్కర మార్తాణ్ణ చండరశ్మి దివాకర।
ఆయు రారోగ్య మైశ్వర్యం ప్రసీద భగవన్మనే॥

శ్లో॥ అకాలమృత్యు హరణం సర్వ వ్యాధి నివారణం।
సమస్త పాప క్షయకరం సూర్యపాదోదకం శుభమ్॥

ప్రసాద, నిర్మాల్య స్వీకరణమ్

మంత్రము :- సహస్ర పరమాదేవి శతమూలా శతాఙ్కురా।
సర్వగ్ం హరతుమే పాపం దూర్వా దుస్స్వప్న నాశనీ॥

కాండాత్కాండాత్ప్రరోహన్తీ పరుషః పరుషః పరి।
ఏవానో దూర్వే ప్రతను సహస్రేణ శతేన చ॥
అశ్వ క్రాంతే రథ క్రాంతే విష్ణుః క్రాంతే వసుంధరా।
శిరసా ధార యిష్యామి రక్షస్వ మాం పదే పదే॥

ఆశీర్వచనమ్

మంత్రము :- ద్రవిణోదా ద్రవిణ సస్తురస్య ద్రవిణోదా స్సనరస్య ప్రయం సత్। ద్రవిణోదా వీర వతీ మిషంనో ద్రవిణోదా రాసతే దీర్ఘ మాయుః॥

సవితాప శ్చాతా త్సవితా పురస్తా త్సవితో త్తరాత్తా త్సవితా ధరాత్తాత్ సవితాన స్సువతు సర్వతాతిం సవితానో రసతాం దీర్ఘమాయుః॥

నవో నవోభవతి జాయమానోహ్నాం కేతురుషసామే త్యగ్రే। భాగం దేవేభ్యో విదధా త్యాయన్ప్ర చన్ద్రమా స్తిరతి దీర్ఘమాయుః॥

పర్యాప్త్యా అనన్త రాయాయ సర్వస్తోమోతి రాత్ర ఉత్త మహర్భవతి। సర్వస్యాప్త్యై సర్వ స్యజిత్యై సర్వమేవ తే నాప్నోతి సర్వం జయతి॥ శత మానం భవతి శతాయుః పురుష శ్శతేంద్రియ ఆయుష్యే వేంద్రియే ప్రతితిష్ఠతి॥

ఏవయోర్ధం పత్న్యో రస్మ నక్షత్ర జన్మరాశ్య పేక్షయా, నామ నక్షత్ర నామ రాశ్య పేక్షయా, యేయే గ్రహాః అరిష్ట స్థానేషు స్థితాః, తైస్తైః క్రియ మాణ కరిష్యమాణ సూచిత భావిలాగామి వర్తమాన వర్తిష్యమాణ దుష్టారిష్ట పరిహారద్వారా సకల పాప క్షయపూర్వక క్షిప్రమేవ సంపూర్ణ ఆరోగ్య ప్రాప్తిరూప శుభఫలావాప్తి ర్భూయాదితి భవన్తో మహాన్తోఽను గృహ్ణన్తు॥

యద్యప్య స్మిన్ సూర్యారాధనే కర్మణి యత్కించి దప శబ్దితం ఋత్విజానాం, యచ్చాప్రాప్తి పరుషం జాతం। యచ్చ స్త్రుత మశ్లీలం వా తత్సర్వమపి వేద ఘోషేణ, బ్రాహ్మ ణాశీర్వచన బలేన చ శాన్తకలుషం సుమఙ్గలం సుశ్లీలం శ్రావ్యం స్వస్తి శ్చచ్చ భూయాదితి భవన్తో మహాన్తోఽను గృహ్ణన్తు॥ ఇతి త్రిచవిధాన స్సమాప్తః॥

సూర్య జన్మ వృత్తాంతము

ఈ సకల చరాచర సృష్టి కంతటికీ చైతన్యమును కలిగించే ప్రత్యక్ష దైవము- శ్రీ సూర్య భగవానుడు! ఈ మహానుభావుని జననము- అనేక విధములుగా నున్నటుల శాస్త్రములు తెలుపుచున్నవి. స్మృతి (శాస్త్రము) కన్ననూ- శ్రుతి (వేదము) ప్రమాణము గనుక.... వేద శ్రుతి పాదితమగు భగవానుని జనన వృత్తాంత మీ క్రింది విధముగా తెలియుచున్నది.

దేవమాతయగు అదితి- మహాతేజ స్సంపన్నులైన పుత్రులకొఱకై తపమొనరించి, ఫలసిద్ధి కొఱకై చరువుసు- హోమము గావించిన పిదప ... మిగిలిన చరువును భుజించుటచేత- ఆమెకు మహాతేజశ్శాలురైన నలుగు రాదిత్యులు పుట్టిరి. అంత నా అదితి మాయా ప్రలోభితయై, "హోమశేష మగు చరువును భుజించుటవలననే గదా. .. తేజశ్శాలుర నలుగుర గంటిని. హోమమే చేయక ... మొత్తము చరువునంతయు భుజించిన యెడల.... యింకెందఱు తేజోవంతులు గలుగుదురో గదా ?" అని తలంచి, హోమాయత్తమగు చరువునంతయు భుజింపగా.... నామెకొక అండ ముద్భవిల్లినది (దీనినే "బ్రహ్మాండమం"దురు) ఈ విపరీత ఫలితమునకు వగచిన అదితి- తన అభీష్ట దేవతలను ప్రార్థింపగా .. వారు "తిరిగి చరువుసు హోమ మొనర్పుమ"ని చెప్పిరి. అదితియు నట్లే యొనరింప.... ఆమెకు తిరిగి నలుగురు మహాతేజశ్శాలు రుదయించిరి అదితి గన్న ఈ యెనమండుగురే అష్టాదిత్యులై వెలసిరి.

"కాశ్యప, ఆరోగ, భ్రాజ, పటర, పతంగ, స్వర్ణర, జ్యోతిషీమంత, విభాసుల"నెడు ఈ అష్టాదిత్యులలో . "ఆరోగుడ"ను ఆదిత్యుడు- దేవతలకు కావలసిన ఆహారములను సృష్టి చేసి యిచ్చుచుండ గలడు. వీరందఱినీ "సోముడ"నే దేవత- మేరు పర్వతము నందున్న కశ్యపుని వద్దకు గొనిపోయి, కశ్యపునిచే వారికి ప్రకాశమును వృద్ధి గానింపజేసెను. ఇట్లు అదితి, కశ్యపుల వలన ఈ సూర్యు లందఱు వృద్ధి నంది, పరమాత్మ సంకల్పమగు అఖిల సృష్టికినీ ఆధార భూతు లగుచున్నారు. వీరిలో ,,,

"భ్రాజ, పటర, పతంగుల"ను ఆదిత్యులు- మేరు పర్వతమునకు క్రింది భాగము నందు ప్రకాశించెదరు. "స్వర్ణ, జ్యోతిష, విభాసుల"ను ఆదిత్యులు- మేరువునకు పై భాగమునందు ప్రకాశింపుచుందురు. ఈ సృష్టిలో- అనేకానేక చిత్ర-విచిత్రమైన సూర్యమండలము లున్నవి. వాటి అన్నిటి యందున అతి ముఖ్యములైనవిగా- ఈ అష్టాదిత్య మండలములు పేర్కొన బడినవి

భవిష్య పురాణమునందు "ద్వాదశాదిత్య లున్నటులు"గా దెలియుచున్నది. అవ్యక్త సచ్చిదానందుడగు పరమాత్మ- తన దేహమునుండి యెల్ల దేవతలను సృష్టించిన పిదప.... తన స్వకీయాంశను- పండ్రెండు భాగము లొనర్చి, అదితి గర్భమునందు జేరి, రూపముల ధరించి, పదిరెండు మూర్తులుగా నుద్భవించి, ద్వాదశా దిత్యులుగా ప్రసిద్ధి వహించి యున్నాడు. "1] ఇంద్రుడు, 2] ధాత, 3] పర్జన్యుడు, 4] త్వష్ట, 5] పూషుడు, 6] అర్యముడు, 7] భగుడు, 8] వివస్వంతుడు, 9] విష్ణువు, 10] అంశుమంతుడు, 11] వరుణుడు, 12] మిత్రుడు" అను ఈ పండ్రెండు మంది ఆదిత్యులు- సమస్త జీవ జాలములకు, సృష్టికి ఆధార భూతులగుచున్నారు ఇందు "మిత్రుడ"ను పదిరెండవ ఆదిత్య మూర్తి- లోక హితార్థమై చంద్ర భాగానది యొద్దున మూలస్థాన పురము (మూల్టాన్, పంజాబ్) నందు- సాంబునిచే ప్రతిష్ఠింపబడి, ఛాయాసృష్టి సమన్వితుడై, భక్తులకు చింతితార్థముల నొసంగుచున్నాడు.

"సాంబుడ"నే సూర్యభక్తుడు- ఆదిత్య సాక్షాత్కారము నంది, భూలోకములో- పంజాబ్ నందలి మూల్తాన్ లోనే గాక.... యమునా నది తీరమందలి మధురలో కూడా- సూర్యశక్తికి రూపకల్పన యొనర్చి, "సాంబాదిత్యుడ"నే పేరున విగ్రహ ప్రతిష్ఠ గావించినటుల బ్రహ్మసంహితాది చరిత్ర గ్రంధములు తెలుపుచున్నవి. మరియు 1000 A D లో "సూర్యనార్ కోయిల" అను గ్రామమునందు- "కులోత్తుంగ చోళుడ"ను సూర్యభక్తుడు- సూర్య దేవాలయముతో బాటుగా .. నవగ్రహములకు వేర్వేరు దేవాలయము లను కట్టించి యున్నాడు,

కోణాదిత్య క్షేత్ర విశిష్టత (కోణార్క)

భారత దేశము (వర్షము) నందలి ఓఢ్రదేశము(ఒరిస్సా రాష్ట్రము) నందు- షట్కర్మనిరతులు, వేదపారగులునైన బ్రాహ్మణ సమూహముతో కూడిన పుణ్యభూమి కోణాదిత్య క్షేత్రము! దక్షిణ సముద్రమునకు ఉత్తర భాగమునందలి ఈ మనోహర స్థలమునందు సూర్యభగవానుడు వెలసి యున్నాడు. యోజనమున్నర వైశాల్యమువలకు ఈ క్షేత్రము- భక్తులకు కడుంగడు ముక్తిప్రదము!

మాఘ మాసమునందలి శుక్లపక్ష సప్తమీ తిథియందు- వేకువ జామున లేచి, ఈ భాస్కర క్షేత్రమునందలి సముద్రమునందు- విధ్యుక్త ముగా స్నానమాచరించి, దేవ-ఋషి-పితృ తర్పణములను గావించి, పిమ్మట . . ధౌతవస్త్రములను ధరించి, ఆచమనము చేసి, ఆ సముద్ర తీరమునందు- తూర్పుముఖముగా కూర్చుని, ఎనిమిది దళములు గల కేసరావంతమైన పద్మమును- గరికలతో ఇసుకయందు లిఖించుకొని, దాని యందు సూర్యభగవానుని అవాహన మొనర్చి; రక్తచందనము, అక్షతలు, తిలలు, ఎఱ్ఱని పుష్పములు, గరిక, దర్భలను కలిపిన నీటిని- రాగి పాత్రలో నింపి, ఆ కలశమును పూజించి, పిమ్మట . ఆదిత్యదీక్షాసహిత మగు అంగన్యాస-కరన్యాసములను గావించి, ధ్యాన-ఆవాహనాదులతో- పద్మము యొక్క మధ్యభాగమునం దావహించబడియున్న సూర్యదేవుని పూజించి .

శ్లో॥ పింగాక్షం ద్విభుజం రక్తం పద్మపత్రారుణాంబరం।
సర్వాలక్షణ సంయుక్తం సర్వాభరణ భూషితమ్॥
సురూపం వరదం శాంతం ప్రభామండల మండితమ్।
ఉద్యంతం భాస్కరం దేవం సాంద్ర సిందూర
సన్నిభమ్॥

పై శ్లోకముతో- సూర్యుని ధ్యానించి, నమస్కరించి, జలపూరిత మగు రాగి కలశమును- శిరమున ధరించి, మోకాళ్ళమీద కూర్చుండి,

మూలమంత్రమునందలి ప్రతి అక్షరము నుచ్చరింపుచూ.... ఆ జలము లతో సూర్యుని కర్ఘ్య మొసంగవలెను.
పిమ్మట .. భగవానునికి గంధ-పుష్ప-ధూప-దీప-నైవేద్యముల నర్పించి; స్తుతించి, ప్రదక్షిణ-నమస్కారములను గావించి; విసర్జన మొనర్చవలెను.

కోణార్క క్షేత్రమునందు- భాస్కరుని నీ విధముగా నర్పించిన.... భక్తులు- తాను కోరిన కోర్కెలను పొందుటయే గాక... అక్షయమగు పుణ్యము నందగలరు. వారి కుటుంబమునందు- సుఖ-శాంతులకు లోటు వుండదు. రోగవిముక్తి, ధనసంపత్తి, విద్యాసిద్ధి; పుత్ర-పౌత్రాభివృద్ధి వంటి అభీష్టములన్నియు దీనివలన ప్రాప్తించగలవు.

హస్తముంచే- పుష్పములను గైకొని, సూర్యాలయమునకేగి, భక్తి-శ్రద్ధలతోటి మూడు పర్యాయములు ప్రదక్షిణము గావించి, పిమ్మట.... ఆ పుష్పములతో సూర్యభగవానుని- అర్పించిన యెడల.... పది అశ్వ మేధయాగములు చేసిన ఫలము ప్రాప్తించగలదు. అట్టి మానవుడు దేహాం తమునందు- దివ్య విమానారూఢుడై సూర్యలోకమునకేగి, వస పుణ్య ఫలము ననుభవించి, పిమ్మట భూలోకమున ఉత్తమ యోగిగా జన్మించి, సూర్యోపాసన గావించి, గొప్ప శక్తిని సముపార్జించగలడు. ఈ రవి క్షేత్రమునందు మరణించిన యెడల . అట్టి జీవి సూర్యలోకమునకేగి, సూర్యసారూప్యమునంది, మోక్షప్రాప్తి నందగలడు. (బ్రహ్మ పురాణము 28వ అధ్యాయము)

సూర్యుని రూపము- జ్వల జ్వల జ్వాలా మాలా సదృశమైనది. అనగా అతి తీక్షణమైన అగ్ని జ్వాలలవలె నుండును. స్వర్ణమయమైన ఒంటి చక్ర రథమునందు- పద్మాసనా సీనుడై, సర్వలోక హితార్థుడై, క్షణ మేనియు నిలువక సంచరించు చుండును. విశ్వకర్మ యొక్క కుమార్తె "సంజ్ఞ" యను నామె ఈయన భార్య! ఈమె యొక్క నీడ- 'ఛాయా' రూపముగానున్న సమయమునందు సూర్య సంపర్కముచే నామెకు- శనై శ్చరుడు, తపతి జన్మించినారు సంజ్ఞ యందు వైవస్వత మనువు,

యముడు, శనిగ్రహ మున్నగువారలు జన్మించియున్నారు. వానరరాజు - సుగ్రీవుడు, కుంతి కొడుకు - కర్ణుడు సూర్యాంశ వలన జన్మించినారు.

సూర్యుడు గ్రహరాజు! ఈయన తిరుగు - ప్రభవాది సంవత్సర మాఘ శుద్ధ సప్తమి తిథి ఆదివారమునందు విశాఖ నక్షత్రము నాలుగవ పాదమునందలి - వృశ్చికరాశి, సింహ లగ్నముల యందు - కాశ్యపస గోత్ర వంశమున జన్మించినాడు. కుంకుమము - రక్తవర్ణము గల "గంధ, పుష్ప, అక్షతల"న్న బహు ప్రీతి! ఎర్ర ప్రసూనములపైన అధిక ప్రేమ!! పాయసాన్నము, గోధుమ పిష్టము, తేనె, ఆవు గోధుమములపైన మక్కువ అధికము!!! ప్రాణులకై, మేరు పర్వతమునకు - ప్రదక్షిణ క్రమములో గ్రహ మండలము నందు మధ్య భాగములో గుండ్రని మండలము గలిగి, లోక పాలన చేయుచున్న మహా మహిమాన్వితుడు! ప్రత్యక్ష దర్శనీయుడైన సహస్ర కిరణుడు సూర్య భగవానుడు!!

సూర్య గమనము - కాల స్వరూపము

ప్రతి జీవికి కాలము అతి విలువైనది. "కాలమే పరమాత్మ స్వరూపము" అనుటలో సందేహము లేదు. క్షణము గడచిన కొలది ఆయుష్షు - క్షణము తగ్గిపోవుచున్నది. ఆయుష్షు తగ్గిన కొలది. ముసలితనము వచ్చి, శక్తిహీనులమై, తుదకు మరణించుచున్నాము. కాల స్వరూపమున కింతటి మహత్తర శక్తి కలుగుటకు కారణము - "ఆ కాలమును అనుసరించి వర్తించు సూర్య భగవానుడే" అనుట నిర్వివాదాంశము! సూర్యునికి, కాలమునకు గల సంబంధము - పురాణములలో ఈ క్రింది ప్రకారముగా చెప్పబడి యున్నది.

సూర్య దేవ చక్ర రథారూఢుడు! ఈ చక్రమే కాలచక్రము!! ఒక - ఒంటి చుట్టు కలిగి, ఐదు అంచులు, మూడు నడుములు, ఎనిమిది పట్టాలను గలిగి; బంగారు మయమైనదిగా వర్ణింపబడినది. ఈ ఏక చక్ర రథ వైశాల్యము - పదివేల ఆమడలు (80,000 మైళ్ళు)! పొడవు కట్ట - మేడి కోలకు రెండింతల విస్తీర్ణము గలిగి యుండును. సూర్యుని సారథులు!

బంగారు కాడి, గాయత్రి మొదలగు ఏడు ఛందస్సులు లేదా వ్యాహ్
గుఱ్ఱములు! చక్రము ఉండే ప్రక్కనే- ఈ అశ్వములు కట్టిను
గ్రీష్మ, వర్ష, శీతాకాలములే- చక్రము నందలి మూడు నుడులు! ఒ
పంచకములు- సంచారములు! నేమి- ఆఱవ ఋతువు! రథమందలి రె
వేదికలు- ఉత్తర, దక్షిణాయనములు! ప్రతి దినమందున సంధ
ముహూర్తములే- పగ్గములు! ఇరుసునకు గల చీలలు- కళలు!
మూలలు- కాష్ఠలు (30 కాష్ఠలు- 1 కళ, 30 కళలు- 1 క్షణము,
క్షణములు- 1 ముహూర్తం)! ఇరుసు కఱ్ఱ- క్షణము! కాడి కట్టుకు, ఇద
నకు గట్టుత్రాడే- కర్షము లేదా నిమేషము! రథముపైన కప్పిన చర్మ
రాత్రి (వరూధ)! ఊర్ధ్వ ముఖము గల ధ్వజము- ధర్మము! కాడి అం
యందలి రంధ్రములు-అర్థ, కామములు! ఇరుసు కుండ- ధృవము సుతి
అక్షము! ఇట్టి కాల స్వరూపము.... స్వర్ణమయమునైన ఏక చక్ర ర
మునకు వామ (ఎడమ) భాగము నందు- "గాయత్రి, త్రిష్టుప్, జగ
అనుష్టుప్, పంక్తి, బృహతి, ఉష్ణిక్" అను ఏడు ఛందస్సులు- ఆ
రూపము వహించి; రథమును నడిపించు చున్నవి. ఇక దక్షిణ (కుడి
భాగము నందు యుగాక్షముల యంచులు- ఋగ్వజుస్సులగే చుట్టబ
చక్రాశ్వములు లేకుండగనే.... ధృవమందు రశ్మి అమర్చబడి, రెండవ
ముల యందునను- యెన్మిది వేల మండలము లా రథము భ్రమిం
చుంద గలదు.

వసంత ఋతువు నందు ధాత-అర్యముడు! పులస్త్య, పురూహులు,
ఖండకుడు, వాసుకి, కర్ణరశ్మి; తుంబుర, నారదులు; గంధర్వులు,
"క్రతుస్థల, పుంజికస్థల" అను అప్సరసలు; రథకృత్స్న, రథౌజులు,
"రక్షో హేతి, ప్రహేతి" అను రక్కసులు- సూర్య రథమునకు పరి
వారకులుగా గమన మొనర్చు చుందురు.

గ్రీష్మ ఋతువు నందు- "మిత్రా, వరుణులు; అత్రి, వసిష్ఠులు
తక్షక, అనంతులు, మేనకా, సహజన్యలు; హాహా, హూహువులు; రథస్వన

రథనిత్యులు; పౌరుషేయుడు, వధుడు" అనువారు ఈ రథ పరివారకు లయ్యెదరు. వర్ష ఋతువునందు- "ఇంద్ర, వివస్వతులు, భృగువు, అంగిరసుడు, శంఖపాలుడు, ఇలాపర్ణుడు; ప్రమ్లోచ, దుందుకులు, భాను, దుర్గులు; యాతుధానుడు, సర్పుడు, బ్రాహ్మడు" అను వారు రథ పరివారకు! శరదృతువు నందు- "పర్జన్యుడు, పూషుడు; గౌతమ, భరద్వాజులు, చిత్రసేన, వసురుచులు; విశ్వాచీ, ఘృతాచీలు; ఐరావత, ధనంజయులు, సేనజిత్తు, సుషేణుడు, సేనాపతి, అప్తుడు, వాతముడు"అను వారలు రథ పరి వారకులు! హేమంత ఋతువు నందు- "అంశుడు, భగుడు, కశ్యప, క్రతువులు; మహాపద్ముడు, భుజంగ, కర్కోటకులు, 'అపూరు'అను ఇరువురు యాతుధానులు; చిత్రాంగన, అరుణాయువు" అనువారలు- రథ పరివారకులు! ఇక శిశిర ఋతువునందు- పూష, జిష్ణువులు, జమదగ్ని, విశ్వామిత్రులు; కంబళి, అశ్వతరులు, ధృతరాష్ట్రుడు; "సూర్యవర్చస్సు" అను గంధర్వుడు, రంభ, సేనజిత్తు, సత్యజిత్తులు, "బ్రహ్మ, యజ్ఞాల"ను రక్కసులు- సూర్య రథ పరివారకు లయ్యెదరు.

సూర్య చక్ర నిర్మాణము - అర్చన

వేయి దివ్య సంవత్సరములు- సూర్య భగవానునిచే నిర్మించబడిన సకల శత్రు సంహారకరమైన చక్రాయుధమును- శ్రీ మహా విష్ణుమూర్తి పొందగలిగినాడు. ఈ చక్రమే 'కాలచక్రము'గా వర్ణింపబడినది. "ఈ చక్రమునందు- సూర్యోపాసన మొనర్చి, స్థిరచిత్తులై పూజించు వారలకు- పరిపూర్ణ జయముగాని; శత్రుబాధలు, గ్రహబాధలు, గృహచ్ఛిద్రములు గాని పొందనేరవు. సమస్త ప్రతిబంధకములు నశించి, విజయశ్రీ యశో సౌభాగ్యాయురారోగ్యవంతులై వర్ధిల్లు చుండెదరు" అని విష్ణుమూర్తి- సాంబునకి చెప్పినటుల గలదు.

భూమి మీద- గోమయముచే చక్కగా అలికి; అటు పిమ్మట- బియ్యపు పిండి, పసుపు, కుంకుమ, సింధూరములను కలిపి; చక్రము నిర్మింపవలసియున్నది. అరువదినాలుగు (64) అంగుళముల ప్రమాణము

గల వర్తుల (గుండ్రని) మండలము నందు- చక్రమును నిర్మించి, ఎనిమి దంగుళముల 'నేమి' నేర్పఱుపవలెను. నాభిస్థానము గూడా ఎనిమిదంగుళములుగా నుండవలెను. దీనికి మూడు రెట్లు అధికముగా (24 అంగుళములు) పద్మమును లిఖింపవలెను. దీని మధ్య దరక్షేత్రమును- పద్మము యొక్క కర్ణికా కేసరములుగా వ్రాసి, కేసరములకు నాలుగవ భాగమును శేష పత్రము లుండునట్లుగా చిత్రింపవలెను.

దేవ దేవుడగు ప్రభాకరునికి దక్షిణ దిగ్భాగంబున- పత్నియగు నిక్షుభాదేవిని; దక్షిణ పార్శ్వంబున-రేవతుని, ఉత్తర పార్శ్వమున పింగళుని, సంజ్ఞాదేవిని; ఆగ్నేయ దిగ్భాగము నందు- తేఖకుని, నైరృతి దిగ్భాగంబున- నశ్వినీ దేవతలను, వాయవ్య దిగ్భాగంబున- వైవస్వత మనువును, ఈశాన్య దిశయందు- యమునా నదిని వీరిని సూర్యదేవుని ప్రథమావరణము నందు పూజింపదగి యున్నది

సూర్యునికి తూర్పున- ఆకసమును, దక్షిణమునందు- దేవిని, పశ్చిమ దిశ యందు- గరుత్మంతుని; ఉత్తర దిశ యందు- శేషుని, ఐరావతుని; ఆగ్నేయము నందు- హేతిని, నైరృతి యందు- ప్రహేళిని, వాయవ్యమందు దూర్వశిని, ఈశాన్యమునందు- విసతను ద్వితీయావరణమునందు పూజింపవలెను. తృతీయావరణము నందు ప్రాగ్భాగంబున- గురుని, పశ్చిమ మందు- శనైశ్చరుని, ఉత్తరంబున- ధిషణుని, ఈశాన్యమునందు- బుధుని, ఆగ్నేయమున-చంద్రుని, దక్షిణ-నైరృతములయందు-రాహువును, వాయవ్యంబున- వికచుని పూజింపవలెను. చతుర్థావరణమునందు- లిఖిత రూప (సూర్య) దేవుని, అగ్నేయంబున- గాండీవి పుత్రుని; దక్షిణము నందు- యముని, నైరృతిని, విరూపాక్షుని; పశ్చిమంబున- వరుణుని, వాయవ్య దిశను- హనుమంతుని, ఈశాన్యమునందు-ఈశానుని, ఉత్తరంబున- కుబేరుని పూజింపవలెను, పంచమావరణము నందు- ద్విజ సందోహములను; ప్రాక్న- మహాశ్వేతను మరియు లక్ష్మి, వృద్ధి, విభూతి, ధృతి, ఉన్నతి, పృథ్వి, మహాకీర్తి, విష్ణువు, అర్యముడు, భగుడు,

వలెను పత్రము లన్నియు- సంధులతో కలసి ఉండవలెను. నాభి, నేమి అంతరముల యందు- అంగుళి మాత్రమైన తెలుపు రేఖలను; శ్వేత, రక్త వర్ణమయమగు కపోలములను- ద్వార పద్మము, ద్వార కోణముల యందు రచింపదగి యున్నది. ప్రాగాది చతుర్దిక్షు ద్వారముల నిర్మించి, వివిధాలంకారము లొనర్చి, గురు దీక్షా విధుల ననుసరిస్తూ ... చక్రమునకు- ప్రాణ ప్రతిష్ఠ, అంగన్యాస-కరన్యాస-హృదయాదిన్యాసములు, కళా న్యాసము గావించి, కల్పోక్త ప్రకారముగా పూజించి, జప-హోమ-ధ్యాన తత్పరుడై యుండవలెను. "ఓం ఖషోల్కాయ విద్మహే! దివాకరాయ ధీమహి| తన్నో సూర్యః ప్రచోదయాత్" అను ఈ ఇరువది నాలుగక్షరములు గల సూర్య గాయత్రీ మంత్రమును- జపమునందు; అర్చనా, హోమార్ఘ్య, నమస్కారముల యందు తప్పక పఠింపుచుండవలెను. ఈ సూర్య చక్రార్చనమును- బ్రాహ్మణ, క్షత్రియ, వైశ్యులు; యోగ్యతగల శూద్రులు, స్త్రీలు కూడా భక్తి ప్రపత్తులు కలిగి ఆచరింప వచ్చును.

భగవంతుడగు సూర్యుడు- కాల స్వరూపుడు! ఆయన యొక్క యుపాసన వలన- "సాధ్యము కాని పని" యన్నది యుండదు. సూర్యోపాసనకు ముందు- శిష్టుడైన గురువు వద్ద 'ఆదిత్య దీక్ష'ను స్వీకరించి, మంత్రోపదేశమునంది, నియమ వ్రతుడై యుండవలెను. దీక్షాధారులు- ప్రతి దినము సూర్యుని కభిముఖులై, త్రికాలముల యందు- సూర్యోపస్థానమును పఠింపదగి యున్నది. మరియు పగటియందు సూర్య దర్శనము కానిదే ... భుజింప కూడదు. రాత్రుల యందు- భుజింప దలచిన విశేషము లేదా అగ్ని దర్శనము గావించి, భుజింపవచ్చును. సూర్య యంత్ర, చిత్ర, విగ్రహ, రథచ్ఛాయలను దాట రాదు. నిర్మాల్యములను త్రొక్కరాదు. త్రికరణ శుద్ధిగా ఈ వ్రత మాచరింప వలయును.

ఈ సూర్య చక్రార్చనము నందు . మధ్య భాగంబున- పరమాత్మ యగు సూర్యదేవుని ఆ వాహన మొనర్పవలెను. ప్రణవమునకు- ఆ దేవ కేశవుని ధ్యానించి, పిదప వరుణుని పూజింపవలెను,

ద్వాదశాదిత్యుల ప్రత్యేకత

ప్రత్యక్ష గోచరుడగు శ్రీ సూర్య భగవానుడు- గోచరాగోచరము లగు పదిరెండు రూపములను ధరించి, "ద్వాదశాదిత్యులు"గా పేరుబడసి, ఈ సమస్త సృష్టికి అధారభూతు డగుచున్నాడు.

శ్లో॥ ఆదిత్యః సవితా సూర్యో మిహిరోఽర్కః ప్రభాకరః।
మార్తాండో భాస్కరో భాను శ్చిత్ర భాను ర్దివాకరః॥
రవి ర్ద్వాదశ భి స్తేషాం జ్ఞేయః సామాన్య నామభిః॥

"1] అదిత్యుడు, 2] సవితా (సవితృ), 3] సూర్య, 4] మిహిర, 5] అర్క, 6] ప్రభాకర, 7] మార్తాండ, 8] భాస్కర, 9] భాను, 10] చిత్రభాను, 11] దివాకర, 12] రవి" యను నామములు సామాన్య నామములుగా దెలియదగి యున్నవి.

శ్లో॥ విష్ణు ర్ధాతా భగః పూషా మిత్రేంద్రౌ వరుణోఽర్యమా।
వివస్వా నంశుమాం స్త్వష్టా పర్జన్యో ద్వాదశ స్మృతః॥

"1] విష్ణు, 2] ధాత, 3] భగ, 4] పూష, 5] మిత్ర, 6] ఇంద్ర, 7] వరుణ, 8] అర్యమ, 9] వివస్వత్, 10] అంశుమత్, 11] త్వష్ట, 12] పర్జన్య" యను నామములు విశేష నామములు! మొత్తము ఈ ఇరువది నాలుగు నామములు- గాయత్రీ మంత్రమునందలి ఇరువది నాలుగక్షరములకు సంకేతములై యున్నవి. మరియు "కేశవాది చతుర్వింశతి నామములకు కూడా ఈ సూర్యపరమగు చతుర్వింశతి నామములు ప్రతీకం"ని విద్వాంసు తెలియగలరు.

ద్వాదశాదిత్యులలో మొదటివాడగు విష్ణువు- ప్రతి సంవత్సరములోనూ చైత్రమాసమునందు పదిరెండు వందల కిరణములతో అర్క బింబమునందు ప్రకాశించగలడు. ఇదేవిధముగా వైశాఖ మాసమునందు అర్యముడు- పదమూడు వందల కిరణములతోను, జ్యేష్ఠ మాసంబున- వివస్వంతుడు- పదునాలుగు వందల కిరణములతోను, ఆషాఢ మాసంబున అంశుమంతుగు- పదునేడు వందల కిరణములతోడను, శ్రావణ మాసంబు

పర్జన్యుడు- పదునాలుగు వందల కిరణములతోడను, భాద్రపద మాసంబున వరుణుడు- పదునాలుగు వందల కిరణములతోడను, ఆశ్వియుజ మాసంబున ఇంద్రుడు- పదిరెండు వందల కిరణములతోడను; కార్తీక మాసంబున- ధాత, మార్గశీర్ష మాసంబున- మిత్రుడు- పదునొకండువందల కిరణముల తోడను; పుష్యమాసంబున పూష- తొమ్మిదివందల కిరణముల తోడను; మాఘ మాసంబున- భగుడు, ఫాల్గుణ మాసమందు- త్వష్ట పదునొకండు వందల కిరణములతోడను రవి బింబమునందు ప్రకాశింపు చుండగలరు

ప్రతి మాసమునందు సృష్టి పాలన కనుకూలముగా- తన కిరణ శక్తులను ప్రసరింపుచూ... పదిరెండు మార్పులను జెంది, ద్వాదశాదిత్యుడుగా విఖ్యాతి గాంచిన సూర్యభగవానుడు వసంత ఋతువునందు- కపిల వర్ణుడుగను, గ్రీష్మ ఋతువునందు- హేమ (బంగారు) వర్ణుడుగను, వర్ష ఋతువునందు- శ్వేత (తెలుపు) వర్ణుడుగను, శరదృతువునందు- పాండు వర్ణుడుగను, హేమంత ఋతువునందు- తామ్ర (రాగిరంగు) వర్ణుడుగను, శిశిర ఋతువునందు- లోహిత (ఎఱ్ఱని) వర్ణుడుగను గగనమునందు భాసింపుచు....ఆయా ఋతు స్వభావ ధర్మములను ప్రకృతి కొసంగుచు; సృష్టికి- క్షేమము, సుభిక్షముల నొసంగుచున్నాడు.

శ్లో॥ ఆదిత్య మూల మఖిలం త్రైలోక్యం మునిసత్తమా।
భవత్యస్మా జ్జగత్ సర్వం స దేవాసుర మానుషమ్॥
రుద్రోపేంద్ర మహేంద్రాణాం విప్రేంద్ర త్రిదివౌకసామ్।
మహాద్యుతి మతాంచైవ తేజోఽయం సార్వలౌకికమ్॥

దేవతలు, అసురులు, మనుష్యులతో కూడిన సర్వజగత్తునకు- ఆదిత్యుడే మూలము! భాస్కరుని తేజస్సు- ఇంద్ర, ఉపేంద్రాది సర్వ దేవతామయమై యున్నది. "ప్రత్యహ సాక్షాత్కారము నొసంగు ఆదిత్యుడే పరదైవము"ని బ్రహ్మ పురాణమునందు స్వయముగా బ్రహ్మయే దెలిపి యున్నాడు. అందుకు నిదర్శనము.... ద్వాదశాదిత్య ప్రమేయమైన

సృష్టి యొక్క విధానమును దెల్పుచు- భూరాదిలోకముల యందు అరుప బరు అగ్ని కర్మలతో (యజ్ఞాదులతో) సమర్పించబడిన ఆహుతులు (మంత్రపూతమగు ద్రవ్యములు)- ఆదిత్యుని చేరగలవు. ఆ ఆదిత్యుని వలన- వర్షము, వర్షమువలన- అన్నాద్యాహారము, దానివలన- ప్రజలు (ఇతర జీవులు) సృష్టింపబడుచుండిరి. కావున.. ఆదిత్యుడు లేకుండా సృష్టి ఏమియును లేదు పృథ్వి, జల, వాయురాకాశాగ్ని రూపుడు కూడా సూర్యభగవానుడే!

ద్వాదశాదిత్య రూపమున పరమాత్మ విశ్వమంతయు వ్యాపించి యున్నాడు. "ఇంద్రుడ"ను ఆదిత్యుడు- దేవలోకము నందుండి; దేవాదులకు, భూజన్యులకు, భువదుద్భవులకు (భూర్భువస్సు) వలయు- శక్తినిచ్చి, శత్రు నిర్మూలనమును జేయుచున్నాడు. ఇది మొదటి ఆదిత్యమూర్తి తత్త్వము! రెండవదగు ఆదిత్య తత్త్వము ధాత నామమున- ప్రజాపతిగా నుండి, అఖిల సృష్టిని కొనసాగింపుచున్నది. మూడవదగు ఆదిత్య రూపము- పర్జన్య నామముతో మేఘముల యందుండి, వర్షము నొసంగు చున్నది. నాలుగవ ఆదిత్యము- త్వష్టగా పేర్కొనబడి; వనస్పతుల యందు, నోషధుల యందు జీవరూపమున నున్నది. ఐదవ అదిత్యుడు- "పూష" యనబడి, అన్నగతమై (ఆహారమునందు)- రసోత్పాదనము, జీవ శక్తిని గలిగింపుచుండెను. ఆరవ ఆదిత్యము- "అర్యమా" యను పేరుతో దేవతలయం దధివశించి యుండి, వారి వారి విధులను నిర్వర్తించుటకు తోడ్పడుచున్నది "భగ"యను పేరుగల ఏడవ యాదిత్యుడు- జీవాత్మక మైన ప్రాణుల దేహనుల యందుండి, జన్మ-వృద్ధి-జరా-మృత్యువులను కలిగింపుచుండెను. అష్టమ ఆదిత్యుడు- వివస్వాన్! ఈయన- సూక్ష్మాగ్ని రూపమును ధరించి, జీవుల దేహమునందుండి (వైశ్వానరాగ్ని), భుజించిన ఆహారమును పచనమొనర్చి, అంతటి లభ్యమయినయగు రసములను దేవేంద్ర, యములకు పంచిపెట్టుచుండును. తొమ్మిదవ ఆదిత్యమూర్తి- విష్ణువు! సర్వ జగద్వ్యాపక త్వమును గలిగి, సనాతన-పురుష స్వరూపమై;

దైవత్వము, ఆస్తికత, ధర్మములను సంరక్షించుచూ.... తద్వ్యతిరిక్తములగు వాటిని నాశన మొనర్చుచూ; యోగులకు, భక్తులకు- ముక్తి ననుగ్రహించు చుండును. అంశుమంతుడు- పదవ ఆదిత్యుడు! రాయన- వాయురూపి!! జీవుల యొక్క- మనుగడ కాధారభూతమగు దశవిధ వాయువుల రూపమే!!! విశ్వవ్యాపకత్వమును గలిగి, సకల స్థావర జంగమాదులకు హితమును గూర్చుచుండెను. ఏకాదశ ఆదిత్యుడు- వరుణుడు! జలరూపుడు; జీవులకు ప్రాణాధారకుడు. ప్రజాపుష్టి-తుష్టి చేయుచుండును. "మిత్ర"యను పదిరెండవ యాదిత్యుడు- విశ్వకల్యాణాభిలాషి- సర్వభూత శ్రేయస్సుకొరకు చంద్రనదీ తటమునందు వాయుభక్షకుడై, తపమాచరించుచూ.... ఆత్మానుసంధానమునం దుండును.

మహారోగ హరశాంతి

అరుణ ఉవాచ :-

శ్లో॥ సర్వ పాప హరం పుణ్యం మహా విఘ్న వినాశనం
మహోదయం శాంతికరం లక్ష హోమ విధిస్మృతమ్॥
అపమృత్యు హరం వీర సర్వ వ్యాధి హరం పరం
పర చక్ర ప్రమథనం సదా విజయ వర్ధనమ్॥
తృప్తిదం సర్వ దేవానాం భాస్కర ప్రియ ముత్తమం
ఆగ్నేయాం దిశి లిప్యాథ స్థండిలం గోమయేనతు॥
దేవాలయస్య విధి వత్కృత్వా దగ్ని ప్రబోధనమ్
మహావ్యాహృతి భిర్వీర లక్ష హోమం సమాచరేత్॥

దేవాలయమునం దాగ్నేయ భాగంబున- గోమయముచే నలికి, స్థండిలమును నిర్మించి, విధి యుక్తముగా అగ్నిప్రతిష్ఠ గావింపవలెను. ఈశాన్య భాగంబు నందు స్థలశుద్ధి యొనర్చి, సూర్య యంత్రమును (చక్రము) లిఖించి, దాని మధ్య యందు- పూర్ణకలశము నావాహన మొనర్పవలెను. తదుపరి గణపతిని పూజించి, పుణ్యాహ వాచన మొనర్చి, సంకల్పము చేసి, ఆచార్యాది ఋత్విక్కులను వరుణ నొసంగి, భాస్కర శాంతిని ప్రారంభింపదగి యున్నది.

ఋత్విక్కులను సంతోష పెట్టి, యథాశక్తిగా అన్న సంతర్పణ చేయుట వలన ఈ సూర్య శాంతికి పుష్టి లభించి, సంకల్పించిన కార్యము శీఘ్రముగా నెఱవేఱగలద"ని గరుత్మంతునికి అరుణుడు చెప్పి యున్నాడు.

ప్రధాన హోమ మంత్రములు :-

1] ఓం భూర్భువః స్వరోం స్వాహా॥ (1,00,000 పర్యాయములు)

2] ఓం భూర్భువ స్సువః ఆ రక్త దేహరూపాయ
రక్తాక్షాయ మహాత్మనే, ధరాధరాయ శాన్తాయ,
సహస్రాక్షి శిరాయ చ, అధోముఖాయ, శ్వేతాయ స్వాహా॥
(108 మార్లు) [12]

3] చతుర్ముఖాయ, శాంతాయ, పద్మాసన గతాయ చ
పద్మవర్ణాయ, వేధాయ, కమండులు ధరాయ చ
ద్వితీయోర్థ్వ ముఖాయేహ స్వాహా॥ (108 మార్లు) [12]

4] హేమ వర్ణాయ, దేహాయ, ఐరావత గతాయ చ
సహస్రాక్ష శరీరాయ, పూర్వ దిశ్యా న్ముఖాయ చ
దేవాధిపాయ చేంద్రాయ, విహస్తాయ శుభాయ చ
తృతీయ వదనాయ చ స్వాహా॥ (108 మార్లు) [12]

5] దీప్తాయ వ్యక్త దేహాయ, జ్వాలా మాలా కులాయ చ
ఇంద్ర నీలాభ దేహాయ సర్వారోగ్య కరాయ చ
యమాయ ధర్మ రాజాయ దక్షిణాశా ముఖాయ చ
కృష్ణాంబర ధరాయేహ స్వాహా॥ (108 మార్లు) [12]

6] నీల జీమూత వర్ణాయ, రక్తాంబర ధరాయ చ
ముక్తాఫల శరీరాయ, పింగాక్షాయ మహాత్మనే
శుక్ల వస్త్రాశ్రియ పీతాయ, దివ్య పాశ ధరాయ చ
స్వాహా కారాయ చ తథా పశ్చిమాభి ముఖాయ చ
కృష్ణ పింగళ నేత్రాయ, వాయవ్యాభి ముఖాయ చ
నీలధ్వజాయ వీరాయ, తథా చేంద్రాయ వేధసే
పవనాయ స్వాహా॥
(108 మార్లు) [12]

బ్రహ్మాస్నానము-శాంతి సూక్తము

శ్లో॥ సిందూరాసన రక్తాభః రక్త పద్మాభ లోచనః
సహస్ర కిరణో దేవః సప్తాశ్వ రథ వాహనః॥
గభస్తిమాలీ భగవా న్సర్వ దేవ నమస్కృతః
కరోతు తే మహా శాంతిం గ్రహపీడా నివారిణీం॥
దశాశ్వ వాహనో దేవ అత్రేయ శ్చామృత స్రవః॥
శీతాంశు రమృతాత్మా చ క్షయవృద్ధి సమన్వితః
సోమః సౌమ్యేన భావేన గ్రహపీడాం వ్యపోహతు॥
పద్మరాగ నిభో భౌమో మధు పింగళ లోచనః
అంగారాకోఽగ్ని సదృశో గ్రహపీడాం వ్యపోహతు॥
పుష్పరాగ నిభేనేహ దే హేన పరి పింగళః
పీతాః మాల్యాంబర ధరో బుధః గ్రహపీడాం వ్యపోహతు॥
తప్త గైరిక సంకాశః సర్వ శాస్త్ర విశారదః
సర్వదేవ గురు ర్విప్రో గ్రహపీడాం వ్యపోహతు॥
సూర్యార్చన పరో నిత్యం శుక్రః శుక్ల నిభ స్తథా
నీతిశాస్త్ర పరో నిత్యం గ్రహపీడాం వ్యపోహతు॥
నానారూపధరో వ్యక్త అవిజ్ఞాత గతిశ్చయః
నోత్పత్తి ర్జాయతే యస్య నోదయ పీడితై రపి॥
ఏకచూలో ద్విచూలశ్చ త్రిశిఖః పంచ చూలకః
సహస్ర శిర రూపస్తు చంద్ర కేతు శివ స్థితః॥
సూర్య పుత్రోఽగ్ని పుత్రస్తు బ్రహ్మ విష్ణు శివాత్మకః
అనేక శిఖరః కేతుః సతే పీడాం వ్యపోహతు॥
ఏతేగ్రహాః మహాత్మానః సూర్యార్చన పరాః సదా
శాంతిం కుర్వంతు తే హృష్టాః సదాకాలం హితే క్షణాః॥
సురజ్యేష్ఠో మహాతేజాః సర్వ లోక ప్రజా పతిః
బ్రహ్మ శక్తేన దెవ్యేన బ్రహ్మ శాంతిం కరోతు తే॥

శ్లో॥ సూర్య భక్తాన్వితో నిత్యం మాధవో మధుసూదనః
సూర్య ధ్యాన పరోన్నిత్యం విష్ణుః శాంతిం కరోతు తే॥
వరో వరేణ్యో వరదో దేవదేవో మహేశ్వరః
ఆదిత్య దేహ సంభూతః స తే శాంతిం కరోతువై॥
బ్రహ్మాణీ సౌమ్యవదనా ఆది త్యారాధనే రతా
శాంతిం కరోతు సుప్రీతా ఆశీర్వాద పరాభగ॥
చతుర్భుజా చతుర్వక్త్రా త్రినేత్రా పాపనాశనీ
వృష ధ్వజార్చన రతీ రుద్రాణీ శాంతిదా భవేత్॥
శ క్తి హస్తా మహా కాయా సర్వాలంకార భూషితా
కౌమారీ వరదా దేవీ శాంతిమా శుకరోతు తే॥
చతుర్భుజాహి సా దేవీ వైష్ణవీ సుర పూజితా
శాంతిం కరోతు తే నిత్యం సర్వాసుర విమర్దినీ॥
సిద్ధ గంధర్వ నమితా సర్వాలంకార భూషితా
ఇంద్రాణీ తే సదాదేవీ శాంతిమా శుకరోతువై॥
వరాహ ఘోణా వికటా వరాహ వరవాహినీ
వారాహీ వరదా దేవీ తవ శాంతిం కరోతువై॥
కరాళ వదనా ఘోరా ఖడ్గ ఘంటోద్గతా
చాముండా చండ రూపేణ సదాశాంతిం కరోతు తే॥
వరాస్త్రీ మయ రూపాణాం శోభా గుణ సంపదా
భావనామాత్ర సంతుష్టా ఉమాదేవీ వరప్రదా॥
సాక్షా దాగత్య రూపేణ శాంతే నామిత తేజసా
శాంతిం కరోతు తే ప్రీతా ఆది త్యారాధనే రతా
కార్తికేయో మహాతేజా ఆదిత్య వరదర్పితః
శాంతిం కరోతు తే నిత్యం బలం సౌఖ్యం చ తేః
సర్వార్థ సంపదోద్ధారో గణాధ్యక్షో వరప్రదః
భీమస్య తనయో దేవో వినాయకః కరోతు తే
మహా శాంతిం భాస్కరార్చన తత్పరః॥

శ్లో॥ ఆతర్త్యన్యాయత కరా సర్వోపద్రవ నాశినీ
శాంతిం కరోతు తే దుర్గా భవానీ చ శివా తథా॥
దివ్యాంతరిక్ష భౌమాశ్చ పాతాళతల వాసినః
సూర్య పూజాకరా నిత్యం పూజ యిత్వాంతు మాలినమ్॥
తతః సుప్రీత మనసో లోకపాలైః సమన్వితాః
శాంతిం కుర్వంతు మే నిత్యం కంప యచ్ఛంతు పూజితాః॥
భూలోకేతు భువర్లోకే నివసంతి చ యే సదా
దేవా దేవాః శుభయుక్తాః శాంతిం కుర్వంతు తే సదా॥
మహర్లోకే జనలోకే గతాశ్చయే తే సర్వే ముదిరా దేవాః
శాంతిం కుర్వంతు తే సదా కరౌతు విజయం తవ॥
కశ్యపో గాలవో గార్గ్యో విశ్వామిత్రో మహామునిః
మునిర్దక్షో వసిష్ఠశ్చ మార్కండః పులహః క్రతుః॥
నారదో భృగు రాత్రేయో భారద్వాజశ్చ జైమునిః
వాల్మీకిః కౌశికో వాత్స్యః శాకల్యోఽథ పునర్వసు॥
శాలంకాయన ఇత్యే తే ఋషయోఽథ మహాతపాః
సూర్యధ్యా నైక పరమాః శాంతిం కుర్వంతు తే సదా॥
అనంతో నాగరాజేంద్ర ఆది త్యారాధనే రతః
మహాపాప విషం హత్వా శాంతిమా శుకరోతు తే॥
అంతరిక్షే చ యే నాగా యే నాగాః స్వర్గ సంస్థితాః
గిరికందర దుర్గేషు యే నాగా భువి సంస్థితాః॥
పాతాళే యే స్థితా నాగాః సర్వే యత్ర సమాహితాః
సూర్య పాదార్చ నాసక్తాః శాంతిం కుర్వంతు తే సదా॥
గంగా పుణ్యా మహాదేవీ యమునా నర్మదా నదీ
గౌతమీ చాపి కావేరీ శాంతిం కుర్వంతు తే సదా॥
అపస్మార గ్రహాః సర్వే సర్వే చాపి జ్వర గ్రహాః
యే చ స్వర్గ స్థితాః సర్వే భూమిగా యే గ్రహోత్తమాః॥

శ్లో॥ పాలాశేతు గ్రహా యే చ యే గ్రహాః సర్వతో గతాః
దక్షిణే కిరణే యస్య సూర్యస్య చ స్థితో హరిః॥
సూర్యోయస్య సదా వామే లలాటే కంజజః స్థితః
తేజసా తస్య దేవస్య శాంతిం కుర్వంతు తే సదా॥
శాంతిం స్వస్త్యయనం క్షేమం బలం కల్యాణ ముత్తమమ్
సిద్ధిందాశు ప్రయచ్ఛంతు నిత్యం చ సు సమాహితాః॥

సూర్య ప్రార్థన

శ్లో॥ జయః సూర్యాయ దేవాయ తమోహంత్రే వివస్వతే
జయ ప్రదాయ సూర్యాయ భాస్కరాయ నమోస్తుతే॥
గ్రహోత్తమాయ దేవాయ జయః కల్యాణ కారిణే
జయః పద్మ వికాసాయ బుధ రూపాయ తే నమః॥
జయః దీప్తి విధానాయ జయః శాంతి నిధాయినే
తమోఘ్నాయ జయాయైవ అజితాయ నమోనమః॥
జయార్క జయదీప్తిశ సహస్ర కిరణో జ్జ్వల
జయ నిర్మిత లోక స్త్వమ జితాయ నమోనమః॥
గాయత్రీ దేహ రూపాయ సావిత్రీ దయితాయ చ
ధరాధరాయ సూర్యాయ మార్తాండాయ నమోనమః॥

ఋగ్వేద మహా సౌర సూక్తమ్

అథ సౌర్యాణాం మంత్రాణాం ఋష్యాదీన్ [illegible] దైవతచ్ఛం
దాంసి పునర్వక్ష్యామః పూర్వాచార్య ప్రదర్శిత [illegible], [illegible]
కాది విరాచార్యైక్త్వ ర్త్రపతాంతు ప్రత్యక్షార్థ [illegible]॥
ఉదుత్యం జాతవేద సమితీ త్రయోదశ [illegible]
పుత్రః ప్రస్కణ్వ ఋషిః సౌర్యో [illegible]
చ్ఛయం తమసస్పరీతి చతస్రోనుష్టుభః [illegible]

రోగఘ్న ఉపనిషదం త్వార్థర్చో ద్విషన్నాశీ, చిత్రం దేవా నాముద గాదనీ కమితి షడర్చస్య సూక్తస్య, అంగీరస పుత్రః కుత్స ఋషిః, సూర్యో దేవతా, త్రిష్టుప్ ఛందః, మహా సౌర పారాయణే వినియోగః॥

ఓం ఉదుత్యం జాత వేదసం దేవం వహంతి కేతవః, దృశే విశ్వాయ సూర్యం, అపత్యే తాయవో యథా నక్షత్రాయం త్యక్తుభిః,సూరాయ విశ్వ చక్షసే, అదృశ్రమస్య కేతవో విరశ్మయోజనాం అను, భ్రాజంతో అగ్నయోయథా, తరణి ర్విశ్వ దర్శతో జ్యోతిష్కృదసి సూర్య విశ్వమా భాసి రోచనం, ప్రత్యఙ్ దేవానాం విశః ప్రత్యఙ్ఙు దేషి మానుషాన్, ప్రత్యఙ్ విశ్వం స్వర్దృశే, యేనా పావక చక్షసా భురణ్యం తంజనా అను, త్వం వరుణ పశ్యసి, విద్యామేషి రజ స్పృథ్వ హామి మానో అక్తుభిః పశ్యం జన్మాని సూర్య, సప్తత్వా హరితో రథే వహంతి దేవ సూర్య శోచిష్కేశం విచక్షణ, అయుక్త సప్తశుం ధ్యువ స్సూరో రథస్య సప్త్యః, తాభిర్యాతి స్వయుక్తుభిః, ఉద్వ యంత మసస్పరి జ్యోతిష్పశ్యంత ఉత్తరం, దేవం దేవత్రా సూర్య మగన్మ జ్యోతి రుత్తమం, ఉద్యన్నద్య మిత్రమహ ఆరోహ న్నుత్తరాం దివం, హృద్రోగం మమ సూర్య హరిమాణం చ నాశయ, శుకేషుమే హరిమాణం రోపణా తాసుదధ్మసి అథో హర్ద్రిద వేషుమే హరిమాణం నిదధ్మసి, ఉదగాదయ మాదిత్యో విశ్వేన సహసాసహ, ద్విషంతం మహ్యం రంధయన్మో అహం ద్విషతే రధం, చిత్ర దేవానా ముదగాదనీకం చక్షుర్మిత్రస్య వరుణ స్యాగ్నేః, ఆప్రా ద్యావా పృథివీ అంతరిక్షం సూర్య ఆత్మా జగత స్తస్థుషశ్చ, సూర్యో దేవీ ముషసం రోచ మానాం మర్యోన యోషా మభ్యేతి పశ్చాత్, యత్రా నరో దేవయంతో యుగాని వితన్వతే ప్రతి భద్రాయ భద్రం, భద్రా అశ్వా హరిత స్సూర్యస్య చిత్రా ఏతగ్వా అను మాద్యాసః, నమస్యంతో దివ అపృష్ఠ మస్థుః పరిద్యా వా పృథివీ యంతి సద్యః, తత్సూర్యస్య దేవత్వం తన్మహిత్వం మధ్యా కర్తోర్వితతం సంజభార, యదేద యుక్త హరిత స్సథ స్థాదాద్రా త్రీవా సస్తను తేసి మస్మై, తన్మిత్రస్య వరుణ

తృణవం న పాంసి, యత్రా చ క్రురమ్నతా గాతు మస్మై శ్యేనో నదీయం నన్వేతి పాధః, ఉదుత్యద్దర్శతం వపుర్దివ ఏతి ప్రతి హ్వరే, యదీ మాశు ర్వహతి దైవ ఏ తశోవిశ్వస్మై చక్షసే అర్థం, శీర్ష శీర్ష్ణో జగతస్తస్థుష స్పతిం సమయా విశ్వమారజః, సప్తస్వసార స్సువితాయ సూర్యం వహంతి హరితో రథే, త చక్షుర్దేవహితం శుక్రముచ్చరత్, పశ్యేమ శరద శ్శతం జీవేమ శరదశ్శతం, బణ్మహా అసి సూర్య బలాదిత్య మహా అసి, మహాస్తే సతో మహిమా పనస్యతేద్ధా దేవ మహా మహా అసి, బట్సూర్య శ్రవసా మహాఅసి, సత్రా దేవ మహాం అసి, మహ్నా దేవానా మసుర్యః పురోహితో విభుజ్యోతి రదాభ్యః నమో మిత్రస్య వరుణస్య చక్షసే మహా దేవాయ తదృతం సపర్యత, దూరేదృశే దేవ జాతాయ కేతవే దివ స్పుత్రాయ సూర్యాయ శంసత॥

సోమా సత్యోక్తిః పరిపాతు విశ్వతోద్యా వాచ యత్రతత తనసతి పానిచ, విశ్వ మన్యం నివిశతే యదేజతి విశ్వాహాపో విశ్వాహోద్ఏతి సూర్యః, నతే అదేవః ప్రదివో నివాసతే యదేత శేభిః పతరై రథర్యసి, ప్రాచీన మన్వదను వర్తతేరజ ఉదన్యేన జ్యోతిషాయాసి సూర్య, యేన సూర్య జ్యోతిషా బాధసే తమో జగచ్చ విశ్వ ముదియర్షి భానునా, తేనా స్మ ద్విశ్వామని రామనాహుతి మపా మీవా మప దుష్వప్న్యం సువ, విశ్వ స్యహి ప్రేషితో రక్షసి వ్రత మహేళ యన్నుచ్చ రసి స్వధా అను, యద ద్యత్వా సూర్యోప బ్రవామహై తన్నో దేవా అను మంసీరత క్రతుం, తన్నో ద్యావా పృథివీ తం న అప ఇంద్ర శృణ్వంతు మరుతోహవం వచః, మాశూనే భూమ సూర్యస్య సందృశి భద్రం జీవంతో జరణా మశీమహి, విశ్వాహాత్వా సుమనస స్సుచక్షసః ప్రజావంతో అనమీవా అనాగసః, ఉద్యంతం త్వా మిత్ర మహో దివే దివే జ్యోగ్జీవాః ప్రతి పశ్యేమ సూర్య మహి జ్యోతి ర్బిభ్రతం త్వా విచక్షణ భాస్వంతం చక్షుషే చక్షుషే మయః॥ ఆరోహంతం బృహతః పాజస స్పరి వయం జీవాః ప్రతి పశ్యేమ సూర్య,

యస్యతే విశ్వాభువనాని కేతునా ప్రచేరతే నివనిశంతే అక్తుభిః, అనాస్త్వేన హరికేశ సూర్యాహ్నాహ్నా నోవస్య సావస్య సోదిహి, శంనో భవ చక్షసా శంనో అహ్నాశం భానునా శంహిమా శంఘృణేన, యథా శమధ్వన్ ఛమ సద్దు రోణే తత్సూర్య ద్రవిణం దేహి చిత్రం, అస్మాకం దేవా ఉభయాయ జన్మనే శర్మయ చ్ఛత ద్విపదే చతుష్పదే, అపత్పిబ దూర్జయ మాన మాశితం తదస్మేశం యో రరపోద థాతన, యద్వో దేవాశ్చ కృమ జిహ్వాయా గురు మనసో వా ప్రయుతీ దేవ హేళనం, అరావా యో నో అభి దుచ్ఛునా యతే తస్మిన్ తదేనో వసవో నిధేతన, సూర్యోనో దివస్పాతు వాతో అంతరిక్షాత్, అగ్నిర్నః పార్థి వేభ్యః, జోషా సవితర్య స్యతే హరశ్శతం సవా అర్హతి, పాహినో దిద్యుతః పతంత్యాః, చక్షుర్నో దేవ స్సవితా చక్షుర్న ఉత పర్వతః, చక్షుర్ధాతా దధాతునః, చక్షుర్నో దేహి చక్షుషే చక్షుర్విఖ్యై తనూభ్యః, సంచేదం విచపశ్యేమ, సుసంద్రుశం త్వావయం, ప్రతి పశ్యేమ సూర్య, విపశ్యేమ నృచ చక్షసః, విభ్రా ద్బృహ త్పిబతు సోమ్యం మధ్వాయుర్దధ ద్యజ్ఞ పతావ విహ్రుతం, వాత జూతోయో అభిరక్ష తిత్మనా ప్రజాః పుపోష పురుధావి రాజతి, విభ్రా ద్బృహ త్సుభృతం వాజసా తమం ధర్మం దివోధరుణే సత్య మర్పితం, అమిత్రహా వృత్రహా దస్యుహం తమం జ్యోతిర్యజ్ఞే అసురహా సపత్నహా, ఇదంశ్రేష్ఠం జ్యోతి షాం జ్యోతి రుత్తమం విశ్వజిద్ధ నజి దుచ్యతే బృహత్, విశ్వ భ్రాడ్భ్రాజో మహి సూర్యో దృశఉరు పప్రథే సహ ఓజో అచ్యుతం, విభ్రాజం జ్యోతి షా స్వంర గచ్ఛోరో చనం దివః॥

యేనేమా విశ్వా భువనాన్యాభృతా విశ్వ కర్మణా విశ్వ దేవ్యావతా, అయంగౌః పృశ్నిర క్రమీ దసద న్మాతరం పురః, పితరం చ ప్రియం త్స్వః, అంతశ్చరతి రోచనాస్య ప్రాణాద పానతీ, వ్యఖ్య న్మహిషో దివం, త్రింశ ద్ధామ విరాజతి వాక్పతం గాయ ధీయతే, ప్రతి వస్తోరహ ద్యుభిః, ఋతం చ సత్యం చా భీద్ధా త్తపసో ధ్యజాయత, తతో రాత్ర్య జాయత తత స్సముద్రో అర్ణవః సముద్రా దర్ణవా దధి సంవత్సరో అజాయత,

అహో రాత్రాణి విదధ ద్విశ్వస్య మిషతో వశీ, సూర్యా చంద్రమసౌ ధాతా యథా పూర్వ మకల్పయత్, దివం చ పృథివీం చాంతరిక్ష మధోస్వః॥

షష్ఠ్య చోర్ధర్చశ ఏతాసాం సౌర్యాణాం సూర్య ఏవ దేవతా, అంత్య మేకే సూ క్త మాత్మన స్త్యవం మన్యంతే, య ఋషి సోహమితి ధ్యాతవ్యం, య ఏతేన సౌర్యేణ సూ_క్తేన సూర్య మహ రహ రుపతిష్ఠ్యంతే, ధన ధాన్య బహురత్న నిర్వాత్వధివంత, అయుష్యవంత, ఆరోగ్యవంతో ద్రైవంతో బలవంతో బహు పుత్రవంతః, శ్రీకామ శ్శాంతి కామః, పుష్టికాము స్తుష్టి కామ కామో మేధాకామః, ప్రజ్ఞాకామ ఆయుష్యకామ ఆరోగ్యకామ అన్నాద్య కామ ఏవ భాస్కర స్యారాధనం కుర్యాత్, సదాగృహీ, పాప క్షయార్థీ వ్యాధి నాశనార్థీ, జీవితార్థీ పుత్రార్థీ మోక్షార్థీ చ కుర్వీత, శ్రీ సూర్య స్యైవ సాయుజ్యం స రూపతాం స లోకతా మశ్నుతే, నమ శ్శౌన కాయ నమ శ్శౌన కాయ, నమః పరమ ఋషిభ్య ఓం నమః పరమ ఋషిభ్యః॥

శ్లో॥ ధ్యేయ స్సదా సవితృ మండల మధ్యవర్తీ
నారాయణేశ స్సరసి జాసన సన్ని విష్టః
కేయూరవా న్మకర కుండలవా న్కిరీటీ
హరి హిరణ్మయ వపుధృత శంఖ చక్రః॥

శ్లో॥ నమ స్సవిత్రే జగదేక చక్షుసే
జగ త్ప్రసూతి స్థితి నాశ హేతవే
త్రయీ మయాయ త్రిగుణాత్మ ధారిణే
విరిఞ్చ నారాయణ శంకరాత్మనే॥

శ్లో॥ కాలాత్మా సర్వ భూతాత్మా వేదాత్మా విశ్వతోముఖః
జన్మ మృత్యు జరావ్యాధి సంసార భయనాశనః॥

మిత్ర, రవి, సూర్య, భాను, ఖగ, పూష, హిరణ్యగర్భ, మరీ చ్యాదిత్య, సవితృ, అర్క, భాస్కరేభ్యో నమః! ఛాయా, ఉషా, సంజ్ఞా సమేత శ్రీ సూర్యనారాయణ ఓం నమ ఇతి॥ బ్రహ్మార్పణమస్తు!

"సత్యేనో త్తభితా భూమి" యనునవి మొదలగు 9 ఋక్కులు గలవు. అవి సౌర పారాయణము నందు వాడుకలో లేనందున వ్రాయ బడలేదు.

శ్రీ సూర్య కవచ స్తోత్రము

ఆచమ్య ... పూర్వోక్త ఏవంగుణ విశేషణ విశిష్టాయాం శుభతిథౌ శ్రీ సూర్యనారాయణ దేవతా ముద్దిస్య, సూర్యనారాయణ దేవతా ప్రీత్యర్థం, మమ సర్వత్ర సర్వతో రక్షణార్థం శ్రీ సూర్య కవచ స్తోత్ర పారాయణం కరిష్యే॥

అస్యశ్రీ సూర్య కవచ స్తోత్రస్య। బ్రహ్మ ఋషిః। అనుష్టుప్ ఛందః। శ్రీ సూర్యో దేవతా। హ్రాం బీజం। హ్రీం శక్తిః। హ్రూం కీలకం। యశ ఆరోగ్య మోక్షార్థే పారాయణే వినియోగః। హ్రామితి షడంగ న్యాసం కుర్యాత్॥

ధ్యానము :-

శ్లో॥ ఉదయం బ్రహ్మ స్వరూపం మధ్యాహ్నంతు మహేశ్వరమ్
అస్తమానం స్వయంవిష్ణు త్రిమూర్తిశ్చ దివాకరః॥
అనేక మండలోపేతం ద్వాదశాదిత్య రూపిణం
సర్వకామ ప్రదాతారం భాస్కరం చింతయే ద్ధ్యాదిమ్॥

శ్రీ సూర్యోవాచ :-

శ్లో॥ సాంబ సాంబ మహా బాహో శ్రుణుమే కవచం శ్రుణు
త్రైలోక్య మంగళం నామ కవచం పరమాద్భుతం॥
యద్ జ్ఞాత్వా మంత్ర విత్సమ్యక్ ఫలం ప్రాప్నోతి నిశ్చితమ్
యద్ధృతా చ మహాదేవో గణానా మధిపోఽ భవత్॥
పఠనా ద్ధారణా ద్విష్ణు స్సర్వేషాం పాలక స్సదా
ఏవ మింద్రాదయ స్సర్వే సర్వైశ్వర్య మనాప్నుయుః॥
కవచస్య ఋషి ర్బ్రహ్మ ఛందోఽనుష్టుప్ స్తదా స్మృతః
శ్రీ సూర్యో దేవతా చాత్ర సర్వ దేవ నమస్కృతః॥

శ్లో॥ యశ ఆరోగ్య మోక్షేషు వినియోగః ప్రకీర్తితః
ప్రణవో మే శిరః పాతు ఘృణిర్మే పాతు ఫాలకమ్॥
సూర్యోఽవ్యా న్న యన ద్వంగ మాదిత్యః కర్ణ యుగ్మకమ్
అష్టాక్షరో మహా మంత్ర స్సర్వాభీష్ట ఫలప్రదః॥
హ్రాం బీజం మ్మే ముఖంపాతు హృదయం భువనేశ్వరః
చంద్ర బింబం వింశదాద్యం పాతు మే గుహ్య దేశకమ్॥
అక్షరోఽసౌ మహా మంత్ర స్సర్వ తంత్రేషు గోపితః
శివో వహ్ని సమాయుక్తో వామాక్షి బిందు భూషితః॥
ఏకాక్షరో మహా మంత్రః శ్రీ సూర్యస్య ప్రకీర్తితః
గుహ్యా ద్గుహ్య తరో మంత్రో వాంఛా చింతామణి స్మృతః॥
శీర్షాది పాద పర్యంతం సదాపాతు మనూత్తమః
ఇతితే కథితం దివ్యం త్రిషులోకేషు దుర్లభమ్॥
శ్రీ ప్రదం కాంతిదం నిత్యం ధనారోగ్య వివర్ధనం
కుష్ఠాది రోగ శమనం మహా వ్యాధి వినాశనమ్॥
త్రిసంధ్యం యః పఠేనిత్య మరోగీ బలవా న్భవేత్
బహునా కిమి హోక్తేన యద్య న్మనసి వర్తతే॥
తత్తత్సర్వం భవేత్తస్య కవచస్య చ ధారణాత్
భూత ప్రేత పిశాచాశ్చ యక్ష గంధర్వ రాక్షసాః॥
బ్రహ్మ రాక్షస బేతాళా న ద్రష్టు మపితం క్షమాః
దూరా దేవ పలాయం తే తస్య సంకీర్తనా దపి॥
భూర్జ పత్రే సమాలిఖ్య రోచనాగరు కుంకుమైః
రవివారే సంక్రాంతే సప్తమ్యాం చ విశేషతాః॥
ధారయే త్సాధక శ్రేష్ఠ శ్రీ సూర్య ప్రియో భవేత్
త్రిలోహ మధ్యగం కృత్వా ధారయే ద్దక్షిణే కరే॥
శిఖాయా మథవా కంఠే సోఽపి సూర్యో న సంశయః
ఇతితే కథితం సాంబ త్రైలోక్యే మంగళాభిదమ్॥
కవచం దుర్లభం లోకే తవ స్నేహా త్ప్రకాశితం॥

శ్లో॥ అజ్ఞాత్వా కవచం దివ్యం యో జపేత్సూర్య ముత్తమమ్
సిద్ధి ర్నజాయతే తస్య కల్ప కోటి శతైరపి॥

శ్రీ సూర్యనారాయణ మూర్తి- "సాంబుడ"నబడే భక్తునకు స్వయముగా ఉపదేశించిన ఈ సూర్యకవచము- చాల విశిష్టమైనది ఈ కవచము వలన- ఇంద్రాది దేవతలు సకలైశ్వర్య సంపన్నులై యుండిరి ఇది శ్రీ ప్రదమైనది. కాంతిని, ధనారోగ్యములను వృద్ధి పఱచగలదు. కుష్ఠు మొదలుగా గల మహా రోగములను సైతము నిర్మూలించి, ఐలా రోగ్యములను కలుగచేయుటలో సమర్థవంతమైనది మూడు వేళల యందు శుచియై పఠించువారు- రోగ రహితులై, బలము కలవారగుదురు. భూత, ప్రేత, పిశాచ, యక్ష, గంధర్వ, రాక్షస, బ్రహ్మరాక్షస, బేతాళాది దుష్ట గ్రహములు- సూర్య కవచ స్తోత్ర పారాయణమును సలుపు వారి చెంతకు రాజాలవు.

ఆదివారము నందు గానీ, సంక్రాంతి దినమందు గానీ, సప్తమీ ఆదివారమునాడు గానీ.... శుచిర్భూతుడై, గోరోచనము, అగరు, కుంకుమ పువ్వు కలిపిన సిరాతో- భూర్జర పత్రమునందీ కవచమును లిఖించి, పూజ యొనర్చి, త్రిలోహములచే (బంగారు, వెండి, రాగి) తయారు చేయబడిన తాయీజు నందు బెట్టి; తన యొక్క కుడి చేతికి లేదా కంఠమునందు లేదా శిరమునందుగానీ ధరించిన యెడల. .. సూర్య సమానుడై ప్రకాశింపుచూ- ధన భోగ-ఆయురారోగ్య సమృద్ధి కలిగియుండ గలరు ఉత్తమమైన- సూర్య మంత్రమును, దివ్యమైన ఈ కవచమును సరిగా తెలియకుండా (విధానము) ఆచరించిన యెడల.... నూరుకోట్ల కల్పముల కాలమునకైనను సిద్ధింపనేరదు కావున, గురుముఖముగా ఇందలి విధానములను బాగుగా తెలిసికొని, ఆచరించిన యెడల.... తక్షణమే ఫలితము ప్రాప్తింపగలదు.

బ్రహ్మ పురాణోక్త
సూర్యాష్టోత్తర శతనామ స్తోత్రమ్

శ్లో॥ సూర్యోఽర్యమా భగ స్త్వష్టా పూషాఽర్కః సవితా రవిః।
గభస్తిమా నజః కాలో మృత్యు ర్ధాతా ప్రభాకరః॥ 1

2] పృథి వ్యాపశ్చ తేజశ్చ ఖం వాయుశ్చ పరాయణం।
సోమో బృహస్పతిః శుక్రో బుధోఽంగారక ఏవచ॥

3] ఇంద్రో వివస్వాన్ దీప్తాంశుః శుచిః శౌరీః శనైశ్చరః।
బ్రహ్మా విష్ణుశ్చ రుద్రశ్చ స్కందో వైశ్రవణో యమః॥

4] వైద్యుతో జాఠ రశ్చాగ్ని రైంధన స్తేజసాం పతిః॥
ధర్మధ్వజో వేదకర్తా వేదాంగో వేదవాహనః॥

5] కృతం త్రేతా ద్వాపరశ్చ కలిః సర్వామరాశ్రయః।
కలా కాష్ఠా ముహూర్తాశ్చ క్షపాయామా స్తథా క్షణాః॥

6] సంవత్సర కరోఽశ్వత్థః కాలచక్రో విభావసుః।
పురుషః శాశ్వతో యోగీ వ్యక్తా వ్యక్తః సనాతనః॥

7] కాలాధ్యక్షః ప్రజాధ్యక్షో విశ్వకర్మా తమోనుదః।
వరుణః సాగరోఽం శశ్చ జీమూతో జీవనోఽరిహా॥

8] భూతాశ్రయో భూతపతిః సర్వలోక నమస్కృతః।
స్రష్టా సంవర్తకో వహ్నిః సర్వస్యాఽఽదిర లోలుపః॥

9] అనంతః కపిలో భానుః కామదః సర్వతోముఖః।
జయో విశాలో వరదః సర్వభూత నిషేవితః॥

10] మనః సుపర్ణో భూతాదిః శీఘ్రగః ప్రాణధారణః।
ధన్వంతరి ర్ధూమకేతు రాదిదేవోఽదితే సుతః॥

11] ద్వాదశాత్మా రవిర్దక్షః పితామాతా పితామహః।
స్వర్గ ద్వారం ప్రజా ద్వారం మోక్షద్వారం త్రివిష్టపమ్॥

12] దేహకర్తా ప్రశాంతాత్మా విశ్వాత్మా విశ్వతోముఖః।
చరాచరాత్మా సూక్ష్మాత్మా మైత్రేయః కరుణాన్వితః॥

13] ఏతద్వై కీర్తనీ యస్య సూర్యస్యామిత తేజసః।
నామ్నా మష్టశతంరమ్యం మయాప్రోక్తం ద్విజోత్తమాః॥

14] సురగణ పితృ యక్ష సేవితం। హ్యసుర నిశాకర సిద్ధ వందితం।
వరకనక హుతాశనప్రభం। ప్రణిపతితోఽస్మి హితాయ భాస్కరమ్॥

సూర్యోదయ కాలమున ఈ అష్టోత్తర శతనామ స్తోత్రమును స్థిర చిత్తులై పఠింపుచుండిన యెడల .. యోగ్యమగు భార్యను, చక్కని గుణ యుక్తమగు సంతతిని, ధనాద్యైశ్వర్య సమృద్ధిని బడయగలరు. విద్యార్థులకు- జ్ఞాపక శక్తి, ధారణాశక్తి ప్రాప్తించగలదు. వైరాగ్య జిజ్ఞాసువులకు- సంసార బంధములు తొలగి; జ్ఞానప్రాప్తి, బంధవిముక్తి గలుగును. భోగ లాలసులకు- సకల మనోరథ సిద్ధి యొనగూడును. భక్తి-శ్రద్ధలతో- భాస్కరు నర్చింపుచూ. ఈ స్తోత్రమును త్రిసంధ్యల యందు పఠింపు చుండిన ... పూర్వజన్మ స్మృతి కలుగగలదు

ఏకవింశతి నామ విశిష్టత

శ్లో॥ శ్రుణుధ్వం ముని శార్దూలాః సారభూతం సనాతనమ్।
అలం నామ సహస్రేణ పఠం స్నేహం స్తవం శుభమ్॥
యాని నామాని గుహ్యాని పవిత్రాణి శుభాని చ।
తానివః కీర్త యిష్యామి శ్రుణుధ్వం భాస్కరస్యవై॥

బ్రహ్మ, విష్ణు, శివాది దేవతలు వేదశబ్దములచే ధ్వనించెడివారు (శ్రుతిగమ్యులు)! విష్ణుముఖ దేవతా వర్గములు అదృశ్యులు, అగమ్యులు! సూర్యభగవానుడు మాత్ర మట్లుగాక.... ప్రత్యహ ప్రత్యక్ష స్వరూపుడు మరియు నిత్యుడు, అక్షయుడు! విశ్వ తమోహరుడైన ఈ ఆదిత్యుని నామస్మరణమే ఇహపరములకు శరణ్యమై యున్నది. సూర్యునికి గల సహస్రాద్యనేక నామములలో అధిక ప్రధాన్యత గలవి ఏకవింశతి నామములు! ఇవి బ్రహ్మ పురాణాంతర్గతములు! వీనిని సతతము స్మరించుట వలన గలుగు ఫలిత మమోఘము!!

శ్లో॥ శరీరారోగ్యదశ్చైవ ధనవృద్ధి యశస్కరః।
స్తవరాజ ఇతిఖ్యాత స్త్రిషు లోకేషు విశ్రుతః॥

ఈ ఏకవింశతి నామ స్తోత్రము - స్తవరాజముగా పేర్కొనబడినది, మూడు లోకములయందు సాటిలేనిది. దీనిని పఠించుట వలన.... శరీ రారోగ్యము, ధనవృద్ధి, సత్కీర్తి, సంపదయశములు ప్రాప్తించగలవు.

శ్లో॥ యమేతేన ద్విజ శ్రేష్ఠ సంధ్యే-స్తమనోదయే।
స్తౌతి సూర్యం శుచిర్భూత్వా సర్వపాపైః ప్రముచ్యతే॥
మానసికం వాచికం వాపి దేహజం కర్మజం తథా।
ఏక జప్యేన తత్సర్వం నశ్యత్యర్కస్య సన్నిధౌ॥

ప్రతిదినము రెండు సంధ్యలయందు ఈ ఏకవింశతి నామ స్తవమును పఠించు.. ఆ దినమునందలి పాపములన్నియు పరిహరించబడగలవు. శుచిర్భూతులై భక్తి-శ్రద్ధలతో నొక్కమారీ స్తవమును పఠించినయెడల.... దేహముచేత, వాక్కులచేత, మనస్సుచేత ఆచరింపబడిన సమస్త పాపములు నశించగలవు హోమసమయమునందు, సంధ్యోపాసనయందు, అర్ఘ్యప్రదానమునందు, బలి సమర్పణమునందు, స్నానసమయము నందు, ప్రదక్షిణకాలమునందు, అన్నదాన సమయమునందు, ఇతరము లగు పూజ-జపాది కర్మములయందు ఈ నామ స్తవమును పఠించిన యెడల... జ్ఞానాజ్ఞానకృత దోషములన్నియు పరిహరింపబడి, ఆయా కర్మలు సఫలత్వమునంది, సంపూర్ణ ఫలసిద్ధి చేకూరగలదు.

ఏకవింశతి నామ స్తవము :-

శ్లో॥ వికర్తనో వివస్వాంశ్చ మార్తాండో భాస్కరో రవిః।
లోకప్రకాశకః శ్రీమాన్ లోక చక్షు ర్మహేశ్వరః॥
లోక సాక్షీ త్రిలోకేశః కర్తా హర్తా తమిస్రహా।
తపన స్తాపన శ్చైవ శుచిః సప్తాశ్వ వాహనః॥
గభస్తి హస్తో బ్రహ్మా చ సర్వదేవ నమస్కృతః।
ఏకవింశతి రిత్యేష స్తవ ఇష్టః సదా రవేః॥

శివ ప్రోక్త సూర్య స్తోత్రము

శ్లో॥ ధ్యాయే త్సూర్య మనంత కోటి కిరణం
తేజోమయం భాస్కరం
భక్తానా మభయప్రదం దినకరం జ్యోతిర్మయం శంకరమ్॥
ఆదిత్యం జగదీశ మచ్యుత మజం త్రైలోక్య చూడామణిం
భక్తాభీష్ట వరప్రదం దినమణిం మార్తాండ
మాద్యం శుభమ్॥
కాలాత్మా సర్వ భూతాత్మా వేదాత్మా విశ్వతో ముఖః
జన్మ మృత్యు జరా వ్యాధి సంసార భయనాశనః॥
బ్రహ్మా స్వరూప ముదయే మధ్యాహ్నేతు మహేశ్వరః
అస్తమానే స్వయం విష్ణు స్త్రియీ మూర్తి ర్దివాకరః॥
ఏక చక్ర రథో యస్య దివ్యః కనక భూషితః
సోయం భవతు సంప్రీతః పద్మ హస్తో దివాకరః॥
పద్మ హస్తః పరం జ్యోతిః పరేశాయ నమోనమః
అఖండ యోని ర్మహా సాక్షి ఆదిత్యాయ నమోనమః॥
శ్లో॥ కమలాసన దేవేశ ఆదిత్యాయ నమోనమః
ధర్మమూర్తే, దయామూర్తే, సత్యమూర్తే నమోనమః॥
సకలేశాయ సూర్యాయ క్షాంతీశాయ నమోనమః
క్షయాపస్మార కుష్టాది దుర్దోష వ్యాధి నాశనమ్॥
సర్వ జ్వర హరం చైవ కుక్షిరోగ నివారణం
ఏతత్ స్తోత్రం శివప్రోక్తం సర్వ సిద్ధి కరం పరం॥
సర్వ కార్య ఫలం చైవ సర్వాభీష్ట ప్రదాయకం
త్రిసంధ్యం పఠేన్నిత్యం సూర్యస్యాస్య ప్రసాదతః॥

శివ ప్రోక్తమైన ఈ సూర్య స్తోత్రమును- ప్రతి దినము మూడు వేళలా పఠించు వారలకు సకల రోగ నివృత్తి కలిగి, ఆరోగ్యము లభించ గలదు. సర్వ సిద్ధి ప్రదమైన ఈ స్తోత్ర పారాయణము వలన- అన్ని కోర్కెలు ఫలించి, అభీష్టసిద్ధి యొనగూడును.

సూర్య ఆరోగ్య స్తోత్రము

బ్రహ్మోవాచ :-

శ్లో॥ నమః సూర్యాయ నిత్యాయ రవయే కార్యభానవే
భాస్కరాయ మతంగాయ మార్తాండాయ వివస్వతే॥
ఆదిత్యా యాదిదేవాయ నమస్తే రశ్మి మాలినే
దివాకరాయ దీప్తాయ అగ్నయే మిహిరాయ చ॥
నమో గోపతయే నిత్యం దివాం చ పతయే నమః॥
నమో ధాత్రే విధాత్రే చ అర్యమ్ణే వరుణాయ చ
పూష్ణే భగాయ మిత్రాయ పర్జన్యాయాంశవే నమః॥
నమోహిత కృతే నిత్యం ధర్మాయ తపనాయ చ
హరయే హరితశ్వాయ విశ్వస్య పతయే నమః॥
విష్ణవే బ్రహ్మణే నిత్యం త్ర్యంబకాయ తథాత్మనే
నమస్తే సప్తలోకేశ నమస్తే సప్త సప్తయే॥
ఏక స్మైహి నమస్తుభ్య మేక చక్ర రథాయ చ
జ్యోతిషాం పతయే నిత్యం సర్వ ప్రాణ భృతే నమః॥
హితాయ సర్వ భూతానాం శివాయార్తి హరాయ చ
నమః పద్మ ప్రబోధాయ నమో వేదాది మూర్తయే॥
కాధిజాయ నమస్తుభ్యం నమస్తారా సుతాయ చ
భీమజాయ నమస్తుభ్యం పావకాయ చ వై నమః॥
ధిషణాయ నమో నిత్యం నమః కృష్ణాయనిత్యదా
నమోఽస్త్వదితి పుత్రాయ నమో లక్ష్యాయ నిత్యశః॥
ఏతా న్యాదిత్య నామాని మయా ప్రోక్తాని వై పురా
ఆరాధనాయ దేవస్య సర్వ కామే వ సువ్రత॥

ఆదిత్య హృదయ స్తోత్రము

శ్లో॥ తతో యుద్ధ పరిశ్రాంతం సమరే చింతయా స్థితం
రావణం చాగ్రతో దృష్ట్వా యుద్ధాయ సముపస్థితం॥
దైవతైశ్చ సమాగమ్య ద్రష్టు మభ్యాగతో రణం
ఉపాగమ్యా బ్రవీ ద్రామ మగస్త్యో భగవాన్ ఋషిః॥
రామరామ మహాబాహో శృణు గుహ్యం సనాతనం
యేన సర్వా నరీన్ వత్స సమరే విజయిష్యసి॥
ఆదిత్య హృదయం పుణ్యం సర్వశత్రు వినాశనం
జయావహం జపే న్నిత్య మక్షయ్యం పరమం శివం॥
సర్వమంగళ మాంగల్యం సర్వపాప ప్రణాశనం
చింతా శోక ప్రశమన మాయుర్వర్ధన ముత్తమం॥
రశ్మిమంతం సముద్యంతం దేవాసుర నమస్కృతం
పూజయస్వ వివస్వంతం భాస్కరం భువనేశ్వరం॥
సర్వదేవాత్మకో హ్యేష తేజస్వీ రశ్మి భావనః
ఏష దేవాసురగణాన్ లోకాన్ పాతి గభస్తిభిః॥
ఏష బ్రహ్మా చ విష్ణుశ్చ శివ స్స్కందః ప్రజాపతిః
మహేంద్రో ధనదః కాలో యమ స్సోమో హ్యపాంపతిః॥
పితరో వసవ స్సాధ్యా హ్యశ్వినౌ మరుతో మనుః
వాయు ర్వహ్నిః ప్రజాప్రాణా ఋతుకర్తా ప్రభాకరః॥
ఆదిత్య స్సవితా సూర్యః ఖగః పూషా గభస్తిమాన్
సువర్ణ సదృశో భాను ర్హిరణ్య రేతా దివాకరః
హరిదశ్వ స్సహస్రార్చి స్సప్త సప్తి ర్మరీచిమాన్
తిమిరో న్మథన శ్శంభు స్త్వష్టా మార్తాండ అంశుమాన్॥
హిరణ్యగర్భ శ్శిశిర స్తపనో భాస్కరో రవిః
అగ్ని గర్భోఽదితేః పుత్రః శంఖ శ్శిశిర నాశనః॥

శ్లో॥ వ్యోమనాథ స్తమోభేదీ ఋుగ్యజు స్సామ పారగః
ఘనవృష్టి రపాంమిత్రో వింధ్యవీథీ ప్లవంగమః॥
ఆతపీ మండలీ మృత్యుః పింగళ స్సర్వ తాపనః
కవి ర్విశ్వో మహాతేజా రక్త స్సర్వ భవోద్భవః॥
నక్షత్ర గ్రహ తారాణా మధిపో విశ్వభావనః
తేజసా మపి తేజస్వీ ద్వాదశాత్మ న్నమోస్తుతే॥
నమః పూర్వాయ గిరయే పశ్చిమే గిరయే నమః
జ్యోతిర్గణానాం పతయే దినాధిపతయే నమః॥
జయాయ జయభద్రాయ హర్యశ్వాయ నమోనమః
నమో నమ స్సహస్రాంశో ఆదిత్యాయ నమోనమః॥
నమ ఉగ్రాయ వీరాయ సారంగాయ నమోనమః
నమః పద్మప్రబోధాయ మార్తాండాయ నమోనమః॥
బ్రహ్మేశా నాచ్యుతేశాయ సూర్యా యాదిత్య వర్చసే
భాస్వతే సర్వ భక్షాయ రౌద్రాయ వపుషే నమః॥
తమోఘ్నాయ హిమఘ్నాయ శత్రుఘ్నా యామితాత్మనే
కృతఘ్నఘ్నాయ దేవాయ జ్యోతిషాం పతయే నమః॥
తప్తచామీ కరాభాయ వహ్నయే విశ్వకర్మణే
నమ స్తమోభి నిఘ్నాయ రుచయే లోకసాక్షిణే॥
నాశ యత్యేషవై భూతం తదేవ సృజతి ప్రభుః
పాయత్యేష తపత్యేష వర్షత్యేష గభ స్తిభిః
ఏష సుప్తేషు జాగ ర్తి భూతేషు పరినిష్ఠితః
ఏష చైవాగ్నిహోత్రం చ ఫలం చైవాగ్ని హోత్రిణామ్॥
వేదాశ్చ క్రతవశ్చైవ క్రతూనాం ఫలమేవ చ
యాని కృత్యాని లోకేషు సర్వ ఏష రవిః ప్రభుః॥
ఏన మాపత్సు కృచ్ఛ్రేషు కాంతారేషు భయేషు చ
కీ ర్తయన్ పురుషః కశ్చి న్నావసీదతి రాఘవ॥
పూజయస్వైన మేకాగ్రో దేవదేవం జగత్పతిం
ఏత త్త్రిగుణితం జప్త్వా యుద్ధేషు విజయిష్యసి॥

శ్లో॥ అస్మిన్ క్షణే మహాబాహో రావణం త్వం వధిష్యసి
ఏవముక్త్వా తదాగస్త్యో జగామ చ యథాగతం॥
ఏత చ్ఛ్రుత్వా మహాతేజా నష్టశోకోఽభవ త్తదా
ధారయా మాస సుప్రీతో రాఘవః ప్రయతాత్మవాన్॥
ఆదిత్యం ప్రేక్ష్య జప్త్వాతు పరం హర్ష మవాప్తవాన్॥
త్రిరాచమ్య శుచిర్భూత్వా ధనురాదాయ వీర్యవాన్॥
రావణం ప్రేక్ష్య హృష్టాత్మా యుద్ధాయ సముపాగమత్
సర్వయత్నేన మహతా వధే తస్య ధృతోఽభవత్॥
అథ రవి రవద న్నిరీక్ష్య రామం
ముదితమనాః పరమం ప్రహృష్యమాణః
నిశిచరపతి సం క్షయం విదిత్వా
సురగణ మధ్యగతో వచ స్త్వరేతి॥

సూర్య స్తోత్రము

శ్లో॥ ఆది దేవ నమస్తుభ్యం ప్రసీద మమ భాస్కర
దివాకర నమస్తుభ్యం ప్రభాకర నమోఽస్తుతే॥
సప్తాశ్వరథ మారూఢం ప్రచణ్డం కశ్య పాత్మజమ్
శ్వేత పద్మ ధరం దేవం తం సూర్యం ప్రణమా మ్యహమ్॥
లోహితం రథ మారూఢం సర్వలోక పితామహమ్।
మహా పాప హరం దేవం తం సూర్యం ప్రణమామ్యహం॥
త్రైగుణ్యం చ మహా శూరం బ్రహ్మ విష్ణు మహేశ్వరం
మహా పాప హరం దేవం తం సూర్యం ప్రణమామ్యహం॥
బృంహితం తేజసాం పుంజం వాయు రాకాశ మేవ చ
ప్రభు స్త్వం సర్వలోకానం తం సూర్యం ప్రణమామ్యహం॥
బన్ధూక పుష్ప సంకాశం హార కుండల భూషితం
ఏక చక్ర ధరం దేవం తం సూర్యం ప్రణమామ్యహం॥
విశ్వేశం విశ్వ కర్తారం మహాతేజః ప్రదీపకం
మహా పాప హరం దేవం తం సూర్యం ప్రణమామ్యహం॥

శ్లో॥ శ్రీ విష్ణుం జగతాం నాథం జ్ఞాన విజ్ఞాన మోక్షదం
మహా పాపహరం దేవం తం సూర్యం ప్రణమామ్యహం॥
సూర్యాష్టకం పఠే న్నిత్యం గ్రహపీడా ప్రణాశనం
అపుత్రో లభతే పుత్రో దరిద్రో ధనవాన్భవేత్॥
ఆమిషం మధు పానం చ యః కరోతి రవే ర్దినే
సప్త జన్మ భవేద్రోగీ జన్మ జన్మ దరిద్రతా॥
స్త్రీ తైల మధు మాంసాని యే త్యజన్తి రవే ర్దినే
నవ్యాధి శోక దారిద్ర్యం సూర్య లోకం సగచ్ఛతి॥

తా॥ సూర్యాష్టకమును- నిత్యము పారాయణ మొనర్చుచున్న.. నవ గ్రహముల వలన కలుగు పీడలు తొలగి పోతవి. మధు-మాంస-తైల ములను ఆదివారమునాడు వినియోగింపకుండా, నియమము గలిగి, స్తోత్ర పారాయణ చేయుట వలన- వ్యాధులు, శోకము, దరిద్రము కలుగ నేరవు. ధనవంతులై, సుఖ-శాంతులను పొంది, అంత్యమందు- సూర్య లోకమును పొందెదరు.

సౌరార్చన విశేషములు

ఆదివారమునాడు పితృదేవతల కొఱకు శ్రాద్ధ మాచరించిన (నైమిత్తికము) యెడల .. పితృదేవతలం కక్షయ తృప్తి కలుగగలదు. ఆదివారమునాడు సూర్య ప్రీతిగా శ్వేతార్క సమిధ(తెల్ల జిల్లేడు)లతో- మూలమంత్రము నుచ్చరింపుచు హోమ మొనర్చిన యెడల అభీష్టసిద్ధి కలుగగలదు. ఆట్టివారి వంశమునందు- దరిద్రుడు జన్మించడు. భాను వారము రోజున- తెల్లని, ఎఱ్ఱని, పసుపుపచ్చని మృత్తికలను మేనికి పూసి కొని, మృత్తికాస్నాన మంత్రములచె స్నానమాచరించిన యెడల .. కోర్కెలు నెఱవేఱగలవు. వివిధములగు రంగులుగల పుష్పములచే- ప్రతి ఆదివారము సూర్యుని అర్చింపుచూ ఆ వారము ఉపవాసము చేయు చుండిన.... అతిశీఘ్రముగా అభీష్టసిద్ధి నందగలరు. ప్రతి ఆదివారము- ఆవునెయ్యితోగానీ, నువ్వులనూనెతోగానీ- దీపారాధన గావించి; ఆ దీప మును- సూర్య స్వరూపముగా భావించి, పూజింపుచుండిన నేత్రవ్యాధుల

నుండి నివారణ లభించగలదు. రాగిపాత్రలో తిలతైలముచే వెలిగించిన దీపమును- ఆదిత్య ప్రీతిగా బ్రాహ్మణునికి దానమొసంగిన యెడల.... జ్ఞానప్రాప్తి, ముక్తియు లభించగలదు. "చతుష్పథము" అనగా... నాలుగు రాజమార్గములు కలిసిన చోట- ప్రయత్నపూర్వకముగా ద్వాదశాదిత్యుల నుద్దేశించి పదిరెండు దీప దానములు గావించిన యెడల ... భాగ్యవంతుడై సుఖించగలడు. మరుజన్మయందు- రూపవంతుడు, భాగ్యవంతుడు కాగలడు. కుంకుమపువ్వు, పచ్చకర్పూరము, రక్తచందనము, ఎఱ్ఱని పుష్పములు, అక్షతలు, తిలలు, గరికఱగుచ్ఛ కలిపిన జలములచే ప్రతి దినము ద్వాదశాదిత్యులకు పదిరెం డర్ఘ్యముల నిచ్చి; పై ద్రవ్యములచే- ఆదిత్యు నర్చింపుచు, అష్టాక్షరీ మహామంత్రమును ఒక సంవత్సరకాలము దీక్షగా జపించినయెడల. .. సంవత్సరాంతమునకు తాను కోరిన కోరికను పొందగలడు (ఇష్టసిద్ధి గలుగును).

సూర్యోదయము మొదలుకొని, సూర్యాస్తమయము వఱకు- ఆదిత్యాభిముఖులై నిలబడి, సౌరమంత్రమును జపించినా లేదా సూర్యాస్తవ మును పారాయణ జేసినా జన్మాదిగా అంతవఱకు చేసిన సమస్త పాప ములు నశించి, పునీతులు కాగలరు. ఈ విధి 'ఆదిత్య వ్రతము'గా తెలుప బడినది. సూర్యార్ఘ్యములను- విధ్యుక్తముగా నిర్వహించిన పిమ్మట.... సువర్ణ, గో, వృషభ, వస్త్ర దానము లన్నిటినిగాని; శక్త్యానుసారముగా కొన్నిటినిగాని దాన మొసంగిన యెడల. ఆ పుణ్యఫలము ఏడు జన్మల వఱకు ప్రాప్తించి, ధన భాగ్య-యశో-సంపదల నొసంగగలదు గుగ్గిలు కట్టె లేదా మారేడు, దేవదారు చెక్కతో చేసిన నలు పలకలుగల ఆస నము నొసంగి, ప్రభాకరుని కర్పూరాగరు ధూపములతో నర్చించిన యెడల . . స్థిరమగు స్వర్గలోక ప్రాప్తి లభించగలదు. "విషువ"యను పుణ్యకాలముల యందు- సూర్యదేవు నర్చించిన... పాపములు పరిహారము కాగలవు. "పులగము, పాయసము, అపూపములు, పండ్లు, దుంపలు, నెయ్యి" అనువానిచే- సూర్యబలి నొసంగిన.. అన్ని కోరికలు తీరి, సమృద్ధి నందగలరు. ఆవునేతితో- మూలమంత్రము నుచ్చరింపుచు ఆదిత్యు నికి తర్పణ గావించిన యెడల . సర్వసిద్ధులు చేకురగలవు. ఈ విధము

గానే ఆవుపాల తర్పణము చేయుటవలన.... మనస్తాపములు హరించి, మనోప్రశాంతతను బడయగలరు ఆవు పెరుగుచే తర్పణ గావించిన .. కార్యసిద్ధి కాగలదు. పవిత్ర తీర్థజలములతో- అరుణ, మహాసౌర ఋక్కులచే సూర్యునికి అభిషేకము జరిపిన యెడల .. పరమపదము లభించగలదు. ఏ ద్రవ్యములు సూర్యార్చన యందు భాస్కర ప్రీతిగా వినియోగించబడునో . ఆ ద్రవ్యములను భక్తులు సహస్రవృద్ధిగా బడయ గలరు. భక్తి-శ్రద్ధలతో ఒక్కదినము భాస్కరు నర్చించిన ఫలము- శాస్త్రోక్త దక్షిణలతో, సాంగసహితముగా యొనర్చిన నూరు క్రతువుల (యజ్ఞముల) ఫలితమునకు సమానము కాగలదు.

సూర్య వ్రత విశేషములు

శాక సప్తమీ వ్రతము :-

ఇది మార్తాండ ప్రీతి కరమైనది. దీనిని- కార్తీక మాసము నుండి శుద్ధ సప్తమినాడు ప్రారంభించి, మాఘ శుక్ల సప్తమితో పూర్తి గావించ వలెను. కార్తీక, మార్గశీర్ష, పుష్య, మాఘ మాసముల యందు- శుద్ధ షష్ఠి దినంబున నియమము గలిగి, ఏకభుక్తుడై, సప్తమినా డుపవాస మొనర్చి సూర్యదేవుని వివిధోప చారములచే పూజించి, సాయం సమయము సందు- శాకయుక్తముగా పాయసమును నివేదన మొనర్చి, ఆ పాయసమును- శాక సహితముగా ఏడుగురు విప్రులకు దాన మీయవలెను తదుపరి ఆ పాయస మును- భుజించి, అష్టమి ఉదయ కాలమున పారణ జేయవలెను. "పంచమి నా డేకభుక్తులై, షష్ఠియం దుపవాస మొనర్చి, సప్తమియందు రాత్రివేళ భోజనము చేయవలయున"ని కొందఱు పెద్దలు చెప్పుచున్నారు.

తమ జీవిత కాలమునం దీ వ్రత మాచరించు మానవులు- సకల సంపదలు, ధర్మ-కామార్థములను వృద్ధి పొందించుకొని; ఆరోగ్యాయుష్య ములు గలిగి, సుఖజీవనులై, అంత్యమునందు సూర్యమండల వివాసులై, అనేక మన్వంతర కాలములుండి, తిరిగి భూమిపైన సకల లక్షణ లక్షితుడైన రాజుగా జన్మించి, అఖిలైశ్వర్య భోగ సమన్వితుడై, పుత్ర-పౌత్ర సంతతిని బడసి, ఈ భూమి నంతయు పాలింప గలవాడుగా జన్మింపగలడు.

శాకసప్తమీ వ్రతము - ఆయా మాసములు - సౌరార్చనా ద్రవ్యములు

మాసము	పేరు	పుష్పములు	అభిషేకము	ధూపము	నైవేద్యము	గంధము
కార్తీకము	భాస్వంతుడు	అగస్త్య	పంచగవ్యములు (గోమయము, మూత్రము, పాలు, పెరుగు నెయ్యి)	విష్ణుక్రాంత, సోమింద	కూరలు, పాయసము	రక్తచందనము
మార్గశీర్షము	ఆదిత్యుడు	సంపంగి	కుశోదకము (దర్భనీరు	అగరు	గుడా-పూపములు	శ్వేత చందనము
పుష్యము	దినకరుడు	గన్నేరు	గౌర సర్షప కల్కం (తెల్ల ఆవాల కషాయం)	గుగ్గులము	పెరుగు-శాలీ బియ్యపు అన్నము	రక్త చందనము
మాఘము	సవిత్రుడు	తెల్ల జిల్లేడు	గోక్షీరములు (ఆవుపాలు)	దశాంగము	పాయసము, కూర	మంచి గంధము

కార్తీకము నందు- పాయస ప్రాశనము, మార్గశిరము నందు- గోమయ ప్రాశనము, పుష్యము నందు- గౌర-సర్షప-కల్క ప్రాశనము, మాఘము నందు- క్షీరప్రాశనము చేయవలెను. వ్రత సమాప్తియగు మాఘ మాసము నందు- బ్రాహ్మణ భోజనము, పండిత సత్కారము, యథాశక్తి దాన-ధర్మములను గావింపవలెను. ఈ నాలుగు మాసములలో నొక మాసమునందు- సూర్య ప్రీతిగా నూతన వస్త్రములు, రాగి పళ్ళెరము, చెంబు, నీరుత్రాగు పాత్ర, నెయ్యితో నింపిన పాత్ర పీటని- సదక్షిణ- తాంబూల యుక్తముగా యోగ్యుడైన నొక బ్రాహ్మణునకు దాన మొసంగ దగియున్నది. ఇది శాక సప్తమీ వ్రతము! ఆదిత్య ప్రీతికరమైన ఇదొక దుర్లభ వ్రత రాజము!!

రథ సప్తమీ వ్రతము

ఈ వ్రతము- లోక పూజ్యుడైన సూర్యదేవుని కత్యంత ప్రీతికర మైనది. మాఘ మాసములో- శుద్ధ షష్ఠిదినము నందు శుచిర్భూతులై, సంకల్ప మాచరించి, ఆదిత్య దేవుని పూజించి, సాత్వికాహారులై ఏక భుక్త మును సల్పి, సప్తమినాడు- ఓషధీ స్నాన మాచరించి, సూర్య భగవానుని కెదురుగా మండలము గావించి, బియ్యపు పిండిచే- సూర్య యంత్రమును నిర్మించి, ప్రాణ ప్రతిష్ఠాది షోడశోపచారములు చేసి; అర్ఘ్య, నమస్కార ములు నొసంగి, శుష్క గోమయము (ఎండు ఆవు పిడకల)చే అగ్ని రగిలించి, దానిపైన గోక్షీరములు, తండులములు (బియ్యము), బెల్లము, ఆవునెయ్యి చేర్చిన పాయసమును వండి; చిక్కుడాకుల పైన ఆ పాయ సమును ఏడు భాగములుగా నుంచి, సూర్యునికి నైవేద్య మొసంగి, సూర్య నామములతోటి అగ్నియం దాహుతుల నివ్వ వలెను.

అరుణ పారాయణము, అష్టాక్షరీ జపము, ధ్యానము, సూర్య మాహాత్మ్యము మొదలగు సత్కాల క్షేపములచే ఆనా డుపవసించి; అష్టమీ దినమందు- పునఃపూజ లాచరించి, పారణ గావింపవలెను. యథాశక్తి బ్రాహ్మణ భోజనము, దాన-ధర్మములను సలిపిన.... వ్రతము సాఫల్యత నందగలదు. ఈ ప్రకార మేడు సంవత్సరము లాచరించిన పిదప.... అథిరి

సంవత్సరంబున- వెండితో సూర్య రథమును (ఒంటి చక్రము గలది) చేయించి, అందు- సూర్యుని స్వర్ణ ప్రతిమ నుంచి, యథావిధిగా పూజించి, రథ చాలనము గావించి, యోగ్యుడగు విప్రునకు దాన మివ్వవలెను. దీనిని "ఉద్యాపన మం"దురు.

ఈ ప్రకార మీ రథ సప్తమీ వ్రతము నాచరించిన.... అసాధ్య రోగములు సైతము నివారింపబడి, పరిపూర్ణా రోగ్యవంతులు కాగలరు. వారి వంశము- దిన దిన ప్రవర్ధమానము నంది, అఖిలైశ్వర్య-భోగ-భాగ్య సంపదల నంది, పరమందు- సూర్య సాన్నిధ్య ప్రాప్తి నందగలరు.

సిద్ధార్థ సప్తమీ వ్రతము

ఇది కోరికల నీడేర్చుటయం దమోఘ మహిమ గల వ్రతము! "సిద్ధార్థము" అనగా .. తెల్ల ఆవగింజ! ఈ ఆవగింజలతో జరుపునది గాబట్టి .. దీనికి "సిద్ధార్థ వ్రతమ"ను పేరు గలిగినది. ఏడు శుక్ల పక్ష సప్తములయం దీ వ్రతము నాచరింపవలెను సప్తమినాడు- నియమము గలిగి, స్నాన-సంధ్యాదులను నిర్వర్తించి, సూర్యా రాధనము గావించిన పిమ్మట .. సూర్యుని కెదురుగా పద్మాసనము వైచి, స్థిరచిత్తుడై కూర్చుని, హస్తమున- జలమును గ్రహించి, ఒక సిద్ధార్థము (ఆవగింజ) నా జలమందు వైచి, తన కోరికను దలంచి, మంత్రము నుచ్చరించి, దంతములకు తగులకుండా.... ఆ జలమును త్రాగవలెను ఇది మొదటి సప్తమి యందు చేయవలసిన విధి!

రెండవ సప్తమి యందు- పై ప్రకారముగానే రెండు సిద్ధార్థములను, మూడవ సప్తమి యందు-మూడు సిద్ధార్థములను, నాలుగవమారు- నాలుగు, ఐదవమారు- ఐదు, ఆఱవమారు- ఆఱు, ఏడవ సప్తమియం దేడు సిద్ధార్థములను త్రాగవలెను. పిమ్మట. .. హవిస్సుతోటి- సూర్య నామములను చెప్పి, హోమము గావింపవలెను. "ఇందు విశేషముగా- ఏడు సప్తమిల యందు...., మొదటిమారు- జలము, రెండవమారు- నేయి,మూడవమారు- తేనె, నాలుగవమారు- పెరుగు,ఐదవమారు- పాయసాన్నము,ఆఱవమారు- గోమయము, ఏడవమారు- పంచగవ్యముల యందు పై విధముగా 1,2,3,

4, 5, 6, 7 సిద్దార్థములను గలిపి, మంత్ర యుక్తముగ పుచ్చుకోవలెన"ని కొందఱు చెప్పి యున్నారు. దీనినే . "సర్షప సప్తమీ వ్రతము" అని యందురు. ఈ వ్రతము- కోరిన కోరికల నెఱవేర్చుటయందమోఘ శక్తి గలది.

సిద్దార్థ ప్రాశనకు మంత్రము :-

శ్లో॥ సిద్ధార్థక స్త్వంహి లోకే సర్వత్ర శ్రూయతే యథా
తథా మామపి సిద్ధార్థం అర్థతః కురుతాం రవిః॥

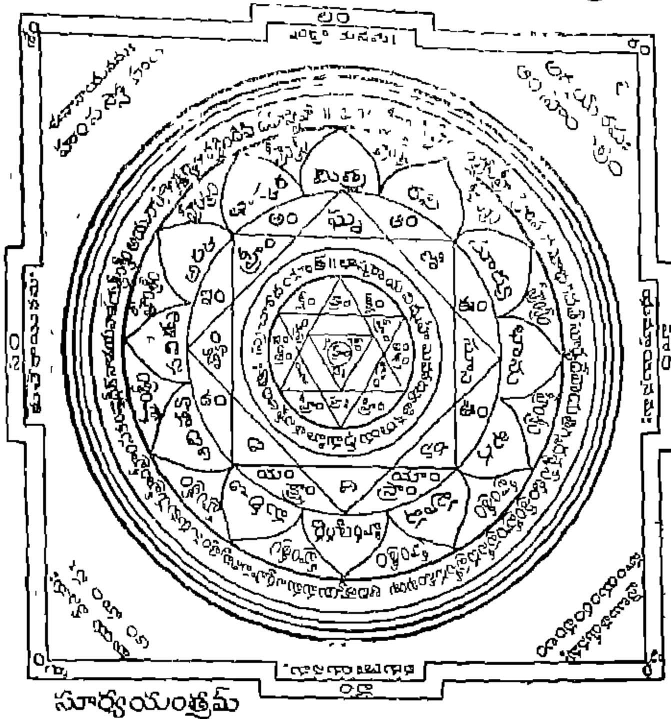
సర్వ దేవ నమస్కృతుడైన సూర్య భగవానుని గుఱించి శ్రుతి, స్మృతి, పురాణేతి హాసములయం దనేక వ్రతములు చెప్పబడి యున్నవి. గ్రంథ విస్తరణ భీతితో.... వానినెల్ల నుదహరింప లేనందుకు విచారింపుచూ... కొన్ని అతి ముఖ్యములైన సూర్య వ్రతముల పేరును ఈ క్రింద తెలుపుచుంటిమి

1] త్రివర్గ సప్తమీ వ్రతము,	11] కామపద శ్రీ వ్రతము,
2] కామదా సప్తమీ వ్రతము,	12] సూర్య వ్రతము,
3] పాప నాశనీ వ్రతము,	13] సప్త సప్తమీ వ్రతము,
4] భాను పాదద్వయ వ్రతము,	14] అర్క సంపుటికా వ్రతము,
5] అనంత సప్తమీ వ్రతము,	15] మరీచ సప్తమీ వ్రతము,
6] తృతీయ పద వ్రతము,	16] రథ చాలన వ్రతము,
7] ఉభయ సప్తమీ వ్రతము,	17] మాస సప్తమీ వ్రతము,
8] సూర్య షష్ఠీ వ్రతము,	18] పక్ష సప్తమీ వ్రతము,
9] ఇక్షుభా వ్రతము,	19] తిల సప్తమీ వ్రతము,
10] ఇక్షుభార్క వ్రతము,	20] అరుణ కాంతి వ్రతము,
	21] శాక సప్తమీ వ్రతము.

పైన పేర్కొనిన వ్రతములు- సర్వ మానవులకు "ధర్మార్థకామ మోక్షము ల"నెడు చతుర్విధ పురుషార్థము లొసంగ జాలి యున్నవి (వీటి వివరణ, ఆచరణ విధానములు- భవిష్య పురాణము నందలి బ్రహ్మ పర్వము నందు జూడవచ్చును).

హరిః ఓం తత్సత్॥

వాస్తు దోష నివారక సూర్య యంత్రము

సూర్యయంత్రమ్

శ్లో॥ బిందు త్రికోణ షట్కోణం వృత్తద్వయం చ వేష్టితం।
స వృత్త మష్టకోణం చ ద్వాదశారం సు విభూషితమ్॥
పంచవృత్త సమోపేతం భూపురద్వయ సంయుతం।
సూర్యదేవాత్మకం యంత్రం సర్వకామ ఫలప్రదమ్॥

గ్రహముగానే గాక.... ఈ విశ్వమునకే రాజైన- సూర్యుడు- ప్రత్యక్ష దైవము!! త్రిమూర్తి స్వరూపుడు!!! సౌరశక్తి లేనిదే. జీవకోటి జీవింప జాలదు. ఆత్మతత్వాన్ని సక్రమ మార్గమున ఉద్దీపింపజేసి, శరీర పోషణ, ఆరోగ్య యశస్సంపదల నొసంగుటకు- సూర్యుడు ప్రధాన కారకుడు! సూర్యమంత్రము ప్రతివారికిని ఉపాసనీయము!! సూర్యానుగ్రహము సందిన యెడల.... పరిపూర్ణారోగ్యము లభించుటే గాక, చక్కని కీర్తి, అనువగు ఉద్యోగము, గౌరవము, మర్యాద, ఆత్మశక్తి సుఖము, లభించగలవు.

స్థలములకు, గృహములకు కలుగు- వాపీ, కూప, జలాశయాది వేధా దోషములు; పర్వతచ్ఛాయల వలన కలుగు దోషములు, అనుచిత వాస్తు పదములందు నిర్మించిన దోషములు; రాజమార్గ వేధా దోషములు. గర్భ ప్రమాణ న్యూనాధిక నిర్మాణ దోషములు మొదలగు అనేక వాస్తు లోపముల నీ యంత్రము పరిహరించి; గృహ-స్థలాదులకు- శక్తిని, పుష్టిని గూర్చి; అందు నివసించువారికి ఆరోగ్య, భాగ్య, యశస్సంపదల నొసంగును.

ఈ సూర్య యంత్రమును- 5 × 5 లేక 9 × 9 అంగుళముల రాగి రేకుపై చెక్కించి; దశవిధ సంస్కారములు, ప్రాణప్రతిష్ఠ, జీవకళాన్యాసములను జరిపించి; ఈ దిగువ దెలిపిన సూర్య మహామంత్రమును- దీక్షా నియమములతో... ఒక లక్ష పర్యాయములు జపించి, యంత్రమునకు ధారవోసి, శుభముహూర్తమునందు- గృహమందు స్థాపించిన యెడల.... ఆ గృహ నివాసులకు- దీర్ఘాయువు లంభించి; ఆరోగ్యప్రాప్తి కలుగుట, యజమానురాలికి కలుగు గండ దోషములు తొలగుట; దారిద్రము, హీన స్థితి, నిత్యకలహములు, పుత్ర హాని; శత్రుబాధలు, అధిక ధన వ్యయము మొదలగు అరిష్ట ఫలితములను పారద్రోలి; సత్ఫలితముల నొసంగగలదు.

సూర్య మహామంత్రము :- అస్యశ్రీ సూర్య మహామంత్రస్య! నారాయణ ఋషిః! గాయత్రీ ఛందః! శ్రీ సూర్యనారాయణో దేవతా! హ్రాం బీజం! హ్రీం శక్తిః! స్వాహా ఇతి కీలకం! సర్వారిష్ట నివారణ ద్వారా ఆరోగ్య భాగ్య యశః ప్రాప్తయే జపే వినియోగః॥
హ్రామితి షడంగన్యాసం కుర్యాత్॥

శ్లో॥ ఉద్యత్కోటి ద్యాలాభాసుర మనిశం శంఖం గదాం పఙ్కజం।
చక్రం బిభ్రత పద్మిని నాయ ఉషా సంశోభిత పార్శ్వ ద్వయమ్॥
కిరీటాంగద హారకుండల ధరం పీతాంబరం మాణిక్యం।
దీప్తం విశ్వాన్తర జీవ రక్షక దక్షం సూర్యదేవం భజే॥

సూర్య మంత్రమ్ :- ఓం అం హ్రీం హ్రోం హ్రీం శ్రీం హ్రాం హ్రీం హ్రూం హ్రైం హ్రౌం హ్రః నమో భగవతే సూర్యదేవాయ! తిగ్మ రశ్మే ప్రసీద ప్రసీద భంభః ఆదిత్యాయ! సర్వపాప నివృత్తిం కురుకురు ఆయురారోగ్యైశ్వర్యాభివృద్ధిం దేహి దేహి స్వాహా॥

లఘు మంత్రమ్ : ఓం హ్రాం హ్రీం శ్రీం క్లీం భంభః త్రైలోక్యాయ స్వాహా॥

యంత్ర చైతన్యమునకు- మొదటి మంత్రము ఉపయుక్తము! ఆరోగ్యాది వివిధ దైనందిన విషయాలలో నిత్య జపమునకు- రెండవ మంత్రము ఫలప్రదము!!

[illegible]

[illegible]

[illegible] గారి

[illegible]	20/-
[illegible]	24/-
[illegible]	18/-
[illegible]	15/-
[illegible]	20/-
[illegible]	24/-
[illegible]	15/-
[illegible]	15/-
[illegible]	15/-
[illegible] ఫలితాలు	12/-
[illegible]	10/-
[illegible]మాల	12/-
అందానికి మార్గాలు	10/-
అంగ సాముద్రిక శాస్త్రము	15/-
[illegible]	20/-
[illegible] రహస్యాలు	10/-
[illegible]	10/-
[illegible]	15/-
[illegible] ఫలితాలు	7/-
[illegible] (రూ॥ 1కి)	5/-
[illegible] - ఫలితాలు	15/-
[illegible] ఫలితాలు	7/-
[illegible] చక్రము మీద వేసి కోవచ్చు!	16/-

[illegible] గంగారామ్, M.A. గారి

[illegible] ఇంగ్లీష్ గ్రామర్

పార్ట్-I "పార్ట్స్ ఆఫ్ స్పీచ్"	12/-
పార్ట్-II "టెన్స్"	14/-

"కవిత్ర" D ఆదినారాయణ రావు గారి

చిన్నారి పేర్లు	18/-
చిట్కా వైద్యం	18/-
చిట్కా వైద్యం-2	18/-
తెలుగు సామెతలు-నానుడులు	16/-
555 జాలీ జోక్స్	15/-
స్త్రీలకు చిట్కాలు	16/-

'భాషా ప్రవీణ' రాయప్రోలు రథాంగపాణి గారి

గృహవాస్తు దర్పణం	12/-
తెలుగు వ్యాకరణము	15/-
షిర్డి సాయినాథ చరిత్ర (పారాయణ గ్రంథము)	18/-
హనుమద్వైభవము (పారాయణ గ్రంథము)	18/-
హనుమద్విజయము	20/-
తెలుగు - వెలుగు	18/-
మానవ "ధర్మ శాస్త్రము"	16/-
స్తోత్ర ప్రభాకరము	15/-
హాస్య కథలు	12/-
భారతీయ కామకళా శాస్త్రము	18/-

'రాష్ట్ర భాషా ప్రవీణ' "శ్రీ చిత్రా" పురాణపండ గారి

శ్రీ మహాలక్ష్మీ నిత్యపూజ	8/-
దాంపత్య కామకేళి	15/-
ఆయుర్వేదమ్	18/-
అనుదిన ధర్మాలు	16/-
నామ జపం - జపఫలం	6/-
నిత్యానుష్ఠాన సంపుటి	10/-
కలియుగ దైవం-కల్యాణ మెట్లు	13/-

L రత్నాజీ, సూర్యకుమార్, K S N మూర్తి, వేగుంట జ్యోతి గార్ల

డబ్బేనా . మీకు కావలసినది?	13/-
48 స్టెప్స్ To సక్సెస్	20/-
పరీక్షలలో. ఫస్ట్‌క్లాస్ మీదే ..!	15/-
బ్యూటీ గైడ్	12/-

★ స్టార్ మార్క్ఉన్నవి స్టాక్‌లో లేవు. స్టార్ మార్క్‌లేనివి మాత్రమే స్టాక్‌లో ఉన్నవి

[illegible]

డా॥ A ప్రభాకరబాబు, M.D.S., I.A.S.E.C.T. గారి

ఆహారం - వైద్యం	16/-
ఆహారం - వైద్యం-2	24/-
మెడికల్ బుక్	18/-
సెక్స్ పవర్	20/
సెక్స్ సైన్స్	18/-
ఎలర్జీ వ్యాధులు	16/-
ఆరోగ్య దీపిక	15/-
సెక్స్ ఎడ్యుకేషన్	20/-

డా॥ K V N D ప్రసాద్, D.H.M.S. M.H.S. (London) గారి

వైద్య ప్రపంచము	18/-
ప్రకృతి వైద్యం	20/-
మెడికల్ గైడ్	12/-
హెల్త్ & బ్యూటీ	20/-
యోగశాస్త్రం	22/-
సెక్స్ & హోమియో	25/-
హోమియో వైద్యం	20/-
హోమియో వైద్యం-2	15/-
★ మెడికల్ డిక్షనరి	15/-
★ అయస్కాంత చికిత్స	15/-
★ ప్రథమ చికిత్స	10/-

ముంగర కోటేశ్వరరావు, M.A. గారి

అబ్రివేషన్స్ డిక్షనరి	16/-
జనప్రియ "జనరల్ నాలెడ్జ్"	15/-
All in All జనరల్ నాలెడ్జ్	10/-
'మిని' జనరల్ నాలెడ్జ్	8/-
పాకెట్ కేలండర్ & నోట్ బుక్	6/-
★ 'జనప్రియ' ఇంగ్లీష్ గ్రామర్	15/-

హస్త రేఖా ప్రవీణ

A V. సారథి, B.Com. గారి

హస్త సాముద్రికము	25/-

అరిగపూడి మధుకరరావు, B.Com. గారి

మీరూ "జర్నలిస్టు" కావచ్చు !	18/-

Md సఫీఉద్దీన్ (సైజన్య), M.A. గారి

వర్డ్ పవర్	8/-
ఇడియమ్స్ & ఫ్రేజెస్	12/-
★ లెటర్ రైటింగ్	15/-
పరీక్షలలో ఫస్ట్ ర్యాంక్ రావాలంటే ?	20/-

వేముల వెంకటేశ్వర్లు, B.Com. గారి

Word World Series

A Unique Book on Usage of ADJECTIVCS	15/-
A Unique Book on Usage of ADVERBS	10/-
★ A Unique Book on Usage of VERBS	15/-
★ 'కంప్యూటర్' విజ్ఞానము	20/-

లక్కరాజు రమేష్‌బాబు గారి

ప్రాచీన కామకళ	12/-
వాత్స్యాయన కామసూత్రాలు - ఆధునిక లైంగిక ఆచరణలు	18/-
అతీత శక్తులు-అద్భుత వాస్తవాలు	10/-
ఆధునిక గృహ నిర్మాణ నమూనాలు	20/-

రాధా మనోహరన్ M.A. M.Lib.Sc. గారి

★ పుట్ట గొడుగుల పెంపకముతో పుట్టెడు లాభాలు	20/-
★ ఆచార్య నాగార్జునుడు (చరిత్ర-వైద్య తంత్రము)	15/
★ "తులసి"తో చికిత్సలు	6/-
★ "పసుపుతో" వైద్యం	6/-
★ "చిన్నుల్లి"తో వైద్యం	6/-

C V చిదంబరరావు, M.A. B.Ed. గారి

★ చిరస్మరణీయులు	12/-

★ స్టార్ మార్క్ ఉన్నవి స్టాక్‌లో లేవు. స్టార్ మార్క్ లేనివి మాత్రమే స్టాక్‌లో ఉన్నవి.

గమనిక : పై వాటిలో మీకు కావలసిన పుస్తకాల ఖరీదును క్రింది అడ్రస్‌కు M.O. చేయండి! పైకము మాకు అందగానే సరదు పుస్తకాలను కేవలము Rs 100 కి V.P.B.P.లో పంపగలము. ఉత్తర-ప్రత్యుత్తరాలకు రిప్లైకార్డ్ తప్పక వ్రాయాలి. M.O. కూపన్‌లో కావలసిన పుస్తకాల పేర్లు, అడ్రస్ స్పష్టముగా వ్రాయాలి. ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లోని అన్ని R.T.C. బస్‌స్టేషన్ బుక్ స్టాల్స్‌లోను, రైల్వే స్టేషన్స్‌లోని హిగ్గిన్ బాథమ్స్ మరియు ప్రైవేట్ బుక్ స్టాల్స్‌లోనూ మా ప్రచురణలన్నీ లభించును.

జనప్రియ పబ్లికేషన్స్, తెనాలి-522 201. Phone No. 23037.